

LA ESCOCESA
PROJETE 2019

Índex

Marc del projecte	6
Fàbrica oberta de creació analògica	6
Projecte: comunitats concèntriques i xarxa	10
Comunitats concèntriques	12
Xarxa	13
Documentació	14
Valors i objectius	16
Descripció de l'espai	18
Nous espais comunitaris pel 2019	21
Equip de treball	22
Espai associatiu d'artistes residents i usuaris	24
Convocatòria de residències artístiques	24
Artistes residents	27
Valentina Alvarado	27
Laura Arensburg	28
Carmen de Ayora	29
Lluc Baños	30
Daniel de la Barra	31
Caterina Botelho	32
Javier Bravo de Rueda	33
Jose Caerols «Yisa»	34
Julia Calvo	35
Guillermo Carrión	36
Ricard Casabayó	37
Juan Antonio Cerezuela	38
Paco Chanivet	39
Juan David Galindo	40
Ariadna Guiteras	41
Marc Herrero	42
Marla Jacarilla	43
Llapispanc	44
Julia Montilla	45
Guillermo Moreno	46
James Perley	47
Thilleli Rahmoun	48
Antonia Rossi	49
Marina Rubio	50

Francesc Ruiz	51
Juan Francisco Segura	52
Carlos Vásquez	53
Tamara Zaitseva	54
Alfredo Zubiaur	55
Teixit associatiu	56
De servei públic a recurs comú	56
La usabilitat com a nova forma institucional	58
20è aniversari de La Escocesa	59
Espai de recerca, experimentació i col·lectivització	61
Definició	61
Convocatòria de projectes de recerca i experimentació artística	63
Projectes específics de recerca i experimentació artística 2018-2019	64
Paracronismes. Ombres projectades sobre el temps linial	65
Tocant LEscocesa	66
Publicació Actvtt SubtRRn	67
Carcelona	68
L'engany de Han Van Meergeren. Formes de resistència al postfordisme	69
Projectes específics de recerca i experimentació artística 2019-2020	70
Recreant ruïnes 2019 (2a edició)	71
Atuendo para devenir paisaje	72
Comando Comida	73
Workers Left the Factory. Airbnb experience	74
Les Malvidents. Trobades de mirades diverses	75
Ràdio ActvttSbtRRn	76
Algunes vegades has de crear la teva pròpia història	77
Caixa negra, caixa blanca	78
Forn de pa autoportant	79
El entre y el medio	80
Ritual#	81
Ex-citades	82
Tecnología fetichista: ejercicios para una materialidad disidente	83
Projectes de territori Nexes/Poblenou	84
Laboro-topies del barri. Taller d'enregistrament col·lectiu	85
Gabinete de las mentiras	87
Datum. De l'anàlisi de l'entorn a la subjectivació	90
Grups estables de recerca	93
Grup #1. Metodologies artístiques i economies contributives	93
Grup #2. Art, crítica, obsolescència i feminisme	95
Grup #3. Lectures per pensar l'art contemporani	96

Convocatòria de projectes d'escriptura silvestre	97
Diente muerto	98
Estaremos bien, pero no siempre, no sabemos cuándo	99
Beques per projectes d'art públic i muralisme a La Escocesa	100
Espai de formació i difusió	101
Beques de formació	101
Altiplans	103
(De)formacions	106
Projeccions de primavera i estiu	111
Cicle #1. Cine de barri	111
Cicle #2. Pràctiques artístiques a través del cinema	112
Arxiu(s)	113
Primer pla	113
Parles propícies: franquejant esquerdes a través de les paraules	113
Fanzinoteca	114
Edicions La Escocesa	116
Pablo Santa Olalla. Desbordando el archivo	116
Varis autors. Eróticas Escriturales	116
Joan Pallé. Political Education & Underground Press	117
Diana Rangel. Políticas de pedagogía en el arte	117
Marla Jacarilla. Mecánica de la desidia	117
Alán Carrasco. Supermax II: L'ordre dels estats no tolera el desordre dels cors	118
Marla Jacarilla, Enric Puig Punyet, Angelica Tognetti. Ruinas contemporáneas	118
Diego Posada. Re-Pública Rarita	118
Antoni Muntadas. Reflexiones sobre la metodologia del proyecto	119
Espai de producció	120
La Escocesa en xarxa	120
ESC-OUT: Desviaments de les pràctiques artístiques en l'esfera pública	121
«De la guerra (notes al peu pel segle XXI)» al Castell de Montjuic	123
Aproximacions benjaminianes a Portbou	124
Biennal Ciutat i Ciència	125
Programa Ephemeral al SWAB	126
Activitats acollides	127
Tallers Oberts Poblenou	128
Parelles Artístiques	129
Festival 48h Open House	130

Lucrecia Martel, en col·laboració amb La Selva	131
Camps de cultiu	132
Un mes, un artista	133
Espai d'internacionalització	135
Beques d'intercanvi	135
Participació en projectes internacionals	137
Genève2020	138
Arcadia: Fora de camp	139
Comunicació i públics	141
Pla de comunicació	141
Canals de difusió	143
Campanya de comunicació i accions concretes	144
Pressupost	146

Marc del projecte

Fàbrica oberta de creació analògica

La Revolució Industrial va comportar l'**adopció definitiva de la mecanització dels ritmes** en els àmbits laborals i privats. El seu origen cal buscar-lo de la mà dels primers mercats en nuclis urbans al s. XIII, i sobretot per les necessitats d'una burgesia de contractistes preocupats per mesurar millor un temps de treball que tenia una traducció immediata en beneficis. Des d'aleshores, els ritmes vitals quedarien doblegats a les ordres de la campana que marcaria cadascun dels processos diaris, ja organitzats en funcions, exercint una divisió del treball o divisió de funcions a cada individu.

En l'àmbit artístic, és significatiu que a finals del s. XV els teòrics musicals comencessin a buscar una mesura del **valor de les notes musicals en la mecànica del rellotge**. Aquest primer impuls determinaria una batalla en la qual, idealment, els ritmes interns de l'intendent **haurien de doblegar-se a un ritme extern**, absolut i invariable: idealització que acabaria en la seva cota de realització amb la invenció del metrònom al s. XIX i el seu ús normalitzat en les acadèmies musicals per als estudiants, aspirants que per tal de professionalitzar-se haurien d'aprendre a interioritzar el ritme mecànic. En paral·lel, la ciència començaria a gestar una mesura dels temps orgànics en base a la mecànica d'un temps ja entès com absolutament infal·libre: en medicina, el pols del cor ja no seria determinant, sinó determinat a partir del patró extern que marca el rellotge; en física, el temps newtonià, absolut, uniforme, tornarà estèril qualsevol altra versió «vulgar» del temps.

El que substitueix el ritme intern és una concepció de la temporalitat que transcendeix l'individu i davant el qual aquest, com passava en la vida monàstica, havia d'adaptar-se per gaudir d'una vida virtuosa. Ja al s. XIII, en l'encreuament entre el temps monàstic i el temps mercantil, Bernat de Claravall sermoneja que "no hi ha res tan valuós com el temps, ni res tan menyspreat", perquè "se'ns dóna per emprar-lo en el negoci de la salvació de la nostra ànima".¹ La terminologia triada pel monjo cistercenc és significativa en un moment en què comença a utilitzar-se i a dramatitzar-se la noció del "valor del temps" com un negoci en el qual l'individu ha de buscar benefici per a

¹ Bernat de Claravall. Obras completas, vol. VI. Madrid, BAC, 1988, 17, 3.

si mateix: una discussió constant entre el temps que ja emana de dalt i el temps que aflora per sota, que a poc a poc s'anirà desdibuixant completament. En aquest context, "perdre el temps passa a ser un pecat greu, un escàndol espiritual." Posteriorment a Bernat, Pisa Domenico Cavalca consagra dos capítols a la pèrdua de temps i al deure de conservar-lo i tenir-lo en compte. "L'ociós que perd el seu temps no el mesura, i en això és semblant a l'animal, de manera que no mereix ser considerat com un home: se situa en un estat més vil que el de les bèsties."

Seguint aquest mateix patró, ja en el marc de la Revolució Industrial, el crim capital que es denunciava era el de l'ociositat, el pitjor mal derivat de la reacció social a una **gestió del temps ja dibuixada de forma completament coercitiva** i que provocava la comprensió per part d'alguns que el millor mal possible era el desterrament propi d'un entorn social que ja no era el seu. Aquest procés es va donar per tota l'Europa Occidental, on, a causa de les transformacions urbanes i la conversió de l'economia sota diverses circumstàncies –entre elles, potser la més capital, les noves relacions pel que fa a la propietat i al treball que comportaria el colonialisme–, es va tornar necessari per al nou sistema la **conversió gradual d'artesans i camperols en obrers**. En tant que renunciaven a l'autonomia laboral i passaven a ser engranatges de la manufactura naixent que s'accentuaria en el període fabril, aquests perdien la seva connexió amb la natura, amb el temps natural i orgànic, i entraven en una **nova organització**, aliena a la població mitjana fins llavors, **repercussió directa de la divisió del treball operant**.

Amb l'aniquilació de l'economia natural, el capitalisme reconfigura una nova relació de l'individu amb el temps natural.² Amb la introducció del sistema capitalista, el nou treballador perd les mires cap al temps de la natura i es regeix per la mecànica del rellotge del capital. Independentment dels cicles, dels bioritmes, de les contingències biològiques i de l'estat de ànim del treballador, s'hauran de pagar les factures. Serà així que es donarà la imposició definitiva, mitjançant el gran rellotge –d'avenç impassible, absolut i lineal– del capital.

El fet que l'autoritat màxima del sistema fabril és el rellotge mecànic es revelarà definitivament en el moment posterior en què, amb la possessió obrera de rellotges privats, es començarà una **guerra entre els capitalistes i els protosindicats pel control de l'absolutesa del temps intern de la fàbrica**. En alguns casos, l'empresari manipulava el rellotge de tal manera que la factoria guanyés en temps de treball; en altres, en introduir el rellotge privat a la fàbrica, el treballador tractava de reduir la jornada. Finalment, algunes lleis angleses i suïsses van obligar a que els rellotges fabrils s'adaptessin al rellotge públic, i en molts casos es va prohibir la entrada a les fàbriques de rellotges privats. Aquest caràcter dual del rellotge, "com a instrument de servitud anacrònica i simultàniament com a mètode d'evitar-la",³ dóna comptes de la

² «Amb el predomini, sempre creixent, de la població urbana, la qual s'acumula en grans centres, la producció capitalista concentra, d'una banda, la força motora històrica de la societat, però, d'altra banda, dificulta l'intercanvi entre l'ésser humà i la natura.» (K. Marx. El capital, pàg. 253)

³ G. Dohrn-Van Rossum. History of the Hour. Londres, Univ. of Chicago Press, 1996.

tensió que va introduir ja des d'un primer moment a la psicologia del treballador la mecanització de la vida laboral.

Tot i que la Revolució Industrial va suposar la completa transferència de la gestió del temps humà a la màquina, així com la completa substitució del temps orgànic pel mecànic, avui se'ns evidencia mitjançant una anàlisi retrospectiva que la imposició no va venir de la màquina en si, sinó de la mà de la ideologia incipient que s'hi dipositava. Tal com afirma Judy Wajcman amb encert, "les demandes temporals no són inherents a la tecnologia: s'incorporen als nostres dispositius mitjançant projectes i dissenys absolutament humans".⁴

Avui, la ideologia esclavitzant està dipositada en els aparells digitals de la mateixa manera en què durant la Revolució Industrial ho va estar en les grans màquines que mecanitzaven la relació del treballador amb el suport material sota una òptica estrictament capitalista. És en la relació amb els dispositius digitals que l'envolten –el telèfon intel·ligent, el gestor de correu electrònic, el GPS– que **el treballador perd el control de la pròpia relació amb el temps i es veu abocat a una temporalitat externa**. L'antiga màquina analògica és ja anacrònica pel que fa al seu paper dominador fonamental, i és per això que l'usuari se la pot reapropiar i establir-hi una nova relació, inèdita, en la que ell pren ara el control.

Aquest és el motiu pel qual estem vivint actualment un **ressorgiment de l'atenció vers els mecanismes analògics**. L'interès cap a allò caracteritzat com a obsolet s'explica pel desig de l'usuari de **reapropiar-se d'una antiga maquinaria en desús** davant la qual avui **pot aplicar-hi les pròpies normes i una temporalitat orgànica, emancipadora**. La màquina d'escriure, la càmera de carret o la màquina de cosir ressurgeixen com a mecanismes que el creador pot posar a les seves ordres per fins artístics o artesanals alliberadors.

Aquest procés, que ha necessitat de la digitalització per tal que l'antiga màquina de treball⁵ quedés orfe d'ideologia, ja es va donar d'una forma similar fa algunes dècades amb la **crisi del sistema fabril**. A finals del segle XX, una gran quantitat de fàbriques van ser recuperades pels seus treballadors amb l'objectiu de reprendre les seves fonts de treball i mantenir-les en funcionament. Al voltant d'aquest fenomen, es van obrir un conjunt de processos socials, dinàmiques polítiques i desenvolupaments econòmics. **La màquina-fàbrica**, que antigament havia operat com a opressora de les dinàmiques socials espontànies, va servir aleshores de **mecanisme al voltant del qual l'empoderament emancipador es podia tornar a construir**.

És en aquest sentit que la recuperació de les antigues fàbriques van representar un dels emergents més originals de la lluita dels treballadors per conservar els seus llocs de treball davant de la sistèmica destrucció de l'aparell productiu capitalista.

⁴ Judy Wajcman. Esclavos del tiempo. Barcelona, Paidós, 2017.

⁵ Aquesta màquina de treball, que va posar els processos creatius al servei de les exigències del capital, és la que va criticar Walter Benjamin al seu assaig sobre la reproductivitat tècnica.

La Escocesa és una fàbrica recuperada, reoberta i posada en funcionament per un grup d'artistes que als anys 90 van decidir **reinterpretar l'ús de la factoria i posar en dubte alguns dels seus principis rectors i alienants**. Per sobre de tot, la importància atorgada a la matèria i a l'acció manual posen èmfasi en una reivindicació per la llibertat i la creativitat, invertint els processos que, des de la Revolució Industrial, havien posat la força de producció i els temps naturals al servei de la màquina.

El temps de creació dins La Escocesa avança contra la mecanització de la producció: el rellotge, el cronòmetre, el metrònom s'aturen, i deixen pas a l'organisme en diàleg amb la matèria i amb els temps propis per la creació no cronometrada. Les accions creatives que s'hi porten a terme són un clar reflex de com **l'empoderament col·lectiu de les antigues fàbriques per part dels treballadors comporta una immediació del treball amb l'obra**, que flueix sense mediació mecanitzada externa. L'experiència de la creativitat orgànica, tant individual com col·lectiva, es fa palesa en una **forma emancipadora, democràtica i horitzontal**.

La denominació de La Escocesa es concreta al passar simplement de "Fàbrica de creació" a "Fàbrica oberta de creació analògica": "**oberta**" fa referència al seu **caràcter associatiu i no jeràrquic**, denotant una fàbrica en la que les veus són sempre benvingudes per conformar experiències col·lectives; "**analògica**" fa referència, en la seva accepció més àmplia, a un sistema de **variables mutables d'una forma contínua en el temps** (contràriament als sistemes digitals, on les variables només poden prendre valors discrets i tenen sempre un estat perfectament definit) i que poden arribar a prendre valors infinits. "Analògic", etimològicament, prové de l'estudi de la comparació entre termes, estudi que es basa en el caràcter dialèctic i no absolut d'un sistema donat.

Davant d'aquesta realitat que s'ha anat gestant al llarg del temps de forma intuïtiva, i de la qual La Escocesa com a fàbrica recuperada n'és avui una mostra sòlida, es proposa portar a terme les línies d'actuació que es detallen en el present projecte.

Projecte: comunitats concèntriques i xarxa

La irrupció de la digitalització en les manifestacions culturals es pot concebre sota dos punts de vista. El primer se situa en una crítica a la institució des d'una posició estrictament mercantilista, i consisteix en creure que no ha de suposar cap problema que el consum cultural s'individualitzi i es perdi el poder aglutinador de comunitats que els espais d'intercanvi eren capaços de provocar sota múltiples estratègies instituent. Des d'aquest punt de vista, compartit per molts agents portadors de la transformació digital, el problema que cal salvar és el de l'adaptació de les antigues vies d'explotació a la nova realitat. Caldria abandonar els mètodes distributius típics de la modernitat per abraçar una nova metodologia: en tant que, per motius com la pirateria, la pèrdua de les figures intermediàries o els dubtes que provoca la transmissió digital respecte als drets d'autor, la còpia digital no és capaç d'extraure l'explotació que la còpia material sí era capaç, és necessari comprendre que la distribució gratuïta en línia generarà un benefici major a l'original, que gaudirà de nou d'una atribució auràtica –ja sigui l'original un objecte o un esdeveniment presencial per part de l'autor. Això sí, com que la pròpia distribució digital i la seva lògica algorítmica té una estructura exponencial, els beneficis generaran cada cop més concentració de valor i capital, afavorint més als que encapçalin al ranking i deixant en un estat de creixent precarietat a tota la resta.

Si es fuig, però, de la visió neoliberal que concep la cultura abans de res com a indústria i les manifestacions culturals com a mercaderies, **si es concep la necessitat de la conformació comunitària com a el principal motor cultural, aleshores caldrà preguntar-se**, en un moment en què la digitalització, tal com avança, està posant en perill la institucionalitat dels espais, **quins seran els nous llocs on es donaran les noves institucionalitats**. I si la resposta a aquesta pregunta són les xarxes socials tal com avui les entenem, sorgeix un gravíssim problema, perquè la seva rigidesa sistèmica i la impossibilitat d'alterar els seus marcs normatius evidencia que aquestes només serien capaces d'instituir, com a màxim, com ho eren capaces les institucions culturals modernes en les seves modalitats d'institució disciplinària, però mai en les modalitats crítiques que eren capaces de generar noves comunitats emancipades.

Si creiem veritablement que el poder instituent de la institució, pres en el sentit de generar "pedagogies d'encontres, espais d'emergència de discursos i pràctiques crítiques, de la **producció de diferències i de trobades en les que la política,**

l'estètica, el coneixement i els afectes s'entrecreuen de formes problemàtiques",⁶ si creiem en que aquests tipus d'institució són capaços de generar un marc social des d'on **conformar col·lectivament comunitats crítiques i emancipades**, aleshores caldrà d'alguna manera recuperar el *locus*, el lloc físic de la institució com a mesura de compensació de les tendències individualitzadores i polaritzadores de la xarxa. Caldrà imaginar **noves formes d'institucionalització col·lectiva que facin efectiva la promesa d'horitzontalitat** que la digitalització ha portat a imaginar però que, precisament per la seva pròpia estructura, no ha estat capaç de desenvolupar.

Les noves formes d'institucionalització hauran, doncs, en primer lloc, d'**aprendre de la desjerarquització que els sistemes digitals i les seves estructures han propiciat**. Una nova lògica de nodes en un mateix pla horitzontal s'ha derivat de les estructures digitals, una lògica que, per tal de fer-la eficient, caldrà fer-la sortir definitivament del seu format tecnològic i traslladar-la a la relació entre subjectes, pràctiques i comunitats.

En segon lloc, caldrà compensar els entorns digitals i les concentracions que genera la seva naturalesa estructural. I caldrà fer-ho mitjançant la fisicitat de l'espai i de la base material que comporta encara la reproducció mecànica. Serà necessari, per tant, trobar formes de **diàleg entre el paradigma de reproductivitat mecànica i el de reproductivitat digital**, entenent específicament que cada un d'ells pot ser un mode de compensació de l'altre, i que de la relació dialèctica entre ells en pot sorgir una **forma de co-compensació de les seves mancances i problemes sistèmics**.

Finalment, i aquest és un dels punts més urgents avui, caldrà trobar canals alternatius i públics de transmissió digital per evitar que les institucions que mantenen la seva fisicitat com a forma de resistència o pal·liatiu a les concentracions de valor dels entorns digitals hagin de caure en la rigidesa d'uns entorns normatius prefixats i inalterables, en definitiva en les concentracions de poder que l'estructura oligopòlica de la xarxa comporta. Els interrogants ètics que les xarxes socials majoritàries han provocat en els últims mesos, com la difusió de notícies falses o la imposició de mesures disciplinàries i marcs normatius que posen en evidència les seves mancances democràtiques, són la demostració definitiva de que hauria de ser inacceptable el seu rol de plataformes aglutinadores de la comunicació entre les institucions i la conformació de comunitats. Si les institucions culturals volen recuperar marcs desnormativitzats –o de generació col·lectiva de normativitats– des d'on imaginar noves formes d'emergència, serà necessari que actuïn col·lectivament per generar **noves plataformes que funcionin com a formes de resistència en front de l'oligopolització i la concentració de valor dels mitjans digitals**.

⁶ "Implicar-se en una pedagogia de l'encontre significa considerar les condicions, contradiccions, resistències i fallides de la relació. Significa també considerar els agents inesperats o perifèrics que provoquen disruptcions respecte a les narratives institucionals [...]. Una pedagogia de l'encontre pot concebre's com una pedagogia de la paradoxa, el xoc, la disconformitat i la possibilitat." (Aida Sánchez de Serdio. "Pedagogies of Encounter". A John Byrne, Elinor Morgan, November Paynter, Aida Sánchez de Serdio, Adela Zeleznik (eds.) The Constituent Museum. Amsterdam, Valiz, 2018)

COMUNITATS CONCÈNTRIQUES

Per tal de desenvolupar una nova estratègia d'institucionalització, La Escocesa creu, en primer lloc, en generar diversos **plans comunitaris que serveixin per crear un ecosistema artístic i cultural local que se situï en la creació d'emergències des de la presencialitat**. És mitjançant el contacte entre aquestes diverses comunitats, que funcionen a diversos nivells, que és possible generar entorns alternatius des dels que imaginar **formes més igualitàries de vivència compartida** al voltant de posicionaments socials crítics.

Per aquest motiu, La Escocesa se situa pretesament en el que s'ha denominat el gir educacional (*Educational Turn*) de les polítiques culturals, entenent una dimensió **d'utilitat social del fet artístic que se situa al centre de tota la lògica institucional**. En aquest sentit, La Escocesa es presenta com una institució porosa, oberta, que convida als seus usuaris a empoderar-se-la i a construir col·lectivament un marc plural i crític des del que imaginar formes d'emergència.

Les diverses comunitats amb les que treballa tenen com a eix la programació de La Escocesa (entesa sempre sota aquesta lògica) i **es basen en el grau d'usabilitat i participació de la institució**. S'estableixen, aleshores, diversos cercles comunitaris que orbiten sobre el mateix eix. L'àmbit intern està configurat per tres cercles:

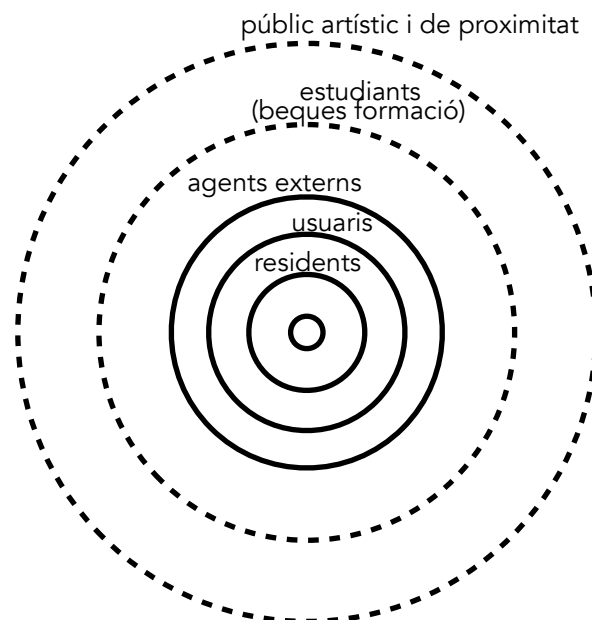
- Els **socis residents** conformen el primer cercle, artístic, de comunitat. Són els usuaris més empoderats de l'espai, que conviuen diàriament en aquesta co-construcció institucional.
- Els **socis usuaris** conformen el segon cercle, en tant que participen activament en la gestació col·lectiva d'aquestes formes institucionals, també des de l'empoderament, però no tenen un lloc físic des del que actuar.
- Els **agents externs** que es troben desenvolupant projectes a La Escocesa.

Aquests tres cercles agrupen, al llarg del 2019, a **97 persones** (50 dones i 47 homes),⁷ que són els que configuren la usabilitat forta de la institució.

⁷ Carlos Torres, Catarina Botelho, Ariadna Guiteras, Laura Arensburg, Juan Antonio Cerezuela, Antonia Rossi, Jose Caerols, Lluç Baños, Marc Herrero, Thilleli Rahmoun, Marla Jacarilla, Ricard Casabayó, Valentina Alvarado, Carmen de Ayora, Daniel de la Barra, Javier Bravo de Rueda, Julia Calvo, Guillermo Carrión, Paco Chanivet, Juan David Galindo, Llapispanc, Julia Montilla, Guillermo Moreno, James Perley, Marina Rubio, Francesc Ruiz, Juan Francisco Segura, Carlos Vázquez, Tamara Zaitseva, Alfredo Zubiaur, Oriol Fontdevila, Caterina Almirall, Daniel Gasol, Pablo Santa Olalla, Zosen, Paula Bruna, Cristian Subirà, Nadia Tolda, Àlex Gil, Nicolas Koralsky, Marta Archilés, Tatiana Muñoz, Patricia Jurado, Guillem Portell, Maria Roy, Tatiana Melo, Ivan Flores Arancibia, Begonya Sáez, Paula Kuffer, Kathrin Golda-Pongratz, Mario Peinazo, Angelica Tognetti, Itxaso Corral Arrieta, Lior Zisman, Juan David Galindo, María Fernanda Moscoso, Francisco Navarrete, Amador Vega, Roger Sansi, Julia Ramírez, Julieta Obiols, Patricio Rivera, Ali Yerdel, Belén Soto, Miriam C. Cabeza, Thomas Pentecouteau, Bernard Stiegler, Remedios Zafra, Lara, La Niña, PostTrauman, Alba Feito, Antoni Muntadas, Joan Pallé, Diana Rangel, Alán Carrasco, Laia Guarro, Diego Ballestrasse, Blanca Fullana, Mónica González, Helena Moreno, Eva Payá, Marina Ribot, Susana Pardo, Israel Pérez, Claudia Schafer, Duen Sacchi, María Fernanda Moscoso, Alberto Peral, Jaron Rowan, Ester Pujol, Joana Roda, Daniela Aparicio, Lucrecia Martel

Per altra banda, un segon àmbit, extern, que configuren el que podria denominar-se la usabilitat dèbil de la institució, està conformat per dos cercles addicionals:

- Els guanyadors de les **beques de formació**, que configuren un nucli de públic actiu que contribueixen a la configuració crítica d'aquestes formes instituent.
- Finalment, l'últim cercle d'usabilitat institucional el configuren el **públic** de les activitats, configurat a través de la comunicació efectuada especialment dins dels **canals artístics**, per una banda, i de proximitat que connecten als habitants del barri. Aquesta doble categoria de públics (artístic i de proximitat) és la que La Escocesa treballa més activament, derivant el públic més ampli (ciutat) a les cristallitzacions dels processos que tenen lloc al exterior, mitjançant el **treball en xarxa**.

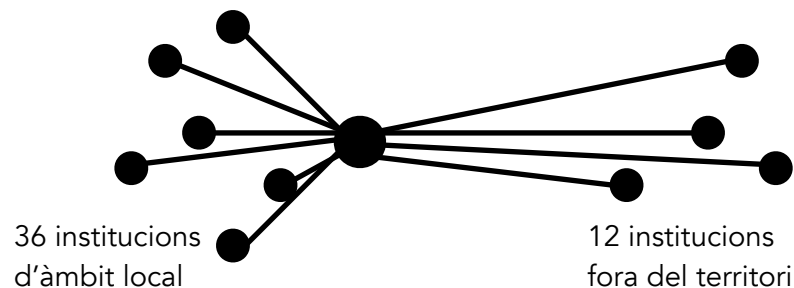
XARXA

L'obertura definitiva cap a un públic més ampli es realitza a través del treball institucional en xarxa.

Si s'entén La Escocesa com un centre on, a través de la pròpia processualitat artística crítica, hi interactuen amb una lògica d'usabilitat diverses comunitats orgàniques que muten i evolucionen amb el temps, s'ha d'acceptar que aquestes dinàmiques que crea se situen més en un nivell qualitatiu que quantitatiu i que, per la seva pròpia naturalesa, requereixen treballar amb grups relativament petits que configuren els cercles mencionats. Ara bé, en tant que el gir educatiu que descansa en la base del projecte entén el caràcter d'utilitat de l'art en tant que obertura crítica, aquest no pot oblidar la **necessitat d'incidir, mitjançant altres canals, a un públic més ampli**.

Per aquest motiu, juntament amb les estratègies col·lectivitzadores que es generen des del propi espai, La Escocesa aposta també per fer un **treball explícit d'establiment de xarxa amb altres institucions locals i internacionals**. La voluntat d'aquesta estratègia és poder **visibilitzar els resultats dels processos** que tenen lloc a la fàbrica oberta de creació analògica, alhora que **establir lligams que puguin enfortir la relació** de les comunitats al seu voltant amb la realitat professional de la ciutat i més enllà.

Dins d'aquesta estratègia, La Escocesa treballa en xarxa al llarg del 2019 amb **48 institucions o col·lectius artístics, culturals i socials**.⁸ D'aquests, 36 són d'àmbit local, i els 12 restants són de fora del territori, tant a Catalunya com a la resta d'Espanya com a Europa.

DOCUMENTACIÓ

Finalment, l'accessibilitat cap a les formes acabades dels processos que tenen lloc a La Escocesa, es recullen també en forma de documentació. Dins la línia de treball de la fàbrica, és especialment important el projecte editorial que s'hi desenvolupa, que **creix i difon els resultats** (en tot l'Estat espanyol, a través de la distribuïdora Belleza Infinita) d'una manera acabada i en format, habitualment, de llibre d'artista.

⁸ MACBA, Fabra i Coats, La Virreina, Fundació Tàpies, OnMediation (Universitat de Barcelona), IDensitat, CCCB, Hangar, Sala Beckett, Sala d'Art Jove, Castell de Montjuic, SWAB, Tallers Oberts Poblenou, Ràdio Nikosia, Dublab, Ultralocal, Associació Metzineres, Roca Umbert, Art Jove, Ateneu Popular Flor de Maig, Observatori d'Antropologia del conflicte Urbà, Filadora del Poblenou, Programa d'Estudis Independents (MACBA), Arran del Poblenou, Casa Àfrica del Poblenou, Taula Eix Pere IV, Casal de Joves Can Ricard, Niu, Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou, Rebobinart, Philartropic, DoThePrint, Raima, MarcMartí, Monos (Milà, Itàlia), Escola d'Estiu Walter Benjamin (Portbou), Belleza Infinita (Bilbao), Arcadia (Puglia, Itàlia), Glogauair (Berlín, Alemanya), Cité Internationale des Arts (París, França), Instituto Cervantes (París, França), Islington Mill (Manchester, Regne Unit), Casa Planas (Palma de Mallorca), Institut de Recherche et Innovation - Centre Georges Pompidou (París, França), Ars Industrialis (París, França), Kvaka 22 (Belgrado), La Selva Ecosistema Creatiu, Ojalá esté mi bici.

La documentació generada, però, també té la intenció de fer-se completament **accessible** mitjançant els arxius digitals que La Escocesa està desenvolupant actualment, lligats a la renovació del seu lloc web.

Valors i objectius

Valors del centre

1. La naturalesa associativa del centre, que possibilita la participació activa de la comunitat d'artistes que en formen part.
2. La llibertat creativa i el trencament de marges disciplinars.
3. L'exploració i ús de la baixa tecnologia com a element clau per a la reapropiació dels processos creatius i de la seva temporalitat orgànica.
4. El paper del centre com a aglutinador de comunitats culturals al voltant de propostes artístiques.

Objectius específics pel 2019

1. Utilitzar l'activació de la figura del **soci usuari** com a forma de complir, per una banda, amb criteris de transparència, democratització i accessibilitat a l'associació i, en general, a La Escocesa, sense haver de renunciar, per altra banda, a la **base comunitària** i al sustrat històric específic d'aquest espai de creació. Cal entendre aquesta estratègia també com a una forma de no caure exclusivament en la lògica de residències basades en projectes, i poder-les dotar de més continuïtat i de temporalitats més llargues.
2. Seguir treballant amb **aliances** amb els principals **centres i agents artístics i culturals de la ciutat**, per tal d'oferir avantatges de connexió als socis, i en especial als artistes residents de La Escocesa, i com a forma de visibilitzar les produccions de La Escocesa a l'exterior. Fins ara, s'han establert connexions estables, en alguns casos en vies d'establiment de convenis plurianuals, amb MACBA, Fabra i Coats, La Virreina, Fundació Tàpies, OnMediation (Universitat de Barcelona), IDensitat, CCCB, Hangar, Sala Beckett i Sala d'Art Jove.
3. Activar **convocatòries** de projectes de diverses característiques, que serveixin per crear agrupacions comunitàries a diversos nivells i per conformar una programació estable de La Escocesa:
 - La convocatòria de **projectes de recerca i experimentació artística** s'entén com a plataforma de bancs de proves en què es convida al públic a formar part dels processos artístics en desenvolupament. En aquest marc d'interès se situa també la convocatòria de **projectes d'escriptura silvestre**, coordinada amb Hangar.

- La convocatòria **Nexes/Poblenou**, llançada conjuntament amb IDensitat, és una plataforma per projectes que realitzin accions artístiques amb incidència directa al territori immediat, i una forma de connectar directament, a través d'aquests projectes, amb els col·lectius més propers.
 - Les beques de **muralisme**, coordinades amb les entitats Rebobinart i Philarthropic, per defensar la pluralitat de la pràctica artística a La Escocesa, potenciar el passat que vincula la institució al muralisme, i renovar les façanes dels espais exteriors.
 - Les beques de **formació** com a estratègia de posar en contacte a artistes en etapa formativa, amb voluntat d'aprendre en entorns d'educació no formal i no reglada, configurant tota la programació de La Escocesa com a recursos capaços d'agrupar-se en línies formatives plurals, i acompanyant-la de sessions tant teòriques com pràctiques que puguin ser també d'interès i utilitat tant pels associats com pel públic general.
4. Vetllar per una **institucionalització horitzontal i col·laborativa**, en què la pregunta «què volem que ens institucionalitzi?» sigui contestada col·lectivament i posada contínuament sobre la taula. Procurar molt especialment que en el procés d'institucionalització de La Escocesa mai desaparegui una de les característiques principals del seu ADN: la no burocratització i la flexibilitat en els protocols, de tal manera que mai repercuteixi en els processos de creació artística, que són i han de ser la part fonamental sobre la que orbita tota la resta.
 5. Utilitzar el **20è aniversari** com a moment de convivència entre el passat, el present i el futur de La Escocesa, i utilitzar la possibilitat de projecció mediàtica com a estratègia per acabar de situar La Escocesa al barri i apropar-la a la ciutadania.
 6. Respecte a la **connexió amb el barri**, vetllar per mostrar al Poblenou una dimensió de la producció artística que s'hi fa, que no es vol ni elitista ni banal ni instaurada en l'estètica de la comoditar, sinó que pretén connectar i dialogar amb tota la **sedimentació històrica i social** del barri, contextualitzant la infraestructura on s'emplaça i generant anàlisis crítiques al voltant de la qüestió cultural.

Descripció de l'espai

La Escocesa és un dels exemples del passat industrial del Poblenou i de l'actual context artístic de Barcelona que inicia la seva història en el Poblenou industrial de mitjans del segle XIX.

Dos passatges perpendiculars al carrer Pere IV donen accés al recinte i articulen entre si els diferents volums edificats. Els edificis presenten diferents alçades amb solucions estructurals i de coberta heterogènies: cobertes planes, cobertes a dues aigües, encavallades de fusta, pilars de foneria i grans finestres, en molts casos encara amb les fusteries originals de guillotina, amb els quarterons tan freqüents en aquest tipus d'edificació. La singularitat del conjunt ens parla d'una llarga persistència en la història del Poblenou amb diferents actors principals i secundaris que atorguen al complex industrial un valor que sobrepassar qualsevol valoració patrimonial.

El 1984, degut a la crisi del tèxtil cessa l'activitat industrial de Johnston, Shields & cia. i es crea la Lace Bobinet, s.a. per part dels treballadors de la fàbrica, continuant amb l'activitat anterior i que mantindran fins l'any 1998. És a partir de l'any següent quan el propietari del complex industrial lloga els espais als primers artistes i professionals de la creació, propiciant que l'antiga fàbrica tèxtil es converteixi en un espai de creació i un punt de trobada per a artistes d'altres espais desapareguts al Poblenou i altres parts de la ciutat.

El 2006, l'empresa immobiliària Renta Corporación compra La Escocesa amb la intenció de desallotjar als artistes i construir oficines i habitatges privats. Degut a la crisi financera i a un canvi de propietari, el projecte queda parat. És aleshores quan dues naus del complex industrial passen a ser de titularitat pública i l'Associació d'Idees EMA, entitat sense ànim de lucre formada en part pels artistes instal·lats en el mateix espai des del 1999, entra en contacte amb l'Institut de Cultura de Barcelona i passen a gestionar l'espai, que es convertirà uns anys més tard en una de les Fàbriques de Creació de Barcelona.

Des del 2008, el centre de creació La Escocesa s'ubica a la nau Johnston. La nau s'estructura en dues plantes de 480 m² i en una planta intermèdia de 111 m². Disposa de 20 tallers en funcionament, un espai d'oficina i altres espais comuns.

L'any 2017, l'Ajuntament de Barcelona va adquirir al Banco Santander, propietari aleshores de la resta de naus, el 96% de la superfície total del recinte de La Escocesa. Actualment, l'Associació d'Idees EMA està en negociacions amb l'Ajuntament per tal de poder ampliar l'activitat en alguns dels altres recintes, elaborant convenis de cessió provisional d'espais que puguin renovar-se anualment mentre no hi hagi un pla definitiu del recinte.

Espai d'experimentació

L'espai M, espai dedicat històricament a les exposicions del centre, ha sofert des del 2018 una derivació cap a un espai experimental, un lloc on els artistes residents i externs poden desenvolupar diversos processos artístics participatius, i on es generen comunitats d'usuaris al voltant d'aquestes propostes. L'espai, d'uns 120 m², és un cub blanc que funciona per capes: a mida que els projectes s'hi van desenvolupant, a les parets i al terra s'hi genera l'acumulació de tota la informació que l'artista que desenvolupa el projecte necessita.

Espai d'encreuaments

Al nivell 0 de La Escocesa hi ha un espai de circulació, un espai que es troba entre els tallers que hi ha disposats a la planta baixa i que històricament s'utilitzava com a sala polivalent. Al llarg del 2018, l'espai es va reformar i s'hi inclouen actualment una sèrie de taules i butaques per tal de crear un espai d'encreuament entre socis residents i usuaris. L'objectiu d'aquest espai és triple: primer, fomentar la comunicació entre els socis, creant un espai de trobada on poder treballar conjuntament en un projecte o tenir una conversa; segon, convidar-hi a agents externs, escriptors i/o teòrics que estiguin desenvolupant un projecte relacionat amb les arts visuals, a fer-hi una estada; tercer, acollir les converses i presentacions que conformen la programació dels Altiplans.

Taller d'autoproducció analògica

Des de finals del 2017, La Escocesa compta amb un taller d'autoproducció analògica. Pel fet de disposar d'una màquina de risografia, es tracta d'un espai principalment destinat a l'autopublicació de llibres artístics i reculls editorials que tenen a veure amb les accions que es vehiculen al centre a través de les beques de recerca i experimentació artística. El projecte d'edicions La Escocesa es basa en l'autoproducció, lligada, però, a un sistema institucional d'edició i distribució professional. Són els propis artistes involucrats, doncs, qui juntament amb l'equip de treball de La Escocesa fan ús del taller d'autoproducció analògica en una completa apropiació dels projectes editorials propis.

Pati interior

A partir del 2018, es disposa una pantalla de cinema i un projector mòbil al pati interior al costat de la cuina, per tal d'acollir cicles de vídeos i cinema que tinguin a veure amb la línia d'un artista resident o per tal de programar propostes externes.

Aquest pati funciona com un passadís que queda resguardat de la llum natural, essent idoni per aquesta funció.

Tallers individuals

L'espai compta amb 20 tallers disposats entre el nivell 0, on n'hi ha 8, i el nivell 2, on n'hi ha 12. Els tallers tenen una dimensió d'entre 30 i 35 m², i disposen de taula, cadira i estanteries.

Cuina comunitària

Hi ha dues cuines a disposició dels artistes residents, una al nivell 0 i l'altra al nivell 2. Ambdues compten amb tot l'equipament necessari per a que els artistes puguin cuinar. Les cuines són un emplaçament important per la generació de petites comunitats entre els artistes, un espai que és sempre compartit i que genera orgànicament dinàmiques col·laboratives.

Recursos materials

La Escocesa compta amb servei wifi, 4 ordinadors, una estació d'edició de vídeo, un equip fotogràfic i de vídeo, 2 projectors, 2 monitors de TV, un equip de so amb microfonia per directes, una màquina de risografia i diversos materials per a la confecció de publicacions (guillotina, grapadora, plegadora, etc.). Compta també amb diverses eines per al treball manual.

Recursos d'informació

La Escocesa compta amb serveis de comunicació interna, un llistat de correu electrònic per a comunicacions de convocatòries i accions o esdeveniments artístics de rellevància, un newsletter d'activitats pròpies i notícies del sector, i una biblioteca amb catàlegs, llibres d'art, documentació d'entitats d'arts visuals i edicions dels artistes i col·laboradors.

Nous espais comunitaris pel 2019

Taller experimental de fotografia analògica

Al llarg del 2019, La Escocesa està desenvolupant juntament amb el fotògraf Carlos Torres un taller experimental de fotografia analògica, pensat col·lectivament a partir de les necessitats d'experimentació amb el format fotogràfic per part dels artistes. El laboratori compta amb una zona de revelat, una de rentat amb piques grans per treballar grans formats, i amb quatre ampliadores específiques, pensades per desenvolupar diverses tècniques experimentals que van des de treballs alternatius amb còpies de contacte fins a impressions fotogràfiques en escultures a partir d'emulsions.

Taller en rotació pels socis usuaris

D'entre les diverses avantatges que obtenen els socis usuaris no residents, es troba la possibilitat de reservar per setmanes un taller de La Escocesa. L'ús d'aquest taller no serà permanent, sinó que es pensarà per projectes específics, preparacions d'exposicions, etc.

Estudi de fotografia i vídeo

Així mateix, La Escocesa posa a disposició dels socis usuaris i residents un estudi de fotografia i vídeo d'uns 50 m². L'estudi compta amb tres fons diferents (blanc, negre i crom) i amb tres focus de llum contínua i flash. L'ús del taller es realitza necessàriament per reserva prèvia.

El fotògraf Carlos Torres s'encarrega al llarg del 2019 de construir el laboratori de forma col·laborativa, analitzant les necessitats experimentals dels usuaris de l'espai.

Nous tallers per residències artístiques

La Escocesa es troba actualment en negociació amb l'Institut de Cultura de Barcelona per la cessió provisional de la nau annexa a la Johnson, on actualment es troba emplaçada la fàbrica de creació. L'objectiu d'aquesta negociació és obtenir mitjançant un acord temporal, renovable anualment i fins que no hi hagi un pla d'usos definitiu dels espais, la cessió de la planta baixa d'aquesta nau per acollir-hi residències artístiques de curta durada. Es calcula que l'espai en qüestió podrà acollir de 8 a 10 tallers addicionals.

Equip de treball

Enric Puig Punyet

Direcció

Doctor en Filosofia (UAB-ENS París), comissari independent i escriptor. Ha estat professor a la Universitat Oberta de Catalunya i impulsor de institutinternet.org i Enter Forum, trobada internacional sobre societat i tecnologies. Ha realitzat projectes culturals a institucions com el CCCB, el MACBA, l'Arts Santa Mònica o Alhóndiga Bilbao. Col·laborador habitual a La Maleta de Portbou i El Periódico, és autor dels llibres *La cultura del ranking* (Bellaterra, 2015), *La gran adicció* (Arpa, 2016) i *El Dorado* (Clave intelectual, 2017).

Helena Calafell Muñoz-Castanyer

Producció

Graduada en Comunicació i Indústries Culturals, durant els seus estudis va fer les pràctiques a La Escocesa, on posteriorment hi va desenvolupar tasques de producció. Anteriorment ha treballat al Teatre Lliure i ha participat en diverses associacions del barri de la Sagrada Família.

Alba Feito

Comunicació i Disseny

Llicenciada en Belles Arts i Master en Filosofia Contemporània. Ha treballat a Omega Edicions i com a operadora d'impressió a Workcenter. Ha participat en diversos col·lectius artístics i també en projectes d'autopublicació com la FLIA. També ha format part d'espais veïnals com la impremta de Can Batlló.

Isabel Sánchez

Comptabilitat

És organitzadora i administradora d'empreses i autònoms des del 1993. És experta en tràmits administratius amb entitats públiques i en resolució de problemes de gestió, ocupant-se professionalment de diverses empreses i associacions des de fa més de quinze anys.

Daniel Zucchelli
Manteniment

Ha treballat en muntatge de stands per a diverses fires internacionals, en muntatge d'escenografies per gires i diverses tasques de manteniment per companyies teatrals i art de carrer.

Celia Moro
Becària

Provinent de Càdis i afincada a Barcelona, amb formació musical i de Belles Arts, actualment es troba acabant el Master en Gestió Cultural de la UB, i desenvolupant en paral·lel projectes de recuperació de la memòria història a El Puerto de Santa María.

Espai associatiu d'artistes residents i usuaris

Convocatòria de residències artístiques

Un dels objectis principals de La Escocesa com a fàbrica de creació és oferir espais en residència a artistes de Barcelona i internacionals per tal que puguin desenvolupar un **projecte artístic en una temporalitat fixada**. S'entén, però, que el projecte artístic individual dels residents s'ha de desenvolupar en paral·lel a la voluntat de participar també en el **projecte col·lectiu del centre**, que se li atribueix també una naturalesa artística. Per tal d'aconseguir aquesta doble dimensió es desenvolupen una sèrie d'**estratègies metodològiques lligades a la convocatòria** de residències. El període de residència mínim ofert és de 4 mesos, i el màxim de 2 anys, i s'intenta arribar a un equilibri intern entre els residents de curta durada i els de llarga durada. La selecció es realitza mitjançant convocatòria pública, i és un jurat extern designat pel centre qui s'encarrega de triar els candidats. Els residents implicats activament en el projecte **poden renovar**, si així ho desitgen, la seva estança per tal d'enfortir la seva relació amb la institució, així com la base associativa vinculada al projecte.

Actualment, La Escocesa compta amb 20 tallers d'unes dimensions d'entre 30 i 35 m². Són espais adequats diàfans, amb llum natural, d'ús particular i exclusiu.

Tots els artistes residents accedeixen a un taller en residència a La Escocesa a través d'una convocatòria pública. Aquesta convocatòria s'adreça a artistes que desenvolupen el seu treball artístic en l'àmbit de les arts visuals. Els criteris de valoració són la qualitat artística de les propostes presentades, el valor artístic per la seva singularitat, la innovació i el nivell d'implicació i dedicació en el seu treball artístic individual i en el projecte col·lectiu de La Escocesa.

Característiques dels tallers

1. El preu del lloguer mensual és de 130€ en el cas d'artistes individuals i de 200€ en el cas de col·lectius d'artistes (màxim 3 artistes).

2. El preu inclou servei d'internet, electricitat, aigua i subministraments.
3. Les residències donen dret a fer ús dels espais comuns i els serveis que ofereix La Escocesa, entre els que s'hi inclouen una cuina comunitària, diversos espais polivalents, equipament informàtic, de so, de fotografia i de vídeo, i un taller d'autoproducció analògica que inclou una màquina de risografia i diversos elements per a l'autopublicació.
4. Els residents tindran la possibilitat d'optar a les beques d'experimentació i recerca artística que ofereix el centre, així com a les beques d'internacionalització. També tindran l'oportunitat de participar en els projectes i exposicions proposats per La Escocesa.
5. Els projectes artístics desenvolupats en el marc d'una residència comptaran amb el recolzament de l'equip tècnic del centre, en especial d'un assistent de la producció, i podran beneficiar-se d'un seguiment i assessorament per part d'una comissió curatorial.
6. La Escocesa vetllarà per integrar a les xarxes artístiques i culturals de la ciutat els projectes artístics desenvolupats al centre, així com per fer promoció i difusió del treball dels artistes mitjançant els canals propis de comunicació.
7. Seguint el model de gestió associativa del centre, els residents escollits per convocatòria passen a ser socis de l'Associació d'Idees EMA, que gestiona l'espai, i com a tals es comprometen a participar de les reunions de coordinació internes, així com a les activitats proposades pel centre.
8. L'incompliment del pagament de les quotes mensuals i l'absència continuada a l'espai, així com l'incompliment dels deures com a soci resident, poden ser motius de cessament del període de residència.

Convocatòria 2019

El 2019 La Escocesa ha obert una convocatòria d'11 residències en tallers per a la creació artística, ofertes tant a artistes individuals com a col·lectius que desitgin desenvolupar un projecte artístic al centre en un termini de sis mesos a dos anys.

Pot presentar-se a la convocatòria qualsevol artista visual, sense distinció de nacionalitat, origen o residència actual. En el cas de col·lectius d'artistes, aquests hauran d'estar conformats, com a màxim, per tres membres.

La Escocesa és un centre de residències artístiques que es concep també a si mateix com un projecte artístic comunitari, entenent que els seus integrants treballen tant en la seva obra personal com en contribuir al desenvolupament d'aquest projecte

col·lectiu. Per aquest motiu, per a la selecció de candidats, no solament es tindrà en compte la qualitat artística sinó les motivacions per voler formar part del projecte.

Per tal d'aconseguir un equilibri entre els nous residents i la història del centre i el seu règim associatiu, s'ofereix dins de cada convocatòria un 20% dels tallers oferts en règim intern, destinats exclusivament als artistes que ja són socis (residents o usuaris) de l'Associació d'idees EMA.

El jurats per la selecció dels sol·licitants interns estan sempre formats per cinc membres: tres professionals del sector de les arts visuals externs al centre, un representant de l'Institut de Cultura de Barcelona i el Director de La Escocesa. En el cas dels sol·licitants externs, s'afegeixen també al jurat mencionat dos membres que en el moment de la convocatòria siguin artistes residents a La Escocesa.

Per a la convocatòria del 2019, el jurat ha estat format per Núria Güell, Ramon Parramon i Valentín Roma com a professionals externs; Rosa Gibert com a representant de l'ICUB; Enric Puig Punyet, Director de La Escocesa; i Valentina Alvarado i Daniel de la Barra com a artistes residents de La Escocesa. Aquests últims només han exercit de jurat per a les sol·licituds externes, per tal de garantir al màxim els criteris d'objectivitat i d'igualtat d'oportunitats.

El resultat de la convocatòria de residències artístiques externes La Escocesa del 2019 ha estat:

Catarina Botelho (residència de 2 anys)
Ariadna Guiteras (residència de 2 anys)
Laura Arensburg (residència de 6 mesos)
Juan Antonio Cerezuela (residència de 2 anys)
Antonia Rossi (residència d'1 any)
Jose Caerols (residència d'1 any)
Lluc Baños (residència d'1 any)
Marc Herrero (residència de 6 mesos)
Thilleli Rahmoun (residència de 6 mesos)

I el resultat de les residències internes ha estat:

Marla Jacarilla (residència de 2 anys)
Ricard Casabayó (residència de 6 mesos)

Artistes residents

VALENTINA ALVARADO

Febrer 2018 - Gener 2020

A través d'una pràctica artística multidisciplinària, Valentina Alvarado (Maracaibo, 1986) explora la hibridació dels diversos llenguatges plàstics que utilitza –collage, ceràmica, fotografia i pel·lícula analògica– per elaborar discursos vinculats a la memòria i a la identitat desplegada en geografies inacabades. La seva obra estableix un diàleg constant entre el format digital i l'analògic, on la poesia i la política formen part de la seva proposta artística. Llicenciada en Disseny Gràfic a la Universitat de Zulia, on va ser professora a la Facultat d'Arts Experimentals, es muda a Barcelona per realitzar el Màster en Creació Artística Contemporània a la UB. Ha participat en diverses exhibicions col·lectives entre Maracaibo, Caracas, Barcelona, Berlín, Miami i Londres. *Historial de navegación* va ser la seva primera exposició individual (Backroom Caracas, 2014). El 2016, participa en l'exhibició *El pueblo – Searching for Contemporary Latin America* al Festival Oberhausen (Alemanya). Les seves peces fílmiques s'han presentat a festivals com Antimatter Film Festival, International Film Festival Rotterdam, Festival Punto de Vista, entre d'altres. Al 2017 obté la beca Fundació Guasch Coranty. Actualment, cursa el doctorat d'Estudis Avançats en Produccions Artístiques a la UB. Viu i treballa a Barcelona.

LAURA ARENSBURG

Agost 2019 - Gener 2020

La seva obra posa en qüestió temes que travessen l'àmbit personal, vinculats amb assumptes socials, filosòfics i polítics: el cos contemporani, la performativitat del gènere, la identitat blanquejada argentina, la migració en el decolonialisme, l'amor romàntic i el matrimoni com a institucions. S'apropa a històries personals, intenta escoltar amb paciència i expressa reflexions sensibles des d'una perspectiva política. Solen convocar-li personatges amb memòria d'un passat que conforma el seu present de manera particular: per ser una pèrdua/fractura dolorosa, per estar encobert, tergiversat o per haver definit una forma d'estar en el present.

El llenguatge audiovisual és el mitjà d'apropament, que experimenta de forma documental. La càmera és la seva excusa, la que li permet infiltrar-se, des d'on observa. Amb ella en mà produeix intimitats. La presència de Laura es percep, apareix dins un lleu reflex o dins una ombra. Teixeix trames de confiança que desborden la instància del retrobament entre dos. Així, un cos s'expressa donant lloc a que un altre cos s'expressi intentant contagiar a un tercer cos.

CARMEN DE AYORA

Febrer 2017 - Gener 2020

Llicenciada en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València el 1992. Becada pel programa Erasmus a l'École Nationale Supérieure de Beaux Arts de París.

Doctorada per la Universitat de Barcelona en els departaments d'escultura contemporània i història de l'estètica.

Li preocupa la realitat de manera excessiva, deformant-la cap a un tremendisme en la connotació de les seves formes. Insisteix en la lluita de la consciència afectada per la quotidianitat, treballa a partir de les ferides, a partir dels efectes que l'existència fa i desfà en la seva vida. Desenvolupa els temes en relació al nivell de preocupació que l'ocupen en el seu dia a dia. Busca opcions per a resistir a partir de l'art. Es deixa emportar per la intuïció i es deixa qüestionar per ella. Utilitza tècniques que siguin barates. L'excessiu del seu procés de treball és la lentitud, és un dels seus cavalls de batalla: mantenir la lentitud i conservar els processos interns amb tot el que demanen. Està implicada políticament, la seva mirada crítica, radical i disident, pateix per això. Creu que l'art ens salvarà. Necessita la malaptesa com a base del coneixement, adora la ingenuïtat i la inocència. Proclama el poder de l'art davant totes les coses.

LLUC BAÑOS

Febrer 2019 - Gener 2020

Lluc Baños Aixalà (Barcelona, 1985), Graduat Superior en Disseny Gràfic a Escola EINA i llicenciat en Belles Arts per la Universitat de Barcelona i l'Accademia di Belle Arti di Bologna. La seva obra actual se centra en l'estudi dels instruments i sistemes de mediació. La primera fase parteix dels objectes amb els quals mesurem el món que ens envolta i, posteriorment, es focalitza en el mode amb el qual analitzem i calibrem els nostres propis sentits. Opera principalment des de l'escultura, el dibuix i el vídeo, i compagina la seva activitat com artista amb la de coordinador de la residència artística Major 28.

DANIEL DE LA BARRA

Febrer 2017 - Gener 2020

Comença els seus estudis a Corriente Alterna, Escuela de Artes Visuales Contemporáneas (Lima, Perú) i posteriorment es trasllada a Madrid per continuar estudiant pintura a l'Atelier Madrid i al Museo del Prado com a copista oficial. Un cop acabada l'etapa de desenvolupament tècnic a la capital espanyola, busca explorar nous mitjans d'expressió que aportin a la seva obra pictòrica, com ara la instal·lació o els jocs de llum per, d'aquesta manera, poder reforçar el concepte de la seva obra. Per mitjà de la pintura i l'alteració de la imatge, ens parla dels trastorns socials i emocionals que tothom pateix dins d'un món contemporani de submissió. De tot allò que resulta invisible, avorrit, inconscient col·lectiu. El seus últims treballs parlen de la destrucció de la memòria humana i de com les persones necessiten les xarxes socials i el gran núvol per preservar els seus records. A través d'aquest fil conductor, Daniel mostra una realitat esperpèntica i, al mateix temps, en crea una altra fent el projecte participatiu.

CATERINA BOTELHO

Febrer 2019 - Gener 2021

L'artista centra el seu interès entre espais, llocs, arquitectures, i els seus usos i vivències que no obeeixin a lògiques productivistes. Es pot dir que busca dins la seva pràctica artística, i també en la seva vida, temps i maneres d'estar que obrin espais de reflexió, pensament o observació. On hi hagi lloc per a ritmes propis de cossos, dels dies i les nits, o de la matèria del que estan fetes les coses.

Treballa diferents formats. Va començar amb la fotografia i més tard va endinsar-se dins el llibre, el so i el vídeo o el cinema. Busca explorar les possibilitats i aspectes específics de cada tecnologia, tot depenent del que vulgui fer: la poesia d'un pensament en imatges, que troba en la fotografia; les possibilitats narratives que el vídeo proporciona; les combinacions entre escriptura i imatge, en un format de llibre.

JAVIER BRAVO DE RUEDA

Abril 2019 - Agost 2019

La seva obra explora les possibilitats de la ficció quotidiana i recrea lliurement un interès per la reinterpretació del sincretisme cultural, la lectura del precolombí i el folklore, dins de procediments de caràcter brut i de precarietat. El no parar és el procés. El treball manual en les obres defineix l'enfocament i la relació amb els objectes. La rutina del taller i el reciclatge dels diferents elements configuren l'univers dins de l'espai de treball.

Existeix un interès en el fet artesanal i en circular pels límits entre disseny i art. Amb això, pretén trobar espais de reflexió analitzant l'aplicació i els discursos que cada camp domina. Al final, es generen certs cossos de treball, que trobaran un repte interessant en el conjunt de dinàmiques narratives amb el desenvolupament i experimentació de la materialitat. On s'aborden conceptes com l'acumulació d'imatges, allò multicultural, la lectura arqueològica en l'època de la informació i la representació de la decadència.

JOSE CAEROLS «YISA»

Febrer 2019 - Gener 2020

José Caerols "Yisa" neix a Santiago de Xile el 1984. El seu treball investiga la complexitat latent de les idees com a identitat, el territori o la migració i la capacitat d'aquestes per a definir construccions afectives, socials i polítiques tant en un pla íntim com econòmic, mostrant-se com a representacions arqueològiques d'un sistema que avui dia està en definició. Simbòlicament parlant, busca, a través del camp de la recerca conceptual i de la producció, donar origen i pes a aquests processos més invisibles, desenvolupant així un encadenament entre formes, signes i imatges. Reconfigurant aquesta cadena en una producció visual que dóna compte dels processos latents dels mateixos contextos de l'origen dels materials utilitzats per a això. Entenent que les combinacions i tècniques aplicades a cada materialitat (sense importar quin), no són meres representacions de la fisicalitat pròpia d'aquestes, sinó traduccions conceptuals portades a un pla estètic i subjectiu. Comptant amb exhibicions en galeries i museus tant col·lectiva com individualment com: Museu d'Art Contemporani (CL), Galeria Animal (CL), Galeria Die Ecke (CL), Saló Tudor (CL), Centre Cultural Matucana 100 (CL), , Galeria Balmaceda art jove (CL), Mario Kreuzberg Gallery (DE), CCCB (ÉS), Galeria Santa fe (CO), Galeria Braga Menéndez (AR), Galeria wschodnia (PL), entre altres. Apareixent publicat en llibres d'art contemporani tant a Xile com a la resta del món com "Construccions , sistemes i transformacions" (CL), "Xile Art Jove" (CL), "SUB 30" (CL), "Revisió Tècnica" Pintura Contemporània Xilena 1980-2010 (CL), "Nou món latinoamerican street art"(DE), Street Art Xile (UK), Ull Ilatí (IT), Llibre de grafiti (CL)

JULIA CALVO

Febrer 2017 - Gener 2020

Artista que es mou dins el camp de l'escultura, la performance i la instal·lació. Les seves obres són grans intervencions que dialoguen amb l'espai i reflexionen sobre el context que exhibeixen. Aquest interès per trobar el diàleg i interpel·lar l'espectador *in situ* fa que en ocasions siguin intervencions lumíniques i cromàtiques que comuniquen directament a través de la percepció del color i la forma. Les atmosferes creades per l'artista també adopten la forma d'exhibicions austeres, on la simplicitat dels elements que hi participen es converteix en una magnitud transcendental.

Ha exposat a Espanya (El Centro Párraga, Espacio de Investigación y Desarrollo para las Artes Escénicas, galería Artnueve), a Barcelona (La Farinera del Clot), a Finlàndia (Forum Box), a Alemanya (Genscher galerie, Hamburgo) i a diferents fires d'art a Espanya, Alemanya i Suïssa (ARCO, VOLTA, GIAF, Kunstfrühling, Bremen).

GUILLERMO CARRIÓN

Febrer 2016 - Gener 2019

Guillermo Carrión és resident a La Escocesa. La seva obra es compon de diversos materials que al mateix temps esdevenen en diferents textures i colors. Les taques, formes i abstraccions que Guillermo presenta a cada una de les seves peces generen un univers nou. Un univers on, a primera vista, l'espectador pot observar un conjunt d'elements que formen un total, però que a la vegada, cada un d'ells té vida pròpia. Els diferents organismes estan distribuïts de tal manera que el conjunt de tots ells produeix una profunditat de camp, de desnivells; diversos graons, més o menys profunds, que generen una expansió frontal del camp de visió tot fent encara més complexa la peça.

RICARD CASABAYÓ

Febrer 2019 - Juliol 2019

Per a Ricard Casabayó (Barcelona, 1968), l'art és petjada, és energia condensada en alguna cosa nímia, com una pedra. El seu univers petri recorda al flux energètic que cultures lítiques ancestrals que invocaven amb les seves grans construccions tipus dolmen, però Ricard proposa el que podríem anomenar minilític enfront del megàlit; enfront del monument reivindica al còdol. I en aquestes pedres hi caben infinitat de sensacions, potencialitats, promeses... L'art és aquesta petjada que l'intangible deixa en el físic, rutes de seda cavades en la roca com a metàfores de viatges sensorials i imprevisibles rastres d'un mar en zel, carícies calcàries regals d'una Edat de Pedra que congelen l'instant d'expectativa, la il·lusió del gest, la màgia de l'ofrena encara no desvetllada.

La seva trajectòria artística lligada sempre a l'escultura és acariciada també per la fotografia la pintura i les instal·lacions, el seu material és la pedra encara que treballi a més la fusta, el ferro i materials emergents com resines, plàstic, alumini, etc.

JUAN ANTONIO CEREZUELA

Febrer 2019 - Gener 2021

Artista visual i investigador. Doctor Cum Laude i Premi Extraordinari en Arts Visuals i Intermèdia. El seu treball es focalitza en aspectes que afecten al llenguatge i la representabilitat, interessant-se especialment en la qüestió realitzadora o performativa del llenguatge, en processos que apliquen el seu artifici i mecanicitat, i en matèries de visibilitat i invisibilitat.

Com a investigador, ha escrit nombrosos articles en revistes especialitzades en arts visuals, i ha participat en diversos congressos de temàtiques afins a la seva pràctica artística. També ha col·laborat en diversos projectes R + D + I sobre pràctiques d'arts visuals com a membre dels grups de recerca Laboratori de Creacions Intermèdia (Universitat Politècnica de València) i Els Usos de l'Art (Universitat de Saragossa).

Com a artista, ha participat en diverses exposicions com Gramàtiques de la temporalitat (La Conservera, Múrcia), Getxoarte (Bilbao), Mostra d'Art Gas Natural Fenosa (Museu Mac, La Coruña), i la seva obra ha rebut recentment diversos reconeixements com el 1er premi a la XXXI Mostra d'Art Jove la Rioja (2015), el premi al Millor Artista en WEAREFAIR (2016), el 1er premi Art Emergent Sabadell (2017), o la Menció d'Honor en Ashurst Emerging Art Prize (2018).

PACO CHANIVET

Agost 2018 - Gener 2019

“Estem entre dos móns: un no el reconeixem i l'altre encara no existeix.” Entre aquests dos universos es troba l'obra de Chanivet, que amb una actitud descreguda i sorneguera deriva entre el rar, el bell i l'injust. Influenciat per una educació catòlica, manté una relació de dependència amb l'absolut que ha convertit la seva producció artística en una efusió de formes i temes. La seva pràctica és fragmentària, i evita qualsevol sistematització. La seva metodologia és un ampli intent per imitar les propietats de l'entrellaçament quàntic, connectant punts que, a primera vista, estan lluny uns dels altres per crear models de realitat emergents que no s'assemblen a la ja existent, sinó que perverteixen la nostra relació amb la mateixa. Les seves obsessions aborden temes com la forma en què els mites primigenis es repeteixen a través de nosaltres, l'amor com a manera d'evadir la naturalesa tràgica de l'existència, la tecnologia com la porta d'accés a una realitat que no busca substituir la que ens empara, sinó a qüestionar-la com l'única plausible, i especular (a través de la ciència ficció i el costumbrisme) amb les possibilitats que cremen en el cor dels impossibles.

JUAN DAVID GALINDO

Febrer 2017 - Gener 2020

Juan David Galido (Bogotà, 1992) està graduat en Belles Arts i Disseny per l'Escola Massana. Va cursar també el Programa d'Estudis Independents del MACBA. Els seus projectes artístics s'articulen mitjançant la performance, el vídeo i la instal·lació. Dins el seu CV s'hi troben nombroses exposicions i instal·lacions de caràcter nacional i internacional. Li interessa explorar com s'evidencien les dinàmiques socials i globals en l'aquí i l'ara d'una acció, en el seu cos (cos de l'ésser) i en el cos grupal efímer que es conforma en una acció artística. La seva obra s'articula dins el concepte de violència simbòlica. Pierre Bourdieu la defineix com una relació on s'exerceix de forma violenta indirecta contra els dominats que són còmplices a la dominació a la qual estan sotmesos. Explora creences, dinàmiques, costums i idees que contenen estratègies de rèplica del poder. Busca evidenciar certes dinàmiques de llibertat paradoxal situant-se en diferents coordenades davant la idea de poder: l'autoritat, el vigor, la prerrogativa o el mateix assoliment, a partir de la relació d'un grup o una comunitat. Els seus projectes s'activen amb accions en forma de performances –el seu cos visible– o en dinàmiques controlades guionitzades en les que participa el públic.

ARIADNA GUITERAS

Febrer 2019 - Gener 2021

La pràctica d'Ariadna Guiteras abasta la performance, el text, el dibuix i la instal·lació per a investigar els límits dels cossos humans i més-que-humans, i les relacions que els constitueixen. El seu treball recent ha explorat el concepte renaixentista del "cos porós", una teoria mèdica que veia la pell com un límit porós, fàcilment perforable i difícil de protegir. Imaginat en present, el terme s'amplia en el treball d'Ariadna per a considerar els cossos com a matèria vulnerable, oberta i sempre en relació, ja sigui amb altres cossos, l'entorn, el petroli, els fluxos de capital, les dades o l'energia solar. Ha mostrat el seu treball en diferents espais com Tate Exchange (Londres), CentroCentro (Madrid), Loop (Barcelona), APA (Brussel·les), Swab Performance (Barcelona), àngels barcelona, Quart Espai (Saragossa), TwinGallery (Madrid), CA2M (Madrid), Sala Muncunill(Terrassa), H.AAC (Vic), Castillo de Montjuïc (Barcelona), Chalton Gallery (Londres), SantAndreu Contemporani (Barcelona), Arts Santa Mònica (Barcelona), Antic Teatre (Barcelona), MACBA (Barcelona), Werf 52 (Düsseldorf), Second Home (Berlín).

MARC HERRERO

Febrer 2019 - Juliol 2019

Marc Herrero Gilart (Barcelona, 1977) és llicenciat en Belles arts i Postgrau de Geometria per la Universitat de Barcelona.

Ha participat en diferents exposicions individuals i col·lectives, entre les quals destaquen "Dibuixar la nit" a la Galeria Anquins de Reus, "Limítrofes" a la Convocatòria Arts Visual de Ca Felipa a Barcelona i "Validesa Permanent" a la galeria L'Encantada de Barcelona. La seva obra, també, ha estat presentada en diferents fires d'art nacionals i internacionals, com la fira internacional d'art SWAB (Barcelona), la fira ARTLLIBRIS en el Centre d'Art Santa Mònica (Barcelona) i la fira GEXTOARTE a Bilbao amb un esment especial del jurat. A l'abril de 2018 va participar en l'exposició "Back to School", comisariada per Jesús Alcaide a Còrdova.

MARLA JACARILLA

Febrer 2019 - Gener 2021

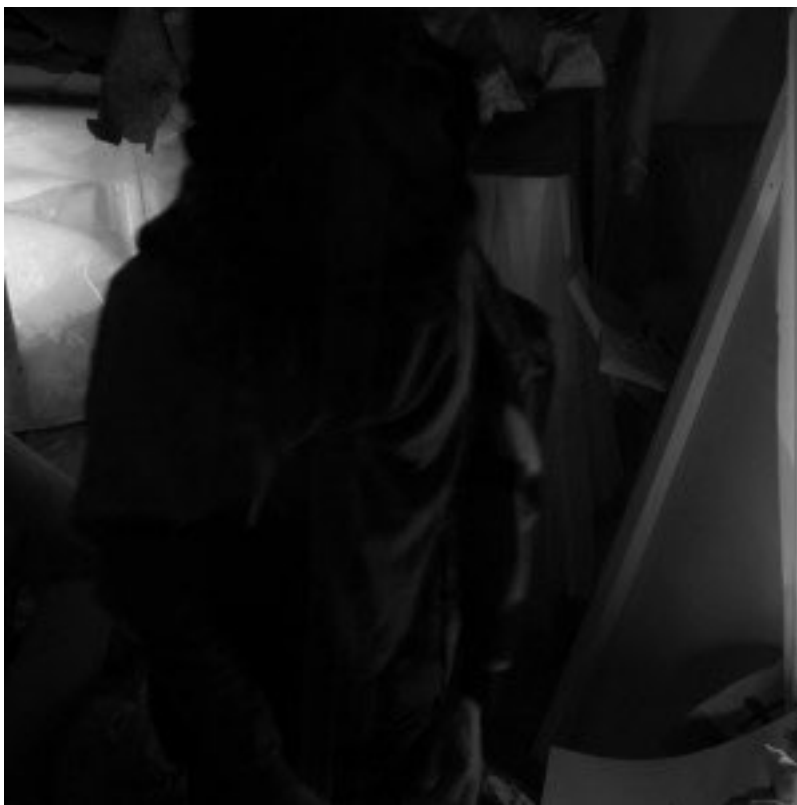
Artista visual, escriptora i crítica cinematogràfica. Editora de la revista de crítica i anàlisi cinematogràfic Contrapicado. Col·labora en publicacions com Cortosfera, Miradas de cine, A*Desk o Caiman Cuadernos de Cine. Guanyadora de beques com la Beca para la creación artística Fundación Guasch Coranty o les Becas Videoarte de la Fundación BBVA. Premi a la millor artista ART NOU 2012. Ha participat en exposicions col·lectives com: Especies de espacios (MACBA, Barcelona), Factotum (Fundació Antoni Tàpies), La condició narrativa (La Capella, Barcelona), 8a Biennal d'Art Leandre Cristòfol (La Panera, Lleida), Disruptions (Galería Senda, Barcelona), BIAM12 (Lo Pati, Centre d'Art Terres de l'Ebre), El Convit (Centre Cívic Can Felipa), Pogo (Arts Santa Mònica, Barcelona), Pas de Deux (Private Space Gallery, Barcelona), Qualsevol paregut amb la realitat es pura coincidència (Sala d'Art Jove, Barcelona). Algunes exposicions individuals recents són: Anotaciones para una eiségesis (Twin Gallery, Madrid, Centro de Arte de Alcobendas), Obras (in)completas (EspaiDos, Sala Muncunill, Terrassa) o Intento frustrado de enumeración y explicación de todos aquellos elementos que resultan superfluos en la construcción de una catedral (Capella de Sant Roc, Valls).

LLAPISPANC

Febrer 2018 - Gener 2020

L'obra de Llapispanc es compon de diverses estratègies per fer aflorar un corpus artístic que voldria fer-se coherent i compacte però que es diversifica en texts, missatges, correus electrònics, el blog, imatges, dibuixos, accions, accions participatives, accions musicals, vestigis i residus de les accions, vídeos, música, soroll i art sonor, instal·lació i força quantitat d'art efímer en constant autoconsumició al voltant del taller-estudi a La Escocesa, que ha esdevingut com un abocador d'objectes i envasos. I dins el caos del seu refugi, s'hi troba l'essència d'un antiquari que emmagatzema cada un dels seus records i els atorga el do de la immortalitat; coherent i compacta.

JULIA MONTILLA

Febrer 2018 - Gener 2019

Julia Montilla realitza pràctiques artístiques des de mitjans de la dècada dels anys noranta. Ha gaudit de diverses ajudes, entre les quals destaquen la beca d'arts plàstiques Fundación Botín, la beca Art per a la millora social de l'Obra Social "La Caixa" o la residència PS1-MoMA. Ha participat en exposicions col·lectives com *The Beast is The Sovereign* (Museu d'Art Contemporani de Barcelona i Württembergischer Kunstverein Stuttgart), *Wunder, Miracles, Art, Science and Religion* (Deichtorhallen Hamburg i Kunsthalle Krems) o *Narrative in Progress* (Plevnik Kronkowska Gallery, Celje), entre altres. Algunes de les seves mostres individuals són *El «cuadro» de la «calleja»* (Fundació Joan Miró, Barcelona), *Los milagros de la voluntad y su fuerza plástica* (Centro de Fotografía, Sala del Patio, Salamanca) o *Gogo-Arima Erradikalak* (Galeria Toni Tàpies, Barcelona). La gènesi de moltes de les seves produccions són fotografia i/o audiovisual, expandint-se, a vegades, cap al camp editorial com es veu en les publicacions que ha fet sobre la importància del mitjà fotogràfic en la programació dels fenòmens aparicionistes en Ezkioga i San Sebastián de Garabandal, o l'assaig *Enajenadas. Ilustraciones médicas de la locura femenina en el siglo XIX* (Brumaria). La seva pràctica està travessada per l'antropologia, la història de l'art o la història de la medicina. Realitza, eventualment, projectes d'art comunitari en el context de festes populars amb els col·lectius que tenen trastorn mental.

GUILLERMO MORENO

Febrer 2017 - Gener 2020

Nascut a Saragossa el 1984, actualment viu i treballa a Barcelona. Llicenciat en Belles Arts a la Universitat de Barcelona. Tècnic superior en Gràfica Publicitària a l'Escola de Disseny i Arts La Llotja, Barcelona. Estudis de violí i piano al Conservatori Professional de Música de Saragossa. L'atrau la recerca de la poètica en les petites coses, tant com l'observació dels aspectes universals de l'existència i la seva comprensió, com per a la posterior traducció a un llenguatge artístic. El desenvolupament de projectes que d'alguna forma transcendeixin metàfores sobre l'universal i quotidià. El pas del temps, la memòria, la capacitat de l'ésser humà per a sentir estímuls emocionals a partir de petits i precisos gestos són les bases en les quals es fomenta el seu treball. Sobre aquestes premisses, la seva producció és intuïtiva i parteix sempre d'una inquietud cap al desconegut. La seva intenció és primer comprendre i després transformar, alguns cops, en termes una mica ambigus que permeten a l'espectador conduir la proposta de l'artista al seu imaginari personal, aconseguint així que se la faci una mica seva. Intenta transformar les seves reflexions individuals en compartides.

JAMES PERLEY

Febrer 2019 - Abril 2019

James Perley és un compositor americà i artista interactiu que treballa amb mitjans de comunicació i que viu i treballa a San Francisco, Califòrnia i Berlín, Alemanya. Les composicions de música de James Perley examinen "les estratègies no estratègiques", una anàlisi de tècniques improvisatives en composició i rendiment.

Té la menció en Àudio Arts i Acústica de Columbia College Chicago i una altra en Disseny i Tecnologia de San Francisco Art Institute. Ha estudiat i col·laborat amb diversos artistes com Maggi Payne, Kate Short, Les Stuck, Roscoe Mitchell, John Bischoff i Maya Smira. Del 2013 al 2015, forma part d'un estudi independent juntament amb Pauline Oliveros, i ha treballat en diversos projectes i col·laboracions incloent la Whitney Biennial 2014.

Tot just ve de finalitzar la residència artística a Glogauair, Berlín, i ara es troba a La Escocesa, Barcelona.

THILLELI RAHMOUN

Agost 2019 - Gener 2020

Nascuda a Argel en 1978, Thilleli viu i treballa entre França i Espanya.

Graduada a l'ENSBA de París (2007) i a l'Escola de Belles Arts d'Argel (2001). La seva obra ha estat presentada a certes mostres individuals –Institut Français de Barcelona (2018), Galeria Crous Beaux-arts de París (França, 2012), Pôle Culturel de Coulanges (França, 2009), Centre d'Art Contemporani La Résidence (França, 2009)– i mostres col·lectives: Museu d'Art Contemporani d'Argel (2018), Ycone Galleery (París, 2015), Yango Biennial (Kinshasa, 2014), Zoom art Fair Miami, Marrakech Art Fair (2010 y 2011 amb Marsa Gallery), 12a Biennial d'Art Contemporani de Nîmes (França, 2008), Galeria Julio González (França, 2008), "Jeune Création" (París, 2007).

També ha participat en programes de residències –La Résidence (França, 2009), Residència a Sainte-Alvère amb el recolzament de la fundació Suïssa Conny Maeve (França, 2009), Residència a La Casa Velázquez (Madrid, 2009), Residència a Chamalot (França, 2010), Piramidon (Barcelona, 2017)– i ha rebut els següents premis: Premi Alfonse Cellier (Acadèmia Francesa de Belles Arts, 2006), Premi Félix Fénéon ("Consell de les universitats de París", 2008), diferents beques de l'Ajuntament de París i del Ministeri Francès de Cultura, Tribew digital editions (França, 2017).

ANTONIA ROSSI

Febrer 2019 - Gener 2020

Antonia Rossi neix a Roma (Itàlia) el 1978, on hi viu fins el 1988, any en el que es trasllada a Xile amb els seus pares. El 1996 comença la carrera de cine a la Universitat Arcis on es titula el 2000. El 2001 realitza un Màster en Arts Visuals a la Universitat de Xile, on es titula el 2004. Es considera com artista i realitzadora audiovisual des del 1999. Va dirigir cinc curtmetratges de ficció: "Vuelta a Casa" (2000 - 16 mm); "Mediatarde" (2001 - 16 mm); "Autostop" (2003 - minidv); "Intervalo" (2005 - HD); (destellos en la piscina (2014 HD) i tres documentals experimentals: "Ensayo" (2005 - Hdv), «El eco de las canciones» (Multiformat 2010) y Una vez la noche (HD, dibuixos. 2018). El 2002 s'integra al col·lectiu d'art O-inc, realitzant en conjunt vídeos performance i vàries exposicions com "Living Fasat Food", "O-Incland, Ciudad Capital" i «PHCL» en el marc de la biennal del desert. Com a docent ha realitzat classes de: estètica, anàlisi de film, llenguatge cinematogràfic i tallers de realització a la Universitat Arcis, la Universitat de Santiago, la Universitat del Desarrollo i a Balmaceda 1215. El 2006, 2007 i 2008, guanya la beca del fondo audiovisual, dins les seves etapes d'escriptura/rodatge i postproducció, per a la realització de "El eco de las canciones", llargmetratge que recorre diferents festivals, entre els quals està FID, Festival de cinema de Marsella, on rep el premi "Esperanza", DocLiepsig, Festival de cinema de Valdivia, i el museu de la Universitat de Harvard en el marc de la exposició de Doris Salcedo. Ara es troba dins l'etapa de distribució de "Una vez la noche", la qual s'ha estrenat recentment a Marsella, França i ha obtingut una distinció del jurat en el festival Trancinema de Lima, Perú.

MARINA RUBIO

Febrer 2017 - Gener 2020

La seva atracció per l'objecte industrial, trobat, reproduït i manipulat li serveix per generar especulacions sobre la realitat en la qual el material es mostra amb contundència. Després d'endinsar-se en el terreny de la ceràmica, el caràcter lúdic de la seva obra s'accentua optant per experimentar amb el retrobament, l'atzar i la improvisació; així doncs, buscant noves maneres d'entendre les relacions entre l'obra, el cos de l'espectador i l'espai en el qual es troben. En els seus últims treballs, indaga sobre la representació d'un univers fragmentat. Per aquest motiu, crea sistemes constructius on els objectes es troben estructurats relacionats entre si, contribuint a la creació d'altres cossos més grans. Nascuda a Saragossa (1986), es trasllada a Barcelona el 2008 per estudiar la carrera de Belles Arts, un cop acabats els estudis d'escultura a la seva ciutat natal. El 2015, es muda a Bilbao per estudiar el Màster de Ceràmica de la Universitat del País Basc i així obrir noves vies d'investigació en la seva carrera artística. Ha participat en exposicions col·lectives a Barcelona, València, Palafrugell, Palma de Mallorca, Montpeller i a l'última edició de la Bienal de Casablanca. També n'ha realitzat d'individuals a Saragossa (convocatòria Impulso Lateral del Instituto Aragonés de Arte y Cultura Contemporáneos Pablo Serrano de Zaragoza) i també en diversos centres culturals de Barcelona.

FRANCESC RUIZ

Febrer 2018 - Gener 2020

Francesc Ruíz (Barcelona, 1971) parteix del còmic com a substrat estètic, narratiu i intel·lectual, i també com a material històric i operatiu. Aplicant-lo com a continent o descripció d'allò que és real (a través de la creació, l'alteració, la restitució o el conjunt, entre d'altres) genera històries possibles que revelen els engranatges on es construeixen les identitats socials i individuals, la identitat sexual o també la identitat de la urbe.

El seu treball ha pogut veure's individualment a Oslo PILOT (Oslo), Institut Valencià d'Art Modern – IVAM (València), Gasworks (Londres), Centre d'Art la Panera (Lleida), Contemporary Image Collective (El Caire), Monasterio de Santo Domingo de Silos – MNCARS (Burgos), Centre d'Art Santa Mònica (Barcelona) o la Fundació Joan Miró (Barcelona).

Als últims anys, ha participat en exposicions col·lectives com "The Subjects" (Bial de Venècia), Wheredolendandyoubegun (Bial de Göteborg), Kaboom! (Weserburg Museum, Bremen), Philagrafika (Temple Gallery, Philadelphia), The Last Newspaper (New Museum, Nueva York) o To Illustrate and Multiply: an Open Book (The Museum of Contemporary Art of Los Angeles – MOCA).

JUAN FRANCISCO SEGURA

Febrer 2018 - Gener 2020

Juan Francisco Segura va realitzar estudis de tècniques pictòriques i diferents tallers de gravat i serigrafia a l'Ateneu de Cerdanyola del Vallès. La filosofia oriental té un gran paper en la seva obra: des del 1988, l'artista estudia i practica Ikebana, art de l'arranjament floral, a l'Escola Ikebana de Barcelona i és instructor de primer grau per l'Escola Ikenobo de Kyoto. Ha impartit talleres i conferències d'aquesta disciplina i ha ampliat els seus estudis d'Ikebana amb nombroses estances al Japó. La presència del zen i el budisme impregnen la seva obra, que pretén saber què hi ha darrere de la pintura, arrancant trossos de la tela del llenç.

«Existeix sense cap tipus de dubte un factor essencial en l'obra de Juan Francisco Segura: La contemplació. Un fet determinant en el seu procés previ de creació. Un fenomen que s'acosta allò que és més íntim i personal de l'artista», diu Joan Gil.

CARLOS VÁSQUEZ

Febrer 2018 - Gener 2020

Carlos Vásquez Méndez és artista i investigador. Els mitjans que utilitza són el cinema i la fotografia des d'una perspectiva documental i experimental, establint constants correspondències entre la pràctica artística, les ciències socials, l'analògic i el digital. Els seus treballs s'han exhibit en diverses mostres i festivals. L'any 2016 la seva pel·lícula [Pewen]Araucaria va rebre el premi Joris Ivens/Centre National des Artes Plastiques (França). Llicenciat en Cinema, Màster Documental de Creació (IDEC/UPF) i Màster de Creació Artística Contemporània (UB), desenvolupa actualment la seva investigació doctoral sobre el gir documental en l'art contemporani a través del concepte d'imatges dialèctiques (Beca CONICYT). Els seus temes d'interès són la reescriptura històrica, l'estratègia documental, les representacions del real en l'art, el registre foto-fílmic com a producció d'arxiu i les tècniques obsoletes com a discurs estètic-polític. La seva base és la ciutat de Barcelona i treballa freqüentment a Llatinoamèrica.

TAMARA ZAITSEVA

Febrer 2018 - Gener 2019

Tamara Zaitzeva és una artista polifacètica que desenvolupa la seva obra en diversos estils i tècniques. La pintura i la fotografia són els principals idiomes que pren per establir un diàleg entre ella, l'obra i el públic. En el cas de la pintura, l'abstracció domina la majoria d'obres de l'artista. Aquest llenguatge conceptual transporta a espais i moviments on s'intueixen tant macro com microcosmos i totes les lleis que els constitueixen. Universos plens de dialèctiques entre cada una de les pinzellades. La figuració, per això, també té un lloc dins la seva ment. Aquesta vessant és utilitzada per descriure microespais i elements del seu entorn, situacions impròpies, éssers desconeguts,... Així doncs, partint d'una realitat terrenal, Tamara transita per territoris d'insomni.

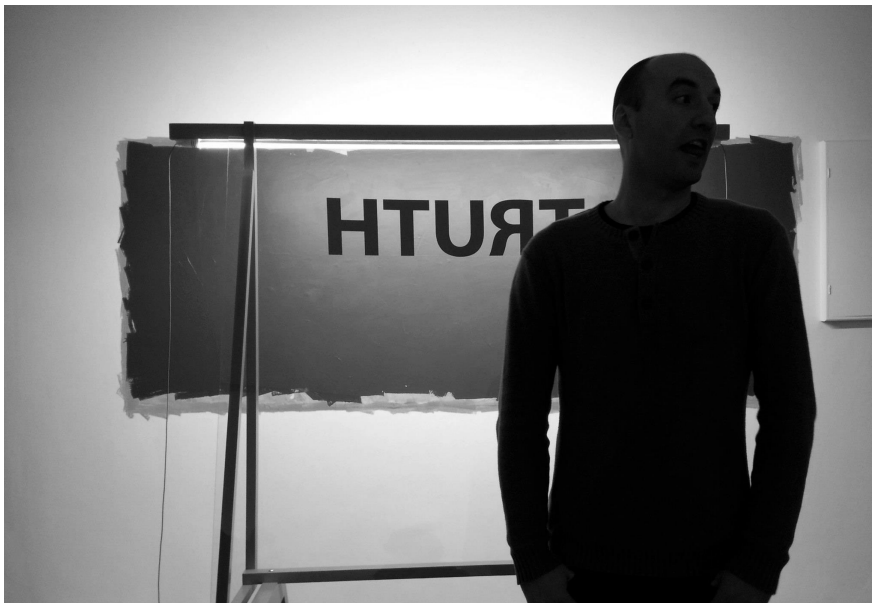

ALFREDO ZUBIAUR

Abril 2019 - Juny 2019

La seva obra està inevitablement lligada a la seva experiència amb l'entorn. L'atrauen els conflictes de cohesió que sorgeixen de forma fortuïta en qüestionar la realitat, i els punts de vista nous que neixen al desenvolupar-los. Els seus treballs poden explicar-se generalment des d'una idea d'escala, un concepte que referencia per a relacionar internament nocions de valor que impliquen aspectes d'indole ètica, política o sensible.

Habitualment treballa aspectes de la memòria des de la seva resiliència, incidint en la fragilitat del procés que decideix entre la permanència o l'oblit. Entre el pres i l'aportat sol aparèixer la repetició. Per aquest motiu, els seus processos de treball són encadenats, i així una part del projecte anterior normalment passa a ser centre del següent.

Teixit associatiu

DE SERVEI PÚBLIC A RECURS COMÚ

El projecte associatiu en vies de desenvolupament a La Escocesa pretén recuperar el concepte de fàbrica reapropiada, resseguint les dinàmiques que a finals del segle XX va comportar que els treballadors es poguessin empoderar d'algunes indústries (entre elles, La Escocesa), subvertint les relacions de poder instaurades des de la Revolució Industrial. **Pensar la fàbrica en tant que recurs comú** té l'avantatge de portar-nos a imaginar una pràctica emancipadora del treball artístic com a generadora d'experiències transformadores.

Aquesta idea parteix de la creença d'una certa potencialitat salvífica de la pràctica artística, creença que Santiago Zabala, entre altres, ha explorat en el seu text *Only Art Can Save Us*, on presenta **l'art com l'únic reducte** que, en la seva vessant experimental, és **capaç de provocar emergències fructíferes pel canvi**. Una concepció tal de l'art imposa repensar la pràctica artística com a una pràctica útil per la societat, així com entrar definitivament la institució en el paradigma de l'*educational turn* que obliga a posar la qüestió formativa al centre de la producció cultural.

Preguntar-se per la funció de la «fàbrica» dins l'ecosistema cultural i urbà suposa preguntar-se quina és la mà d'obra que genera la força de treball i, en conseqüència, el valor econòmic o simbòlic; implica preguntar-se també qui és el patró que capitalitza econòmicament o simbòlicament aquesta força de treball; i, finalment, preguntar-se quins són els elements que produeix la fàbrica, i si són susceptibles o no de convertir-se en mercaderia.

El context polític i cultural en què es va gestar inicialment el programa de Fàbriques de Creació per part de l'Ajuntament de Barcelona, imposat pel paradigma de les indústries culturals, marcava una certa tendència en la definició de tots aquests elements, tendència que encara és perceptible en certes redaccions administratives hereves d'aquell moment. Aquesta tendència estava marcada per la creença, més o menys explicitada, de que els artistes emergents que s'inserien a la fàbrica eren posteriorment retornats a la societat com a agents autònoms i transformats en capital simbòlic. Els elements produïts per les fàbriques de creació, sota aquesta mirada, serien doncs els propis artistes que hi passen, moment després del qual l'artista estaria preparat per enfrontar-se al mercat laboral per compte propi, havent estat el sistema capaç de sumar-li plusvàlua al seu valor de treball. Aquest esquema entenia l'artista en una posició de formació o aprenentatge amb garanties d'inserció, el que

justificava en l'etapa de transició fabril diverses estratègies de precarització i forçava el compliment de plaços marcats per un estricte aparell burocràtic.

El problema d'aquest sistema, més enllà de si s'hi està ideològicament d'acord o no, és que **la promesa d'integració al mercat laboral i de capitalització simbòlica i econòmica del valor de treball no s'està complint** des de l'aparició de la crisi al 2008, igual que no es compleix en altres institucions com les universitàries.

Actualment, el sistema «Fàbriques de Creació», entès d'aquesta manera, perd el seu sentit perquè no pot garantir l'anhelada «professionalització» de l'artista «emergent», de la mateixa manera que la Universitat no pot garantir als seus estudiants la promesa d'una correcta inserció al mercat laboral.

La no comprensió d'aquest canvi de paradigma i la repetició dels esquemes precisi pot comportar que les fàbriques de creació acabin instrumentalitzant la força de treball en benefici d'una estructura rígida de poder. En molts casos, són els propis òrgans gestors els únics que extrauen capitalització simbòlica de tot l'engranatge, del fet de que **la mà d'obra conformada pels artistes que treballen a les fàbriques** generin un producte –ells mateixos– que **no acaba complint la promesa de generació de riquesa**. Les bones pràctiques i les retribucions dignes als diversos artistes que conformen la mà d'obra de la fàbrica poden entendre's aleshores com un mode de compensació del fracàs de la funció de les fàbriques en capitalitzar aquesta mà d'obra.

Tot això provoca, dins dels múltiples models que poden imaginar-se al voltant del concepte de «fàbrica», una forta escisió entre la figura del patró, capaç d'extraure plusvàlua, i el treballador incapaç de fer-ho.

Fins i tot els models més autogestionats pels propis artistes, com va ser el cas de La Escocesa durant molts anys, reproduïa aquest mateix model. Les concentracions de poder entre les comunitats d'artistes estaven fortament sesgades entre els artistes històrics, encarregats de la gestió, i els altres artistes que, responent a les exigències administratives que marquen els paràmetres d'inclusió en un programa públic –i les consegüents subvencions–, es convertien en força de treball pel benefici d'una classe privilegiada, d'un conjunt patronal que tenia la potencialitat d'extraure plusvàlua de la seva forma de treball. Era la circulació dels altres artistes la que justificava la seva persistència en un sistema blindat.

Durant els últims dos anys, des de La Escocesa s'ha fet un **exercici conscient d'intentar extraure la potencialitat del seu model associatiu i democratitzar-lo en l'esquema de les fàbriques recuperades dels anys 80**, moment en què els treballadors van poder empoderar-se del sistema donat. La capacitat d'un model com el de La Escocesa és el de **fer emergir noves formes alternatives d'experiència a través de la pràctica artística**, i el de l'elasticitat que permet que al concepte de «fàbrica» se li puguin penjar una sèrie d'atributs que permetin arribar a reconvertir-lo.

Un dels trets fonamentals per **construir una fàbrica del comú** és comprendre que el material que ha de fabricar ha de ser la **generació d'experiències socials alternatives, experimentals, emancipadores**, que parteixin de la pràctica artística. Aquesta és una forma més efectiva, en el marc actual, de fer front a la precarietat: no construint de forma paternalista una bombolla en un sistema incapaç de garantir la continuïtat, sinó construint col·lectivament altres formes d'experiència que ens ajudin a **sobreviure i a viure en un món en què la precarietat està instaurada**.

LA USABILITAT COM A NOVA FORMA INSTITUCIONAL

Al llarg del 2018, La Escocesa va passar per una sèrie d'episodis d'autoavaluació per tal de comprendre la forma en què el seu propi model podia servir per construir una **nova forma institucional que s'allunyés del concepte de «servei públic»**, en el paradigma de les indústries culturals, com a fàbrica de professionalització i que, en canvi, **s'aproximés al concepte de «recurs comú» basat en la usabilitat de la institució** (i entenent la usabilitat com a mecanisme clau des de la disrupció digital).

Per tal d'assolir-ho, es va engegar un **procés de reflexió col·lectiva sobre el model de gestió** d'un equipament cultural. La particularitat del cas concret d'estudi, La Escocesa, és que parteix d'una iniciativa privada i, en un moment determinat de la seva història, pateix una reconversió mai completament assolida com a servei públic. És aquesta mancança, doncs, aquest no-assoliment, el que permet un pas definitiu cap a la concepció com a recurs comú.

A les jornades de reflexió, coordinades entre **Oriol Fontdevila** (Sala d'Art Jove) i **Enric Puig Punyet** (La Escocesa), hi van participar programadors culturals com **Jesús Carrillo** (Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía), **Santi Eraso** (Arteleku), **Amanda Cuesta** (La Caníbal), **Joana Hurtado** (Can Felipa), **Jose Antonio Delgado** (UNZIP), **Úriel** (Can Batlló), **Ángela Palacios** i **Quim Packard** (Fireplace). També hi van participar diversos artistes residents de La Escocesa, així com antics socis que podien reflexionar col·lectivament sobre el passat de la fàbrica.

Per altra banda, el procés de traducció col·lectiva del text de **Stephen Wright** *Toward a Lexicon of Usership*, coordinat el 2018 entre La Escocesa, Can Serrat, Hangar, ACVic i Roca Umbert, va contribuir a gestar també el concepte de noves usabilitats dins el marc institucional.

D'aquest procés de reflexió se'n deriva, partint de la naturalesa associativa de la gestió de l'espai (que empodera automàticament als artistes que entren per convocatòria pública), la introducció de la figura associada usuària que, funcionant en paral·lel als residents de l'espai, contribueix a reforçar el teixit associatiu que reposa sota la gestió de La Escocesa.

L'obertura del règim de soci usuari a la comunitat artística i cultural de la ciutat farà de La Escocesa un **espai de constant circulació d'idees i de processos creatius**. Els usuaris poden utilitzar els espais comuns i tots els recursos que ofereix la fàbrica. Però, a més, formen part del teixit associatiu i poden accedir amb més facilitat, quan tenen un projecte que els hi exigeixi un espai dedicat, als tallers oferts en convocatòria pública.

A partir d'aquesta doble tipologia d'associat, es convoca en règim intern, dins de cada convocatòria d'espais de treball, un 20% dels tallers oferts. L'estratègia d'aquesta política és la de **reforçar l'esperit associatiu i comunitari del centre**, entenent que cadascún dels artistes que treballa a La Escocesa no només està desenvolupant un projecte artístic personal, sinó que també està contribuint a un projecte col·lectiu sobre la pròpia fàbrica de creació. En aquest sentit, tant els residents com els usuaris que ho desitgin, tindran la possibilitat d'allargar la seva estada al centre, en renovacions de 6 mesos a 2 anys, havent justificat la seva cohesió al projecte col·lectiu.

Aquesta tipologia d'associats usuaris serveix també per donar cabuda al centre a artistes que, pel seu tipus de treball, no requereixen d'un espai privat de treball sinó simplement d'un marc que els pugui servir per establir lligams cohesionadors dins de la comunitat artística de la ciutat.

A tall d'exemple, el 2019 es signa un conveni amb el MACBA per tal que tots els alumnes del **Programa d'Estudis Independents** puguin passar a ser socis usuaris, automàticament i sense cap cost, amb la idea d'integrar a artistes estrangers a una comunitat artística ja existent de la ciutat.

El conveni amb el MACBA servirà també per oferir **avantatges a tots els socis usuaris i residents** de La Escocesa, oferint gratuïtat a totes les exposicions i un descompte del 50% en totes les activitats que programa el museu. En aquesta mateixa línia, s'està treballant, també pel 2019, un altre acord amb el CCCB, i s'abordarà aquesta mateixa política amb la Fundació Tàpies i la Fundació Miró.

20È ANIVERSARI DE LA ESCOCESA

El procés començat el 2018 amb el programa «Crear a la fàbrica del comú», en què una jornada de memòria i dues de discussió van contribuir a oferir un marc teòric per la transformació de servei públic a recurs comú, **crystal·litzarà finalment en el 20è aniversari de La Escocesa**, que se celebrarà el setembre del 2019.

Per l'aniversari, s'activaran una sèrie d'activitats que començaran el cap de setmana del 13, 14 i 15 de setembre i s'allargaran tota la setmana del 16 de setembre fins

acabar amb el cap de setmana següent, amb la celebració de Tallers Oberts Poblenou. Al llarg d'aquesta setmana, es realitzaran diverses activacions que aniran des de xerrades, moments de convivència entre antics socis i usuaris actuals, presentació de les edicions La Escocesa, presentació de l'arxiu, de la nova web, etc.

El 20è aniversari servirà, en aquest sentit, com a **resultat definitiu dels processos transformadors** que s'han anat gestant al llarg dels últims dos anys: un moment de **convivència entre el passat, el present i el futur** de La Escocesa. Alhora, s'utilitzarà l'efemèride com a estratègia per, mitjançant l'exploració d'una projecció mediàtica, acabar de **situar La Escocesa al barri i apropar-la a la ciutadania**.

Espai de recerca, experimentació i col·lectivització

Definició

La programació de La Escocesa es nodreix de diversos projectes seleccionats invariablement mitjançant convocatòria pública. Cadascun d'aquests projectes no només és dotat econòmicament, sinó que es beneficia d'un seguiment per part de la direcció del centre, de suport a la producció i a la comunicació i de la resta de serveis que ofereix La Escocesa.

El focus de tots aquests projectes que nodreixen la programació anual no està posat en la producció sinó en els processos artístics, al voltant dels quals es generen estratègies de creació de públics en petits nuclis comunitaris. S'entén, doncs, la recerca i l'experimentació artística com a nucli de programació, prioritant aquells projectes que no posen l'accent en la producció d'obra, sinó que **provoquen que el propi procés creatiu pugui generar**, entre d'altres, **dinàmiques de participació col·lectiva** (tallers, performances participatives, accions o projeccions obertes al públic, etc.), **nuclis de conceptualització i generació de continguts** (conferències, converses, publicacions, etc.) i **propostes experimentals de prova i error** que reposin en el procés i no en la presentació de l'obra acabada.

Dins d'aquesta línia de programació, es diferencia entre:

1. per una banda entre els **projectes amb base individual o col·lectiva**, que provenen de propostes concretes artístiques presentades a les diverses convocatòries («Convocatòria de projectes de recerca i experimentació artística», «Convocatòria Nexes/Poblenou», coordinada conjuntament amb iDensitat, «Beques d'escriptura silvestre», llançada conjuntament amb Hangar, i «Beques d'intervencions murals», conjuntament amb Philatropic i Rebobinart);

2. per l'altra banda, **grups estables de recerca programats pel centre**. Aquests parteixen sempre de l'activació a través de la invitació d'un agent (com Bernard Stiegler o Remedios Zafra) que proposa una línia de treball a través d'un taller prèviament pactat. El públic assistent al taller es fixa en un màxim d'unes 15 persones, que es determinen per convocatòria pública en funció del CV de cada sol·licitant i d'una carta de motivació. Finalment, es convida a tots els assistents a un procés de selecció per determinar els participants de cada grup de recerca, als que se'ls dota d'honoraris per desenvolupar al llarg de l'any la recerca corresponent, amb una sèrie d'objectius prefixats i una metodologia adient als resultats buscats.

Convocatòria de projectes de recerca i experimentació artística

L'objecte de les beques de recerca i experimentació artística La Escocesa és promoure el treball individual o col·lectiu en un projecte de recerca i experimentació en arts visuals que aporti continguts, conceptualització, metodologia, planificació, formació i estratègies de col·lectivització dins d'una línia artística determinada o al voltant de l'obra o la trajectòria artística del sol·licitant.

S'entenen per projectes de recerca i experimentació aquells que no posen l'accent en la producció d'obra, sinó que provoquen que el propi procés creatiu pugui generar, entre d'altres, dinàmiques de participació col·lectiva (tallers, performances participatives, accions o projeccions obertes al públic, etc.), nuclis de conceptualització i generació de continguts (conferències, converses, publicacions, etc.) i propostes experimentals de prova i error que reposin en el procés i no en la presentació de l'obra acabada.

Tot i que poden partir d'un nucli d'obra preexistent o d'una línia de recerca artística en curs, les propostes han d'emfatitzar un procés que tingui lloc durant un temps determinat i que es basi en una metodologia explicitada, en un calendari d'accions i en una estimació pressupostària detallada que cobreixi les despeses necessàries per poder desenvolupar les propostes.

Els projectes s'avaluen i escullen mitjançant convocatòria pública que es publica anualment entre els mesos de febrer i març. Per a cada convocatòria s'estableix una modalitat interna (reservada als socis residents i usuaris de La Escocesa) i una altra externa (oberta a tothom).

Els projectes seleccionats tenen una aportació de fins a 1.500 euros (honoraris i producció), determinada en funció de les activitats, la metodologia i el calendari especificats en cadascun d'ells. Tots els projectes es beneficien, a més, de tots els recursos i l'aparell de producció, comunicació i tutorització de La Escocesa.

El jurat per a l'avaluació de la convocatòria de projectes de recerca i experimentació artística La Escocesa pel 2019 està format per Caterina Almirall, Daniel Gasol i Pablo Santa Olalla, juntament amb el director de La Escocesa.

Projectes específics de recerca i experimentació artística 2018-2019

A continuació es descriuen els projectes específics de recerca i experimentació artística 2018-2019, fruit de la convocatòria llançada el 2018, que encara estan en fase de desenvolupament al llarg del 2019.

PARACRONISMES. OMBRES PROJECTADES SOBRE EL TEMPS LINIAL

Valentina Alvarado + Carlos Vásquez

“Paracronismos. Sombras proyectadas sobre el tiempo lineal” és un projecte de recerca i experimentació artística que té el propòsit de crear dues performances de cinema expandit al voltant de la idea arquetípica d'un viatge sense retorn. El projecte s'articula en base a la correspondència entre dues fonts diferents de materials: la primera és un arxiu de pel·lícules documentals de caràcter científic i educatiu, principalment produïdes en 16mm/S8mm a la segona meitat del segle XX. La segona font consisteix en imatges, sons i textos, produïts i creats amb la finalitat d'interpel·lar i envoltar l'arxiu fílmic en qüestió.

La idea de «paracronisme» (error cronològic) serveix per plantejar, a través de l'ús i la manipulació de l'arxiu, irrupcions, desviaments i superposicions en la línia de temps històric.

1. Paracronismos (part 1). Instal·lació performativa que proposa una exploració entorn del concepte de civilització des de l'oposició binària entre naturalesa i cultura. Aquesta obra de cinema expandit està composta per materials extrets d'un arxiu documental de caràcter científic i educatiu del s. XX, com també d'imatges, sons i textos propis que interpel·len i redirigeixen l'arxiu fílmic.
2. La dansa espectral. Aquesta instància convida a reflexionar sobre la presència cada vegada més acusada de la projecció com a display en els espais artístics. El taller fa un repàs sobre artistes i pràctiques que han expandit els límits de la projecció com a dispositiu generant confluències entre el cinema, l'escultura, la pintura, la performance, la instal·lació i l'escriptura, així com també reflexionar i experimentar amb diferents dispositius de projecció. El taller està estructurat en 3 sessions. En la primera, es planteja un visionat de referents, considerant la projecció com una extensió del llenguatge propi de l'obra. I en la segona trobada es programa una jornada pràctica de manipulació de diferents màquines de projecció –analògiques i digitals–, i es despleguen unitats de la performance Paracronismos I. La tercera sessió serà una jornada de tancament amb discussions entorn de possibles formes d'exhibició de projectes pertanyents als assistents al taller.
3. Paracronismos (part 2) (al cine-cooperativa Zumzeig). La segona performance és una projecció en multicanal sobre pantalla, on s'articula un recorregut des del geològic a l'industrial, presentant a través del material d'arxiu fílmic la dualitat entre naturalesa i cultura, puntuada per la ciència, l'extractivisme i la dominació. La banda sonora està composta per pistes pregravades i sons generats en viu a través de petits instruments de síntesi modular. 40' · projecció multicanal · composició sonora · 16mm/S8mm

TOCANT LESCOCESA

Proximity Sensor

El present projecte consisteix en un procés orgànic de recerca per tal de trobar sons dins les instal·lacions de la fàbrica i buscar la sonoritat específica del lloc. Consisteix, doncs, en una investigació d'elements sonors que puguin activar-se dins de les instal·lacions de La Escocesa.

Una segona fase consisteix en la proposta d'enregistrament d'una peça sonora. Aquesta proposta consisteix en editar, finalment, una peça com a objecte de culte: l'edició d'un vinil EP (12 polzades) o de 7 polzades, o un casset, depenent de l'assignació econòmica i dels resultats generats un cop finalitzat el procés d'investigació sonora.

Es tracta d'un col·laboratiu artístic-sonor entre dos residents de La Escocesa. Recuperant l'esperit artístic experimental de les col·laboracions entre artistes plàstics fent col·laboracions sonores, com Asger Jorn i Jean Dubuffet, el col·lectiu es configura amb la voluntat d'extreure sons de les estructures i instal·lacions del lloc.

PUBLICACIÓ ACTVTT SUBTRRN

Llapispanc

Activitats seguint el calendari de l'equip principal de futbol de la contrada, en els partits que fan referència a la competició europea en la màxima categoria com d'allò excels i sublim del futbol a nivell planetari. Això serà la contra, les activitats que s'aniran desenvolupant i que generaran uns cartells per a cada jornada, que al final serà la publicació de 50 exemplars enumerats.

Les Actvtts SubtRRns són activitats a l'entorn i al voltant del taller núm. 4 del resident Llapispanc, i també en el pati de la xemeneia i si s'escau en el passadís del darrere (Posa-te-li al darrere), el de la figuera jove.

L'obra és un conjunt divers de formalitzacions que componen un corpus artístic heterogeni: el marc referencial és l'art d'acció de protesta artística, enfocada als marges, cap a la dinàmica de "deriva", la pobresa material i estètica, primitiva i sense sentit. Aquest corpus artístic voldria fer-se coherent i compacte però es diversifica en accions, accions participatives, action-drawings, accions musicals, texts, missatges escrits a mà.

CARCELONA

Zosen

L'any 2010, Zosen va editar un fanzine anomenat "Carcelona, la millor botiga del món", on hi entrevistava a artistes, fotògrafs, músics i activistes culturals de diverses generacions a parlar de la ciutat a través de la seva experiència personal i del seu treball artístic. La publicació recollia diverses visions del canvi viscut a la ciutat durant les últimes dècades a través d'actors culturals que explicaven part de la història contemporània de la cultura a Barcelona.

La intenció inicial era entrevistar a més persones amb perfils interessants i trajectòries diverses, però el format fanzine va acabar determinant i limitant el procés. D'aquí sorgeix la intenció de recollir nous relats en format de vídeo documental.

El documental es compon de diverses entrevistes amb un repàs a la cultura oficial i menys institucional de les últimes dècades, des dels anys 80 fins als nostres dies.

Alguns dels entrevistats són: Antoni Miralda, Javier Mariscal, Sergio Caballero (SONAR), Itziar González, Felipe Borrallo (Makoki), Manuel Delgado, Leónidas Martín (Colectivo Enmedio), Hun Deok Lee, Gos (L'Odi Social), Evru, Txarly Brown, etc.

L'ENGANY DE HAN VAN MEERGEREN. FORMES DE RESISTÈNCIA AL POSTFORDISME

Daniel Gasol

Projecte amb l'objectiu de repensar el mecanisme actual del treball en creació artística, convidant a diferents professionals i entitats a compartir experiències i visions sobre com la professionalització del sector cultural i administratiu condiciona la formació de la cultura en la seva pràctica artística basada en normes de funcionament posfordistes i meritocràtiques.

El projecte "L'engany De Han Van Meegeren: formes de resistència al posfordisme" té com a objectiu posar en crisi l'actual sistema institucional que mecanitza la tasca de creació artística des de la perspectiva laboral, compartint experiències i formes de sentir dels i les artistes com a resultat dels objectius professionals que "cal" assolir i que provoquen intranquil·litat que no "permeten" ser compartides per no projectar una imatge de feblesa professional.

Creuant idees i malestars que sentim com a artistes que hem de convertir-nos en professionals, es planteja un projecte que mitjançant 4 sessions en 4 eixos, posen sobre la taula estigmes que formen part de la nostra identitat cultural on sembla que "el treball" és la forma de demostrar la professionalitat i acceptació de la nostra tasca, confrontant temps i maneres de fer que s'allunyen i transformen l'àmbit creatiu en altres tipus de relacions professionals.

Projectes específics de recerca i experimentació artística 2019-2020

A continuació es descriuen alguns dels projectes específics de recerca i experimentació artística 2019-2020 que es desenvoluparan al llarg de l'any a La Escocesa. El jurat compost per Caterina Almirall, Daniel Gasol i Pablo Santa Olalla, juntament amb Enric Puig, director de La Escocesa, reunits el 20 de març del 2019, han decidit resoldre la convocatòria oberta atorgant finançament i assessorament als següents projectes.

RECREANT RUÏNES 2019 (2A EDICIÓ)

Juan Francisco Segura + Residents a La Escocesa

Els edificis del voltant de La Escocesa es troben en un moment de transició. Des de l'any 2006, les naus van quedar abandonades i en desús, destinades a l'oblit i al deteriorament. I l'any 2017, l'Ajuntament de Barcelona va comprar el recinte amb totes les seves naus que històricament havien estat, durant algun temps, espais de creació. Ara mateix, doncs, estan en una situació de trànsit, segueixen abandonades a l'espera de què l'Ajuntament decideixi els usos més apropiats.

En aquest context es proposa el present projecte, que consisteix en convidar a set artistes residents a La Escocesa per establir un diàleg entre la seva pròpia obra i l'espai. Es proposa un procés col·lectiu de recorregut per aquests espais, un procés de recerca sobre les pròpies arquitectures i la història que contenen, per tal de desenvolupar posteriorment els diversos projectes. En concret, es proposen cinc trobades de treball col·lectiu al voltant del projecte, amb una metodologia que es determinarà a la primera de les reunions.

Recreant ruïnes parteix d'una premissa senzilla: els artistes residents en La Escocesa, que formen part de la seva obertura cap al futur, que construeixen col·lectivament un projecte artístic a través d'un espai de convivència, imaginem múltiples formes de recrear les ruïnes que els envolten. Reinterpreten, en aquest sentit, el potencial poètic i temporal de la ruïna i, en fer-ho, imaginem un futur no advingut encara. A través d'aquesta acció, s'inscriuen en la potencialitat artística que ja va retratar Marc Augé en referència a la ruïna: els artistes, va escriure, "pressenten que incumbeix a l'art salvar el que hi ha de més preciós en les ruïnes i en les obres del passat: un sentit del temps tant més provocador i commovedor puix que no és possible reduir-ho a història, puix que és consciència d'una manca, expressió d'una absència, pur desig."

Avui es torna urgent redirigir la nostra mirada a les ruïnes, en un moment en què el present està condensat, desdibuixades les seves projeccions cap al passat i el futur. Les ruïnes, l'existència de les quals depèn de la nostra mirada, emergeixen llavors com una forma de reivindicació del temps. Tal com indica Marc Augé, hem de "tornar a aprendre a sentir el temps per tornar a tenir consciència de la història. En un moment en què tot conspira per fer-nos creure que la història ha acabat i que el món és un espectacle en el qual s'escenifica aquesta fi, hem de tornar a disposar del temps per creure en la història."

ATUENDO PARA DEVENIR PAISAJE

Paula Bruna

Recerca sobre el paisatge i sobre les maneres de confrontar-lo des d'un punt de vista no antropocèntric, és a dir, no des de l'ètica humana o dels bens i serveis que aporta el paisatge, sinó des d'altres realitats. La metodologia consisteix en una trobada interdisciplinària amb la intenció de dissenyar un vestit amb el que les persones experimentin el paisatge des de la desantropomorfització de l'ésser humà, un vestit amb el que esdevenir paisatge.

Aquesta missió implica la reflexió sobre què és el paisatge, sobre la frontera fictícia entre el que és natural i el que és cultural i, especialment, sobre com confrontar-s'hi i enfrontar-se a altres components no humans. El fet que el resultat tingui la forma d'una vestimenta plantada suposa no només materialitzar aquesta reflexió, sinó posar-la en contacte directe amb la pell, potenciant el sentir del paisatge.

Els participants d'aquesta trobada seran quatre professionals: una especialista en paisatge, que aporta una visió professional sobre el concepte; una tècnica en bioenginyeria, especialista en restauració i renaturalització d'espais degradats mitjançant tècniques «verdes» que impliquen processos naturals; una costurera, com a coneixedora del cos i les seves formes, i com a professional del disseny i confecció de vestuari; i l'artista com a ambientòloga i conductora de l'experiència.

El procés partirà del cos com si fos un lloc antropitzat altament desconnectat del sistema ecològic que l'alberga, i que es reintegra a l'ecosistema paisatgístic mitjançant la vestimenta que la costurera confeccionarà amb l'ajuda de l'artista, les tècniques i materials de la bioenginyeria i l'assessorament conceptual de la paisatgista. La vestimenta es plantarà i s'exposarà als processos naturals i fisicoquímics fins que es converteixi en paisatge. Aquesta fase suposarà obrir la participació als éssers vius no humans i als agents naturals de l'entorn, que acabaran de donar forma i vida a la vestimenta.

La vestimenta-paisatge serà presentada en públic. Idealment, els assistents tindran la possibilitat de experimentar-lo i de convertir-se així, també, en paisatge.

COMANDO COMIDA

Artistes residents de La Escocesa

El present projecte busca, a través de la producció d'àpats, generar un diàleg constant entre La Escocesa i la comunitat propera del barri de Poblenou, un diàleg on la taula sigui l'espai d'intercanvi d'idees, projectes i pensaments. Aquestes trobades faran emergir receptes, memòries i records culinaris, així com vincles amb el territori veïnal, reivindicant el moment de menjar com una instància sensible, familiar i de reflexió.

A més de la proposta d'invitació i diàleg amb els col·lectius o comunitats del barri, durant el dia de l'àpat, un artista de La Escocesa podrà realitzar una intervenció artística en algun dels elements que conformen l'acció de menjar: des dels propis aliments fins a vasos, tovallons, estovalles, coberts, cadires, taules, etc. També es podran plantejar accions específiques i dirigides amb alguns d'aquests elements.

La finalitat del projecte és la de proporcionar un diàleg múltiple i interdisciplinar sobre el que suposa l'acte de menjar, des de la pròpia acció, les eines, els aliments o la reflexivitat que deriva del caràcter comunitari i col·lectiu de menjar i compartir.

En paral·lel, a cada instància es convidarà a un agent cultural la línia de recerca del qual encaixi amb el tema presentat, i que contribueixi amb noves capes a aquest diàleg. Aquestes trobades/àpats es portaran a terme un cop a la setmana al llarg de set sessions, que finalitzaran amb una publicació per jornada.

Una primera fase de recerca consistirà en detectar comunitats i col·lectius preexistents del barri de Poblenou, i en aprofundir en la recerca d'artistes, grups i investigadors que treballin amb temes afins als proposats. Durant aquesta primera fase, s'intentarà respondre a les següents preguntes: És l'espai del menjar un moment de reflexió i intercanvi? Com es digereix una idea? Com s'entén la cultura de la cura com a centre vital? Com es pot generar un marc d'autoorganització de la cura per l'alimentació, els vincles, entès com un repte important en front a la precarització del sistema? Com es pot transformar l'economia general en una economia domèstica precària?

Durant la fase de producció, l'agent cultural prepararà l'àpat amb tres residents escollits, utilitzant una cistella ecològica que prèviament s'haurà encarregat a un productor local seleccionat. A continuació es convidaran a col·lectius i associacions del barri a la taula de La Escocesa, per compartir idees i menjar.

Finalment, una publicació recollirà receptes, comentaris i diagrames de cada sessió, que funcionaran com a col·leccionables amb anècdotes i receptes amb la idea de captar la immediatesa del relat oral que els acompanyen, el testimoni directe.

WORKERS LEFT THE FACTORY. AIRBNB EXPERIENCE

Daniel de la Barra

El projecte neix de la proposta de transformar irònicament un petit espai de memòria habitada del recinte de La Escocesa en un espai de luxe que s'ofertarà a través de la plataforma Airbnb, agent culpable de part de la precarització del sistema en qüestions d'habitatge. A través d'aquesta operació, l'habitació es transforma en monument públic/privat del triomf del neoliberalisme i del fracàs de les polítiques comunitàries en el marc de la gentrificació del barri. I alhora com a espai d'intercanvi a través de la introducció de discussions i xerrades «d'habitació» en aquest espai, amb especialistes i diverses persones o plataformes comunitàries afectades pels desnonaments en tota la zona.

La fàbrica abandonada (naus de La Escocesa col·lindants a la fàbrica de creació) exerceix d'aquesta manera el paper de símbol de la transformació financera de la societat capitalista, i compleix un rol important dins del món de la indústria cultural. Funciona com a eina política de transformació, d'especulació i entreteniment.

El projecte parteix dels treballs autofinançats de restauració de les parets d'aquest espai per part de l'artista resident Daniel de la Barra. A més de la restauració estructural, l'artista va desenvolupar pintures de frescos romànics sobre el sostre de l'espai, emulant irònicament les restauracions exercides a principis del segle XX en la renovació del barri gòtic de la ciutat, en un primer intent de crear la marca Barcelona per la Sociedad de Atracción de Forasteros.

LES MALVIDENTS. TROBADES DE MIRADES DIVERSES

Laura Arensburg

Aquest projecte neix d'una preocupació personal de l'artista resident Laura Arensburg, els seus problemes de visió (miopia i astigmatisme), amb la intenció de compartir-la amb altres persones en condicions similars.

A partir de la recerca de textos filosòfics, sociològics, històrics, antropològics, oftalmològics i d'entrevistes amb experts en diversitat funcional, oftalmològica, en percepció i vidència, el projecte pretén generar una sèrie de trobades per a «malvidents», on experimentar una forma particular de percebre el món (que a partir de una mirada diversa modifica l'ús dels altres sentits) i redescobrir poders sensorials alterns per tal d'expressar les sensacions i pensaments viscuts durant aquestes activitats en formats diversos.

Una primera fase de recerca implicarà lectures al voltant de la mirada en termes filosòfics, i intentarà trobar una història de la mirada (mèdica o social), textos respecte a la mirada i la imatge en l'art contemporani per poder inspirar als participants, pensar i criticar conjuntament aquestes idees, experiències artístiques en relació a la visió i la no-visió. Es complementarà amb la lectura de textos mèdics per comprendre el punt de vista hegemònic científic respecte a aquesta condició. Alhora, part de la recerca estarà lligada a les teories de diversitat funcional, especialment a les que es posicionen des d'una perspectiva política o artística. En aquest sentit, es realitzarà una entrevista amb Antonio Certeno, que pensa en la condició de diversitat funcional de forma disruptiva i que ha dirigit projectes audiovisuals amb aquesta temàtica.

Per tal que l'activitat no es limiti a l'àmbit artístic i sigui realment transdisciplinari, l'artista es posarà en contacte amb diverses clíniques oftalmològiques de la ciutat per tal de convidar als seus pacients a través d'un flyer dissenyat per l'ocasió i que es repartirà igualment a CAPs, hospitals i centres privats de salut. La versió digital d'aquest flyer serà difosa per diverses xarxes socials per tal de convidar a qui se senti interpel·lat per la condició de «problemes de visió».

La recerca es cristal·litzarà en tres accions públiques o trobades: una de dia a la terrassa de La Escocesa, una altra al capvespre a l'exterior del recinte i a l'interior, i una tercera al pati de La Escocesa i a les immediacions properes.

Finalment, el projecte acabarà amb una petita exhibició d'un dia, on es mostraran les peces de diversos formats realitzades durant o a partir de les trobades.

RÀDIO ACTVTTSBTRRN

Llapispanc + Cristian Subirà + Nadia Tolda + Àlex Gil

Les activitats subterrànies són unes accions participatives que funcionen com a contraprogramació dels partits de futbol entesos com a grans esdeveniments que concentren l'atenció de la gent. Són subterrànies perquè estan en un segon pla i queden afectades per aquests esdeveniments massius, tot i que la proposta mai no es presenta com a contraposició de l'esdeveniment esportiu, sinó que es realitza com a coincidència casual i fatal.

Aquestes activitats formen uns cicles de sessions participatives i obertes al públic. Es podrien explicar com un seguit de convocatòries a través del correu electrònic i que són un desenvolupament de situacions col·lectives com a fets creatius immaterials. Aquestes activitats són obertures del taller a l'exterior, són possibilitats de participar del propi procés creatiu de Llapispanc.

El taller: un dels centres d'atenció des del 2009 és l'estudi a La Escocesa, on intenta reflexionar a l'entorn del canvi de concepte de taller tal com l'entendem tradicional. El resultat és un autèntic abocador al límit del que hom podria considerar simples deixalles. El fa servir com a espai per pensar, per passar el temps, per a realitzar accions i performances, per mostrar la seva obra, per a fer-hi accions de dibuix performatiu per a convidar-hi grups de música, etc.

Pel 2019 es realitzarà un projecte impro-experimental de ràdio amb una periodicitat mensual des de dublab.es dedicat al conjunt de les activitats, experiències, i propostes que es generen des de La Escocesa.

Acció vinculada amb el col·lectiu Ultralocal Records, botiga de discs i programa de ràdio del Poblenou, i amb la participació d'artistes residents de La Escocesa a participar en els continguts. Es proposa crear també un grup sonor, La Escocesa Ensemble, conformat pel col·lectiu de residents.

ALGUNES VEGADES HAS DE CREAR LA TEVA PRÒPIA HISTÒRIA

Antonia Rossi

El present projecte consisteix en la recerca i producció de material per a la realització d'una pel·lícula de tractament experimental, utilitzant com a experiència fundacional el treball que l'artista realitza amb les dones de l'associació feminista Metzineres (associació que treballa amb dones usuàries de drogues, sotmeses a la violència al Raval), a les que ensenya les tècniques bàsiques del collage amb imatges impreses.

És primordial pel projecte l'enfocament amb el que es tracta, des del projecte Metzineres, la problemàtica de les drogues (i la violència de gènere), ja que redefineix a les consumidores addictes com a «usuàries», és a dir, dones que conviuen amb la consciència d'un objectiu, d'un estímul que han d'aconseguir diàriament, atenuant-se i distanciant-se, des de l'enuncuat, d'una relació de dependència sense control. Per aquest motiu, les seves experiències són fonamentals i mereixen ser transmeses per mitjà dels soports que proposa aquest projecte, per tal de construir no només un dispositiu que es refereixi als mons particulars, sinó també un discurs polític emplaçat per dones.

Per obtenir els materials, es partirà d'una sèrie d'entrevistes, que tindran com a propòsit que les dones investiguin en els seus propis territoris personals: cos, infantesa, moviments migratoris, somnis, anhels, estats induïts de percepció... A més de les entrevistes, es recol·lectarà material visual i sonor, fotografies, cançons, registres de sons al terreny, creació de collages, imatges en moviment de formats diversos, que serveixin de complement a la paraula.

En paral·lel a la recol·lecció d'aquests materials, l'artista construirà el marc teòric mitjançant narratives i assaigs literaris, que confereixin un major recorregut als móns per tal de fer-los dialogar amb els relats i les imatges.

Una vegada generats aquests materials, la següent etapa consistirà en seleccionar i intervenir els materials per, posteriorment, convidar a diversos artistes (escriptors, dibuixants, fotògrafs, músics) per que intervinguin en diverses etapes del projecte, per tal de dotar al resultat d'un resultat de collage híbrid que compleixi una funció ficcionada i documental.

El present projecte, més enllà del resultat final com a pel·lícula, se centra en la importància del procés i l'experimentació a través de la participació de les comunitats que s'hi van generant al voltant, els resultats de les quals aniran construint peces independents que permetran a l'artista indagar i aprofundir en noves tècniques i llenguatges.

CAIXA NEGRA, CAIXA BLANCA

Juan David Galindo + Nicolas Koralsky + Carlos Vásquez + Marla Jacarilla

El present projecte consisteix en un encreuament entre la recerca teòrica i l'experimentació artística al voltant d'una sospita i deriva conceptual d'una ment amb dèficit d'atenció amb hiperactivitat: la quarta paret del cinema i del teatre va desaparèixer de la caixa negra i va extendre's a tota la vida; l'experiència vivida a la societat actual porta la llavor de la seva pròpia representació. El règim representacional es construeix en la presència fantasmagòrica i omnipresent de la quarta paret en tots els aspectes de la vida contemporània. L'experiència no neix ni es construeix per tal de ser viscuda. Existeix una ruptura en la línia construïda que separava la imatge i la realitat, la representació i allò viscut.

Què és una imatge, avui dia? Quina transició de paradigma estan vivint les imatges? Existeix un nou prisma per entendre les imatges? És obsolet preguntar-se avui pel referent real de la imatge? Què passa quan el major pes d'una imatge ja no recau en ser un mecanisme de representació de la realitat?

Què és una caixa negra? Quins espais i mecanismes tecnològics funcionen sota la forma d'una caixa negra?

Partint d'aquesta hipòtesi, es proposen quatre línies d'acció:

1. Desenvolupament d'un glosari de la caixa negra/caixa blanca, que tenen en aquest punt l'objectiu d'explorar l'aspecte simbòlic i estètic dels termes.
2. Estudi del funcionament dels mecanismes tecnològics de la imatge. Entendre la base material i tecnològica de la imatge, treballant en col·laboració amb el laboratori fotogràfic de La Escocesa.
3. Crear una constel·lació de múltiples significats de la caixa negra: caixa negra com a teatre i cinema; caixa negra dels avions com a acumulació d'informació; càmera obscura;...
4. Experimentació artística a través d'experiments performatius (relació del pla representatiu de l'ésser i el pla corporal de l'ésser), d'exercicis de gravació de moments i espais de la ciutat i d'exercicis instal·latius.

FORN DE PA AUTOPORTANT

Marta Archilés + Tatiana Muñoz + Patricia Jurado + Guillem Portell + Maria Roy + Tatiana Melo + Juan David Galindo

La proposta consisteix en la construcció d'un forn de pa mòbil i en la programació i celebració d'una jornada festiva de participació oberta amb els artistes residents a La Escocesa i amb les persones externes interessades, al voltant d'una reflexió sobre el pa com a aliment elaborat primigeni i present en les dietes bàsiques de moltes cultures, en totes les seves dimensions i aproximacions. L'aspecte de portabilitat està inspirat en el concepte de carro que antigament passava pels pobles que no tenien forn, repartint el pa del dia, i que encara es manté en algunes poblacions remotes.

Es plantegen una sèrie d'activitats obertes al barri i al teixit social de La Escocesa i els seus voltants entorn al pa, la ceràmica i la construcció de forns. Des que els éssers humans es tornaren sedentaris, el pa i el foc han estat elements vertebradors del fet social quotidià de les diferents civilitzacions. Per la cuita al forn és necessària la generació d'una comunitat al seu voltant que s'encarregarà de preparar el foc, els aliments, etc., i que després en consumirà el resultat. No es fa mai una cuita per un sol individu, sinó que val la pena aprofitar l'energia que es genera per alimentar un grup ampli de persones. És per això que el present projecte aprofita aquestes tècniques i elements per propiciar el fet relacional.

El dispositiu mòbil romandrà a La Escocesa a la disposició dels artistes residents, els socis usuaris i de la resta dels integrants de les comunitats al seu voltant, per al seu ús i gaudi. A més, s'oferiran una sèrie de tallers monogràfics sobre les temàtiques afins, amb diferents col·laboradors i investigadors:

1. Taller de reproducció i anàlisi de receptes mil·lenàries de pa, per Patricia Jurado.
2. Taller de preparació de pa i pastes, amassat i cocció en forn mòbil, amb la col·laboració de Guillem Portell.
3. Taller de ceràmica i pa: experimentació i cocció en forn de pa mòbil, forma i contingut a l'atzar. A càrrec de Maria Roy, Tatiana M. Melo i Marta Archilés.
4. Taller de trenat de pa a càrrec de Juan David Galindo.
5. Autogestió grupal en la preparació de pizzes per a un possible sopar i fi de festa.
6. Projeccions de peces videogràfiques de pràctiques artístiques contemporànies al voltant del pa i els forns.
7. Xerrada sobre la construcció de forns.

El procés constructiu del forn mòbil també estarà obert a la participació dels artistes residents i les persones interessades. Incorporada al forn mòbil, també hi haurà una biblioteca pop-up de consulta sobre pa i construcció de forns de ceràmica.

EL ENTRE Y EL MEDIO

Ivan Flores Arancibia + Oriol Fontdevila + Begonya Sáez + Paula Kuffer + Kathrin Golda-Pongratz

Entre abril i octubre del 2017, es va portar a terme a La Virreina Centre de la Imatge el programa de seminaris i grups de lectura «Imperi del mitjà», en el marc d'una recerca a càrrec d'Oriol Fontdevila. En aquest mateix període, Ivan Flores acabava una recerca doctoral titulada «De la metaxología. El problema del entre en el pensamiento contemporáneo». Mentre el primer projecte assumia el repte de pensar allò impensat per la modernitat, el segon proposa el repte de pensar allò impensat del mitjà: que tot succeeix en l'entre, que tot neix per turbulències, per devenir imperceptibles i per espaiaments. Aquestes dues línies constitueixen una mena de símptoma d'un problema que recorre la nostra època: la dinàmica entre el mitjà i l'entre.

El present projecte de recerca i experimentació proposa una perspectiva unificada i no unitària de la dinàmica descrita entre aquests dos termes. Amb aquest propòsit, el projecte s'articula en dos moviments complementaris: en primer lloc, disposar quatre seminaris multidisciplinaris que permetin una aproximació a les epistemologies del mitjà i a les epistemologies de l'entre que semblen definir el paisatge teòric de la nostra època. Aquests seminaris es modularan al voltant de quatre eixos: mitjà, ciutat, aparells i cos.

El segon moviment avançarà cap a una aproximació experimental i col·lectiva que assumeixi la dinàmica de l'entre i del mitjà com la pròpia dinàmica de l'art. O, més específicament, pensar la creació artística des de La Escocesa, com un treball i un saber específic destinat a mostrar l'inconscient del mitjà.

La cristallització de la recerca tindrà lloc entre setembre i octubre del 2019, amb una sessió setmanal i les participacions de Begonya Sáez, Paula Kuffer i Kathrin Golda-Pongratz.

El segon moviment del projecte es planificarà com una intervenció col·lectiva, el format de la qual s'aproximarà a una conversa. A través d'aquest moviment, s'explorarà un saber de l'entre en diverses variacions que afecten a la creació i als espais culturals.

RITUAL#

Mario Peinazo

El present projecte entén la roba interior com una de les primeres pròtesis col·locades sobre el cos, modificant la forma en què aquest serà llegit a nivell visual i, per tant, a nivell simbòlic. Mentre que l'èmfasi de la construcció de categories identitàries com, per exemple, el gènere es posa en la indumentària visible, les prendes interiors condicionen fortament una silueta i, així, la forma en què el que se sobreposa serà entès. Ritual# obra un espai de reflexió i qüestionament sobre aquest fet, i incita a una relació amb la corporalitat/identitat des d'una perspectiva diferent a la quotidiana, donant espai al desig, la experimentació o el joc a través de la generació i ús d'objectes rituals que parteixen de la prenda interior pròpia. Existeix, a més, un interès per visibilitzar aquestes dissidències, així com les eines d'autoconeixement i resistència materialitzades des de la performance, l'espai de conversació i la difusió d'autoedicions.

Les eines per portar a terme aquest projecte es divideixen en els següents quatre nuclis programàtics que, tot i desenvolupar-se de forma independent, estan relacionats entre sí:

1. Recerca conceptual: la primera fase del projecte busca generar els conceptes que conformen l'arxiu d'idees i eines que es compartiran posteriorment. La fase consisteix en la posada en diàleg de teories actuals sobre el cos, els nous materialismes i els afectes des d'una idea d'ensamblatge i transformació social.
2. Tallers: es realitzaran una sèrie de trobades per tal de compartir l'arxiu d'idees, narratives personals i eines generades per l'artista, i també per generar un comú divers en què les experiències personals es vegin enriquides per les alienes, ampliant possibilitats i imaginaris. Parlem d'un espai de creació i conversa, feminitzat, des del que sonar espai a diverses discussions al voltant del cos, la identitat i la indumentària, així com dotar a les persones d'unes aptituds bàsiques de costura i fomentar l'experimentació tèxtil. Es tracta, doncs, de generar un objecte-ritual enfatitzant la relevància del procés (i els seus errors) de producció.
3. Performance o ritual: el tercer pas se centra en el ritual, la performance, en possibilitar una vivència de la temàtica escollida per a l'objecte ritual des d'una posició diferent a la quotidiana. Aquest podria ser un punt final del projecte, però al contrari es pren la decisió d'ampliar-lo, donat que la identitat es construeix principalment en torn a les relacions construïdes en un espai compartit.
4. Fanzine-relatoria: l'ampliació de forma rizomàtica del coneixement en totes les parts del procés, finalitzant amb les performances i la conversa oberta, de la mateixa manera que a través de la difusió mitjançant el fanzine.

EX-CITADES

Angelica Tognetti + Itxaso Corral Arrieta

Excitar-se és sortir-se de sí, habitar el petit i subtil resquici que hi ha entre els nostres cossos i d'altres, compartir-nos en aquest desbordament. Excitar-nos és posar-nos en estat de fermentació, exaltació i agitació; electrificar-nos, encendre'ns i expandir-nos.

Ex-citades proposa formes de sortir-se dels límits corporals i disciplinaris per trobar-nos en l'espai delicat de plec que es dona el el «nosaltres» i habitar-lo. El projecte s'interroga sobre què passa en aquest espai de desbordament, en aquesta forma plegada que es genera quan sortim dels límits establerts.

Ex-citades pren el concepte de plec com a eina conceptual a partir de la qual pensar en possibles espais de desbordament i trobada. Aquest concepte, atravesat per elucubracions teòriques que van de Gilles Deleuze a Severo Sarduy, intenta aplicar-se a les formes de pensar els cossos en el present projecte social de recerca.

El projecte proposa un conjunt de 13 sessions que estimulen el desbordament per tal de descobrir realitats que es despleguen en els nostres cossos i per tal d'ampliar les nostres capacitats d'imaginar i fer. A l'hora de realitzar les diferents sessions, teoria i pràctica aniran de la mà: els espais compartits no pretenen ser xerrades ni conferències, ni performances, ni tallers, sinó que són la pròpia exploració de llocs i formes desbordades on realment s'hi poden explorar les convivències, les coincidències, les sobreposicions d'elements comuns a aquestes formes i invocar la trobada de nous elements que apareixen en el més enllà dels plantejaments binaris.

Ex-citades entén l'acte de curaduria com un espai en què s'hi practica la cura entre cossos i organismes, un lloc en què està present la pregunta sobre quines matèries estan composant i fent possible aquest espai-temps i com es donen les relacions entre les diverses materialitats i formes d'ésser i estar. Es realitzaran, per tal d'aconseguir-ho, sessions de recerca entre les dues vehiculadores del projecte, prèvies a les sessions amb artistes de La Escocesa i les posteriors obertures al públic, que es centraran en elaborar i treballar al voltant de la forma de generar aquests espais de trobada amb altres cossos i materialitats.

A ex-citades s'hi proposen tres textures de trobada:

1. Sessió particular de recerca. Curaduria dels espais per al desbordament.
2. Sessió compartida de recerca i encreuament amb artistes de La Escocesa que vulguin participar-hi.
3. Obertura al públic, on compartir els processos de recerca amb les convidades.

TECNOLOGÍA FETICHISTA: EJERCICIOS PARA UNA MATERIALIDAD DISIDENTE

Lior Zisman + Juan David Galindo + María Fernanda Moscoso + Francisco Navarrete + Amador Vega + Roger Sansi + Julia Ramírez Blanco

La inquietud originària d'aquest projecte és entendre com el fetitxisme pot ser pres com a una pràctica político-estètica que transcendeix el seu significat comunament utilitzat pel marxisme i la psicoanàlisi com engany, perversió, il·lusió, absència i falsificació. I a partir d'aquesta línia proposar trobades d'experimentació artística que permetin exercicis col·lectius de negociació del llenguatge, producció de símbols i artefactes.

L'aposta metodològica és la de crear tres dispositius de trobades que experimentin amb la dimensió política del fetitxisme. Trobades d'exercicis experimentals que juguen amb la fabricació d'artefactes i la negociació del seu sentit.

1. El primer exercici és el Taller de construcció d'ídols, en dues o tres sessions, on es proposa l'exercici de crear col·lectivament un objecte protector, debatint els símbols i les formes que ha de prendre. Reprendre l'ídol com a tecnologia de negociació social i simbòlica, alhora que com a element formador de comunitat i acords de sentit, pot ser un exercici interessant per trencar amb el discurs anti-idolàtric cristià i trobar-se amb formes de fer amb les mans la política.
2. El segon exercici és una Trobada de tecnologies fetitxistes, la creació d'un espai col·laboratiu amb altres artistes que investiguen i fan pràctica sobre el tema de la materialitat dissident i l'espiritualitat. Des d'un treball conjunt, es proposa una trobada per convidat. Els investigadors que articularan les trobades seran: Juan David Galindo, resident a La Escocesa; María Fernanda Moscoso, directora del seminari «Etnografía a lo bruto: un opening de datos muy salvaje» a Intermediae i Matadero; Francisco Navarrete, artista resident a Hangar.
3. La tercera trobada és un Encreuament, un espai de diàleg obert amb investigadors convidats per tal de discutir la relació de les pràctiques espirituals, les pràctiques estètiques i les pràctiques polítiques. Aquesta trobada, a més de generar un espai de reflexió, serà la base per a una publicació amb els textos, imatges i documentació del projecte. L'interès en generar contingut és per fomentar la producció de pensament sobre aquestes qüestions. La proposta és realitzar un encreuament mitjançant dues trobades obertes acompanyades d'investigadors convidats.

Projectes de territori Nexes/Poblenou

Convocatòria impulsada entre Idensitat i La Escocesa a partir de l'eix temàtic: "En transició-treball". L'objectiu principal consisteix en obrir una via de recerca artística per explorar les transformacions i nous imaginaris que afecten a conceptes com "treball", "obrer", "classe creativa", "fàbrica", "producció", "indústries creatives", "atur", "flexibilitat laboral", "divisió del treball", "emprenedoria", "precarietat", "deslocalització", o altres paraules vinculades i a les relacions entre elles. Alhora es vol experimentar en l'activació de processos que involucrin a persones o col·lectius del barri de Poble Nou de Barcelona, sempre dins de la lògica processual del projecte. La temàtica que aquí es proposa s'adequa a la naturalesa del propi espai de La Escocesa i del barri de Poble Nou, llocs que es troben en transició, immersos en un procés que afecta tant la forma com les activitats i relacions que s'hi despleguen. Amb aquesta convocatòria es busca fomentar el creuament i els nexes entre recerca, experimentació, pràctiques artístiques i espai social.

Objecte

El projecte de recerca i experimentació en arts visuals pot ser de caràcter individual o col·lectiu. S'ha de definir a partir de l'aportació de continguts, conceptualització, metodologia, planificació i estratègies de col·lectivització dins d'una línia artística determinada o al voltant de l'obra o la trajectòria artística del/la sol·licitant, i sempre referits a la temàtica proposada.

S'entenen per projectes de recerca i experimentació aquells que no posen l'accent en la producció d'obra, sinó que provoquen que el propi procés creatiu pugui generar, entre d'altres, dinàmiques de participació col·lectiva (tallers, performances participatives, accions o projeccions obertes al públic, etc.), nuclis de conceptualització i generació de continguts (conferències, converses, publicacions, etc.) i propostes experimentals de prova i error que posin l'accent en el procés i no en la presentació de l'obra acabada.

Tot i que poden partir d'un nucli d'obra preexistent o d'una línia de recerca artística en curs, les propostes han d'emfatitzar un procés que tingui lloc durant un temps determinat (dins de 2019) i que es basi en una metodologia explicitada, en un calendari d'accions i en una estimació pressupostària detallada que cobreixi les despeses necessàries per poder desenvolupar les propostes.

Convocatòria 2019

A continuació, es detallen els tres projectes seleccionats pel 2019 pel jurat conformat entre l'equip d'Idensitat i el de La Escocesa.

LABORO-TOPIES DEL BARRI. TALLER D'ENREGISTRAMENT COL·LECTIU

Julieta Obiols + Laura Arensburg

Com enregistra l'espai urbà els canvis a la feina? Quines formes assumeix la vocació laboral en un context de crisi? És possible utilitzar les eines audiovisuals per imaginar altres futurs laborals i de barri?

El present projecte té com a eix central la realització d'un taller de vídeo al costat de adolescents del barri del Poblenou, d'entre 13 i 16 anys, per enregistrar com experimentem els racons, rutines i ritmes del barri. A partir d'un mapa creat col·lectivament, es recorreran els carrers, activant les mirades per desvetllar l'automatisme quotidià i ampliar la percepció sensible de l'entorn.

En un barri en el qual la vida residencial està travessada per les antigues fàbriques i els nous edificis d'oficines, el projecte vol portar a pensar quina relació es té i com es poden enregistrar els espais laborals del barri –per re-compondre de maneres creatives– en una peça audiovisual grupal a partir de vídeos i textos.

Poblenou és un barri que va patir un procés de desindustrialització i, en conseqüència, un canvi respecte a les activitats laborals que el travessen, que continuen en transició. El taller convoca als i les adolescents a explorar els seus racons i proposa reflexionar sobre com perceben les transformacions en els espais laborals i, alhora, com aquestes els influeixen, quina és la seva pròpia representació sobre el treball i les seves possibilitats i desitjos d'inserció laboral a futur. A partir de l'observació, la reflexió i la presa de distància respecte a les dinàmiques habituals crearem un vídeo que combini noves perspectives sobre el barri i entrevistes, opinions, imatges que donin lloc a les projeccions futures en termes vocacionals en aquest context.

El projecte es durà a terme en tres fases:

1. Recerca i preproducció (8 dies). Lectura de textos i posada en comú entre les monitores respecte a la representació artística de la ciutat, la història del Poblenou i l'orientació vocacional en l'adolescència. S'establirà contacte amb escoles, institucions i organitzacions de barri que treballen amb adolescents. A través d'aquestes, es convocarà a adolescents (13 a 16 anys) a participar. En funció de la quantitat de participants s'acabarà de definir la planificació de l'activitat.
2. Taller (6 dies). Es desenvoluparà en sis trobades setmanals de dues hores cadascuna.
 - 1a trobada: 30 min. Presentació de la proposta i dels i les participants, a través d'una dinàmica grupal posant en joc la percepció de l'entorn i dels i les altres. / 30 min. Exercici de reflexió sobre els interessos i idees prèvies amb les que

arriben sobre el barri, la feina, les vocacions i el futur laboral. Es proposaran activitats que generin grup i permetin delinear interessos en comú. / 20 min. Introducció simple a la narrativa audiovisual: mides de pla, moviments de càmera, composició d'enquadrament, so diegètic i extradiegètic, veu en off, música, entrevistes, estructura de muntatge. / 20 min. Recorregut observatori per l'espai de La Escocesa: quines activitats laborals els evoca i com poden connectar-les amb els seus propis interessos vocacionals? Com retratarien en imatges l'espai tenint en compte les eines audiovisuals? Quina relació es pot establir entre les formes de registrar l'espai i les sensacions i pensaments que els genera? / 20 min. Posada en comú del que s'ha observat i planificació grupal de la següent trobada.

- 2a trobada: 30 min. Mapeig i guionat. Dibuix i construcció d'un mapa col·lectiu del barri partint de la consigna: el barri que coneixem, el que imaginem, el que volem explorar i registrar. A partir del mapa pensarem l'estructura narrativa del vídeo: com es connecten els llocs? Qui i com narra? Farem entrevistes o una veu en off? Hi ha alguna activitat que succeeixi al barri que ens interessi gravar? Hi haurà música? Possibilitat de registrar el mapa perquè guiï el relat del vídeo. // 60 min. Primer recorregut de registre pel barri. // 30 min. Revisió del mapa i del guió en funció del que s'ha observat: trobem coses en què no havíem pensat? Podem registrar el que volem representar? Què hem de modificar?
 - 3a trobada: 15 min. Trobada i organització. // 90 min. Sortida al barri seguint el recorregut del mapa creat col·lectivament per registrar imatges i sons del barri, entrevistes breus, alguna activitat que succeeixi al barri. // 15 min. Posada en comú de reflexions sobre la sortida i el registre.
 - 4a trobada: 60 min. Revisió del material enregistrarat. // 60 min. Construcció del guió final i inici de l'estructuració del vídeo.
 - 5a trobada: 120 min. Participió en dos grups que s'ocuparan paral·lelament de l'edició del material, de l'enregistrament d'àudio (so, veu en off, o música) i de dissenyar un flyer o gif per a la difusió de la projecció mitjançant la tècnica de collage, usant imatges del vídeo (possibilitat d'imprimir el flyer en risografia). Tots i totes podran rotar pels dos grups.
 - 6a trobada: 90 min. Edició del vídeo, muntatge del so i títols. Finalització del flyer de difusió de la projecció. // 30 min. Tancament de l'activitat: reflexions durant el procés: treball en grup, contacte amb l'entorn, el laboral i les perspectives a futur.
3. Projecció i debat (1 dia). Es farà una presentació pública del vídeo a la qual es convidarà a les famílies, amics, organitzacions, col·lectius i veïns del barri per reflexionar en un diàleg amb els i adolescents participants, sobre la temàtica del barri, la modificació de l'espai urbà i el treball no només a nivell històric, sinó pensant a futur en els adolescents.

GABINETE DE LAS MENTIRAS

TMTMTM (Patricio Rivera, Ali Yerdel, Belén Soto)

Aquesta és una plataforma arxiu/anecdolari d'experiències reals de precarietat, abús de poder, sobreexplotació del capital simbòlic, ansietat, frustració, manipulació d'expectatives i males pràctiques en els sectors artístics i culturals de la ciutat de Barcelona, canalitzat a través d'alguns agents connectats i projectats al Poblenou.

La plataforma, el programa de trobades associat i les campanyes gràfiques treballaran sobre idees de resistència i revelació des de processos de ficció hipertextuals, sobre la frustrant necessitat de protecció, sobre la por que ens aboca al silenci i a treballar des de l'estetització del problema i sobre la possibilitat dels relats ficticis que afectin, incomodin i potser alterin les estructures de poder contractual.

El projecte pretén explorar la possibilitat de generar una comunitat de resistència, un acors d'exigències mínimes ètiques i contractuals per les institucions i els projectes culturals que habiten ara l'anomenat «districte artístic» del Poblenou, un territori d'alta especulació creativa.

El projecte surgeix de l'anàlisi de l'assimetria de poder present en els processos de contractació per a la producció artística i tecnològics i de diverses experiències de contractació abusives, precàries o que prenen avantatge de la confusió i el silenci. TMTMTM, com la major part dels artistes i treballadors del sector, es troba habitualment en situacions de sobreocupació, infravaloració econòmica, expropiació simbòlica i instrumentalització. Perquè hi ha línies de recerca i producció més recolzades que altres? Què tenen en comú les que acumulen més recursos? Perquè no ens neguem a pagar per adelantat a proveïdores internacionals o oligopolis? Perquè no ens neguem a cobrar els treballs executats dos o tres mesos després de la seva finalització? Perquè no parlem obertament de quant hem cobrat per totes les hores que hem treballat? Com ha evolucionat el discurs que els manuals de bones pràctiques proposaven a finals dels 90?

Per tal de generar una intel·ligència col·lectiva i polièdrica, TMTMTM convida a cinc agents per a les diverses fases de recerca:

- Pablo del Pozo. Artista. Perjudicat per experiència de destacada precarietat situada al barri del Poblenou.
- Gisela Chillida. Crítica d'art i comissària. Autora de diversos articles vinculats amb la temàtica.
- Joan Morey. Artista y activista del sector artístic a Barcelona. vinculat a diversos projectes situats al Poblenou.

- Estaremos bien, no siempre, no sabemos cuándo. Projecte artístic resident a La Escocesa i Hangar.
- Estructura sindical amb la que estudiar imaginaris o estratègies de reacció. En particular, hi ha un especial interès pel Sindicat SUT i el Sindicat Corrent Revolucionària de Treballadors i Treballadores, els dos situats a Barcelona i vinculats a diversos agents del barri i a conflictes laborals del sector cultural.
- Mariona Moncunill, artista, activista i treballadora en un centre artístic. Vinculada també, de diverses maneres, al context artístic del barri.

Amb cada convidat es desenvoluparan dues sessions de treball i una reunió oberta, tractant diverses qüestions derivades com la producció, conflictes d'autoria, capitalisme cognitiu, asimetries contractuals, autoprecarització, processos de negociació, silenci i protesta, visibilització del conflicte, alteració d'estructures i resistències, les potències de la ficció, les connexions de relats o itineraris, la estetització, les experiències viscudes, el valor simbòlic de les interseccionalitats identitàries i com poden ser instrumentalitzades.

Les reunions obertes es plantegen com a píndores de treball que puguin expandir la comunitat del projecte, convocar una massa crítica que segueixi, recolzi i participi en el projecte de manera puntual o estable. Es tracta d'esdeveniments de treball de convocatòria pública, acompanyats pels convidats, i on es proposen discussions i compartició de recursos que alimenten la recerca i la plataforma: es posen en coneixement del grup relats o experiències vinculades als temes de conversa, casos d'estudi i referents. Tot i que la convocatòria és pública, és important comprendre aquestes reunions com espais de cura i protecció, éssent necessari el compromís per mantenir dins del cercle reunit tota la informació que no s'acordi portar a fora.

De cada esdeveniment naixerà una campanya gràfica que experimentarà modes d'afectar les estructures de poder contractual des dels usos de la ficció i en connexió a la plataforma web. La plataforma web serà un arxiu/anecdolari els continguts de la qual tenen autoria col·lectiva de la comunitat participant al projecte. Recull des d'estructures narratives hipertextuals els diversos relats d'experiències reals recollits durant la recerca, recorrent a la ficció com a estratègia de resistència i protecció.

El projecte finalitzarà amb una presentació del procés i de les anàlisis que es desprenen d'ell. El format i els continguts seran sel·leccionats d'acord al desenvolupament que el projecte hagi tingut. Es tracta d'una ocasió per exposar el caràcter experimental del *Gabinete de las mentiras*, plantejant la correlació entre expectatives, possibilitats plantejades i desenvolupaments finalment executats, essent l'oportunitat de situar o desteixir aquests resultats respecte al context col·lectiu, argumental i causal que hagi tingut lloc.

El projecte és una tirada de pedra col·lectiva en la que es convida als artistes i treballadors del sector que puguin trobar en la precarietat, abús de poder,

sobreexplotació del capital simbòlic d'un mateix, ansietat, frustració, manipulació d'expectatives i males pràctiques, algun sentit de pertinença. El *Gabinete de las mentiras* és una investigació artística des de la que verbalitzar, compartir, generar llaços de recolzament i pactes de defensa.

Més enllà, però, d'aquesta cèl·lula enunciativa, pretén explorar la possibilitat de generar una comunitat de resistència, un motí o un acord d'exigències mínimes ètiques i contractuals per les institucions i els projectes culturals. Especialment, pels que habiten ara mateix i en un futur proper l'anomenat «districte artístic» del Poblenou. El projecte, en aquest sentit, pretén despertar davant la pantomima un col·lectiu que tingui a veure amb el sentit de supervivència i que es plantegi qüestions com: tenim ganes de parlar més d'això, tot i que ja afecta els nostres espais laborals, íntims i socials? Per quina raó voldríem sacrificar el nostre limitat temps lliure per invocar malestars, generar argumentaris, aglutinar les poques ganes de fer que ens queden? No reunirem forces per tal d'executar les resistències més radicals cap a situacions d'extrema necessitat?

DATUM. DE L'ANÀLISI DE L'ENTORN A LA SUBJECTIVACIÓ

Guillermo Moreno

Aquest projecte parteix de la idea d'esquerda en el paviment de la ciutat com a metàfora de l'evidència d'una fractura estructural de base. Posant el focus en el buit generat entre les dues parets de l'esquerda, a les resistències de les que és conseqüència i en la desconexió de les parts d'un tot. L'artista recupera aquí el concepte de no-lloc en relació a la deriva situacionista, la qual proposa una utilització experimental no productiva de l'espai urbà, defensant el caràcter fragmentari de zones urbanes diferencials enfront del caràcter homogeni i uniforme de la societat dels espectadors.

Aquest projecte es divideix en quatre fases:

1. Datum (cartografia i vinculació). La primera fase suposa un estudi de camp per tal d'establir vincles i desenvolupar estratègies de comunicació amb algunes de les associacions, cooperatives, centres cívics i espais artístics del Poblenou per arribar a moltes persones diferents a partir de la col·laboració amb aquests col·lectius que suposa, d'una o altra manera, un desafiament o que entren en conflicte amb l'estructura pròpia de la ciutat per situar-se fora dels canons hegemònics de la mateixa. Els col·lectius participants són:
 - L'Ateneu Popular Flor de Maig: Espai veïnal de transformació social. Projecte autogestionat, amb l'objectiu de fomentar la participació de totes les persones. Treballen per la transformació social a través del cooperativisme, el feminisme, la sobirania alimentària i la cultura com a alternativa al capitalisme.
 - OACU (Observatori d'Antropologia del conflicte Urbà): Col·lectiu d'investigadors socials dedicat a la investigació i la formació, amb un èmfasi especial en l'estudi de la ciutat i d'un dels seus elements constitutius: el conflicte. El seu principal repte és activar i promoure l'estudi de la ciutat i fer dialogar les diferents perspectives de l'antropologia urbana: la sociologia, l'arquitectura, l'urbanisme, la geografia humana, la criminologia, etc.
 - La Filadora del Poblenou. Col·lectiu de dones, lesbianes, trans i bisexuals del barri del Poblenou. És un espai de cura i seguretat on compartir experiències i fer front als actuals sistemes d'opressió heteropatriarcal i capitalista, així com d'altres eixos d'opressió que poden patir les dones (feixisme, racisme, classisme, etc.)
 - Arran del Poblenou: antiga Assemblea de Joves del Poblenou, col·lectiu juvenil i de base amb seu a l'Ateneu Popular Flor de Maig. Són un col·lectiu que sorgeix

amb la ambició de ser l'òrgan catalitzador de les demandes de la joventut del barri del Poblenou.

- La Casa Àfrica del Poblenou, llar autogestionada per migrants nousvinguts a Barcelona amb seu a La Teixidora. Hi viuen una trentena de persones provinents d'Àfrica en situació de deslocalització total.
 - Casal de Joves Can Ricard.
 - Niu, espai artístic situat al Poblenou. Produeix, mostra i difon creació audiovisual i multimèdia, art multiplataforma i música contemporània independent.
 - Associació de Veïns i Veïnes del Poblenou: Associació de veïns i veïnes del barri del Poblenou. Membre de la Coordinadora d'Entitats del Poblenou, de la FAVB i de molts espais socials del barri del Poblenou. Activitat en defensa dels drets col·lectius en aspectes com l'habitatge, l'urbanisme i els equipaments. Assessorament, suport a aspectes generals dels veïns i veïnes, edició d'una revista, etc.
2. Conèixer, modelar i imaginar des de l'esquerda (activació de grup de diàleg i cooperació). Un cop establertes les col·laboracions, i fetes les tasques de comunicació per arribar a les persones membres d'aquests col·lectius que vulguin participar-hi, les integrants d'aquest grup han de ser citades a La Escocesa un dia per conèixer-se i començar a col·laborar a partir de les següents activitats:
- 11:00. Benvinguda a La Escocesa
 - 11:30 - 13:00. Visita als tallers de les artistes residents a La Escocesa i a les instal·lacions de la Fàbrica: activitat que servirà com a punt de partida i com a forma d'establir el grup com part de la fàbrica i que així coneguin el lloc, es familiaritzin amb ell i amb el que en ell es fa i sobretot per teixir llaços entre la comunitat artística de la Escocesa i les participants en el projecte.
 - 13:00 - 15:00. Dinar a La Escocesa: totes les persones que participin en el projecte i les artistes de La Escocesa prepararan un dinar que compartiran.
 - 15:00 - 16:00. Presentació de la ruta pel barri a la recerca d'esquerdes, lliurament de l'argila. S'explicarà que realitzarem un passeig pel barri a la recerca i anàlisi de diferents esquerdes en el paviment per començar a familiaritzar-nos de manera experiencial amb el concepte d'esquerda i s'utilitzarà argila perquè cada participant pugui utilitzar les diferents esquerdes com "motlle" a partir del qual de manera simbòlica començar i "germinar" o "ocupar l'espai buit que queda entre les parets de la gireta. D'aquesta manera amb el treball manual poder arribar a entendre i a imaginar de manera empírica la topografia d'una esquerda. Es donaran referents artístics que treballen des de l'acció SOCILA (Francis Alys, Núria Güell, etc.)

- 16:00 - 18:00. Ruta pel barri.
 - 18:30 - 19:30. Altiplà. Utilitzant el format de les trobades que es realitzen diversos dimecres a La Escocesa anomenats «Altiplans», es realitzarà una petita reunió a la qual posarem en comú el realitzat durant la jornada i es podran treure conclusions i avançar els objectius de les següents sessions. Es regalarà un quadern d'artista a cada participant i se'ls animarà a utilitzar-lo per el que vulguin: esbossos, escriure reflexions, diari, etc. S'explicarà la tècnica del frotage i del collage per aportar recursos artístics.
3. Pràctiques artístiques. L'esquerda com a possibilitat (dues sessions en dos dies, de 17:00 a 20:30). Laboratori d'experimentació en el qual cada persona podrà utilitzar material artístic (pintura, rotuladors, làmines, argila, etc.) i en el qual es motivarà a la col·laboració per a realitzar treballs col·lectius. Durant les dues jornades es comptarà amb una professional que anirà realitzant i gravant en vídeo petites entrevistes a les integrants del grup en què se'ls preguntarà «què significa per a tu l'esquerda?» amb la intenció de incorporar-lo al documental de registre del projecte que serà presentat a NIU i al qual es convidarà a totes les integrants del projecte.
 4. Exposició i estrena documental. Un cop finalitzat el treball amb el grup, s'organitzarà una mostra col·lectiva a Can Ricard que servirà per celebrar el que s'ha aconseguit i acabar de constituir el grup com a agent creador. L'exposició i la visualització del documental tindrà lloc a Can Ricard o a NIU, segons les necessitats d'agenda de tots dos.

Grups estables de recerca

GRUP #1. METODOLOGIES ARTÍSTIQUES I ECONOMIES CONTRIBUTIVES

Integrants: Enric Puig Punyet (coordinador), Miriam C. Cabeza, Juan David Galindo, Thomas Pentecouteau, Angelica Tognetti

Amb la col·laboració de Bernard Stiegler (director de l'Institut de Recherche et Innovation del Centre Georges Pompidou) i el laboratori de recerca Ars Industrialis (Paris).

Grup de recerca en vies d'integració al projecte europeu Genève2020, que es presentarà durant el 2020 en el marc de les Nacions Unides.

Entre tots els participants al taller impartit per Bernard Stiegler, realitzat el mes de febrer del 2019 en el marc de la biennial Ciutat i Ciència (organitzat per La Escocesa i acollit al MACBA), s'ha obert una convocatòria de participació en un grup de recerca basat en la pregunta: «Com poden les metodologies artístiques contribuir a generar altres formes d'organització socioeconòmica?».

D'entre totes les propostes, s'ha seleccionat les de Miriam C. Cabeza, Juan David Galindo, Thomas Pentecouteau i Angelica Tognetti, que lideraran el grup d'investigació al llarg de tot el 2019, amb un suport de 1.000€ per participant.

Les fases de treball que s'han fixat són les següents:

A. Fase de documentació i lectura, organitzada en 9 sessions:

- Introducció a Bernard Stiegler i al «Fragment de les màquines» de Karl Marx
- Arquitectures humanes i el concepte de «escultura social» de Joseph Beuys
- Entropia, ecologia i energia
- La guerra a les imatges i els nous encaixos territorials
- Lectures de Yayo Herrero
- Lectures sobre xenofeminisme
- Pedagogies dels afectes
- Gestió del coneixement i algoritmes. Lectures de Sylvestre Huet i Cathy O'Neil
- Noves institucionalitats i nous materialismes

- B. Fase d'obertura de preguntes i establiment de metodologies experimentals.** Durant aquesta fase, es pensarà col·lectivament en com afrontar els diversos interrogants que han anat apareixent en la fase anterior, a través de les lectures. Es convidarà a diversos experts a La Escocesa per tal d'ampliar la discussió a altres camps i a través d'altres veus. S'investigarà, alhora, diversos col·lectius preexistents a la ciutat de Barcelona que estiguin treballant en temes afins als plantejats per aquest grup de recerca.
- C. Fase de concreció i laboratori.** Fase per determinar de quina manera es pot contribuir des de l'escala local barcelonina als desenvolupaments d'economies contributives nequentròpiques. Aquesta fase es centrarà en com portar a la pràctica aquestes idees al marc barceloní mitjançant la utilització de La Escocesa i les comunitats concèntriques que genera com a marc d'experimentació social.
- D. Fase de publicació de resultats.** Al llarg de tot el procés (i especialment durant les fases B i C), s'anirà publicant un arxiu amb els resultats als que va arribant el grup. No es descarta la possibilitat, en un últim moment, de recopilar tots els resultats en una publicació editada en paper.

GRUP #2. ART, CRÍTICA, OBSOLESCÈNCIA I FEMINISME

Integrants: Enric Puig Punyet (coordinador) + 3 participants a determinar

Amb la col·laboració de Remedios Zafra (Espectora i Professora a la Universitat de Sevilla).

Entre tots els participants al taller impartit per Remedios Zafra el setembre del 2019, s'obrirà una convocatòria de participació en un grup de recerca continuat, de la que es triaran tres propostes que lideraran el grup al llarg de tot el 2019, amb un suport de 1.000€ per participant.

Aquest grup de recerca partirà d'un taller que Remedios Zafra sobre el paper de l'artista com a activador crític del passat (en un sentit benjaminià i més enllà) i com a catalitzador de l'obsolescència sistèmica des de la pràctica. Aquí és on s'activen també certs modes de fer i modes de viure en comú, relacionant-los amb el concepte de la pràctica artística com a escultura social de Joseph Beuys, modes que connecten o han de connectar necessàriament amb les teories i les pràctiques feministes.

GRUP #3. LECTURES PER PENSAR L'ART CONTEMPORANI

Integrants: variables.

Al llarg del 2019 s'activarà també un tercer grup de recerca basat en la lectura col·lectiva de certs textos necessaris per pensar profundament sobre el paper de l'art i, en general, de diverses manifestacions culturals en la societat contemporània.

Les lectures s'abordaran amb una periodicitat d'un mes, aproximadament, i es convidarà per cada una de les lectures a un expert en l'autor a treballar, amb la intenció d'oferir, en funció dels seus propis interessos, o bé un esquema detallat abans d'abordar la lectura, o bé unes conclusions al finalitzar-la.

El grup que configuri cada abordatge a cadascuna de les lectures determinarà en cada cas els ritmes de treball, i treballarà de manera col·lectiva en la construcció d'un entorn que faciliti la transmissió horitzontal del coneixement. D'aquesta manera, es generarà un espai compartit de coneixement, fugint d'estructures jeràrquiques de transmissió dels sabers, però alhora oferint a través de la col·laboració d'un agent extern una base que proporcioni una aproximació sòlida i exhaustiva.

Convocatòria de projectes d'escriptura silvestre

Convocatòria coordinada entre Hangar i La Escocesa per escriure, editar i publicar un text inèdit en petit o mig format (plec, fanzine, còmic, revista, llibret...). Aquesta és una convocatòria de projectes deliberadament oberta a tot tipus d'escriptures i modalitats de edició.

Hangar i La Escocesa ofereixen:

- Un estudi a la cabana de fusta de 250 x 250 cm situada al jardí d'Hangar, amb accés als espais comuns (lavabo, cuina). Estada mínima de dues setmanes i màxima de sis mesos. En el cas que la persona seleccionada no resideixi a Barcelona cap la possibilitat d'allotjar-se en una habitació a la residència d'Hangar. En tal cas haurà d'especificar-se en el projecte.
- Una publicació en petit o mig format: plect, fanzine, còmic, revista, llibret, etc. El nombre d'exemplars de la publicació variarà en funció del projecte. La impressió es durà a terme a l'Escocesa, a una duplicadora digital Riso de 4 tambors (blau, vermell, negre, rosa fluor). La producció i la manipulació aniran a càrrec de l'autor amb el suport d'un tècnic assessor. La publicació tindrà la seva versió on-line.
- 1000€ d'honoraris, que es pagaran al finalitzar el projecte.

Els criteris de selecció estan basats exclusivament en la qualitat dels textos presentats i la carta de motivació. No es tindrà en compte la trajectòria professional ni el currículum. No hi ha restriccions d'edat ni de nacionalitat.

Convocatòria 2019

La convocatòria de residència d'escriptura silvestre 2019 ha rebut un total de 86 dossiers. El jurat, format per Alba Feito, Irina Mutt, Lluís Nacenta, Clara Piazuelo, Enric Puig i Carlos Vásquez, ha decidit concedir la residència a aquests dos projectes:

DIENTE MUERTO

Lara

«Diente muerto» és una proposta de publicació en la qual l'artista pretén narrar una experiència partir d'un problema bucal. Una dent va morir en la seva boca i a partir d'aquest moment va començar a tenir mal a la barbata, això primer va ser considerat una infecció de genives; no va ser fins que es va repetir el dolor que va tenir diagnòstic de necrosi: la dent era morta. La idea del text és traduir a forma de petita publicació algunes parts de la vida quotidiana: la relació amb la institució mèdica, la relació amb el propi cos, les històries que es creuen en aquest moment (política, amor, treball) i tractar de ficcionar la subjectivitat de l'artista a partir d'un cos una mica mort. L'objectiu de treballar des de la seva pròpia experiència és explicar misèries que van més enllà de la seva vida, que podrien ser les d'una altra vida similar o diferent. «Tinc l'esperança que quan es parla d'una mateixa amb honestedat, buscant no enganyar ni enganyar-se, sorgeix una cosa gairebé universal, o més ben diferents coses que diferents persones poden palpar i sentir com a pròpies.»

El projecte parteix d'una cronologia, de com van succeir els processos en el cos de l'autora: dent mort (inici) / fongs vaginals, quist vaginal (nus) / i mort del nervi de la dent mort (desenllaç) que s'acompanya d'idees o temes que es poden tractar al llarg de la narració.

ESTAREMOS BIEN, PERO NO SIEMPRE, NO SABEMOS CUÁNDO

La Niña + PostTrauman

Projecte d'escriptura en desenvolupament, format per unitats narratives interrelacionades que, juntes, creen l'univers complet del projecte i, separades, són capaces de funcionar de manera independent.

L'argument té lloc en una realitat alternativa pràcticament idèntica a la nostra, i parla de la forma d'interrelació dels individus amb les realitats digitals paral·leles.

Durant la residència a la cabana d'Hangar, es desenvoluparà la publicació interna (un llibret de mig format) que el gegant tecnològic NATUU elabora per analitzar el resultat del seu biotecnovirus NEURO-BIO.sist i per comunicar als seus assalariats el protocol que cal seguir per tal de gestionar la crisi d'anomalies, comportaments erràtics i alucinacions que ha generat. L'escriptura correcta serà a càrrec de La Niña i la part visual i editorial, a càrrec de PostTrauman. S'elaborarà durant un període de 6 mesos.

Beques per projectes d'art públic i muralisme a La Escocesa

La Escocesa té, al llarg de la seva història, una gran tradició en l'art urbà i el muralisme desenvolupat a la ciutat de Barcelona, portada en gran part per alguns dels antics artistes residents que van passar per la fàbrica. La nova línia de programació, més basada en els processos experimentals i en la recerca, s'ha distanciat d'aquesta línia. Això no obstant, a través d'aquesta convocatòria hi ha la intenció de reactivar aquesta capa significativa de la història de La Escocesa, aprofitant alhora l'ocasió per renovar els murs de les diferents naus del recinte.

Les beques són fruit de la col·laboració amb dos organismes de llarga trajectòria en l'art urbà de la ciutat: Rebobinart i Philatropic. Ambdues s'encarregaran de córrer amb les despeses derivades de les intervencions, així com els honoraris dels artistes participants. La Escocesa, en aquest acord, ofereix l'espai i suport a la producció de peces, i participa en el procés de selecció mitjançant convocatòria pública, oferint des de la seva estructura els requisits de transparència i igualtat propis d'una convocatòria de projectes en un centre públic.

Al llarg del 2019 es llançarà una convocatòria pública per acollir entre tres i cinc projectes, que es desenvoluparan al llarg d'aquest any als espais del recinte de La Escocesa.

Espai de formació i difusió

Beques de formació

Al llarg del 2019, La Escocesa ofereix una línia de beques de formació amb la intenció de fidelitzar els públics al voltant de les diverses activacions que proposen cadascuna de les línies de recerca que conformen la programació. Per tal d'aconseguir-ho, s'ha convidat a tres agents culturals (Caterina Almirall, Daniel Gasol i Pablo Santa Olalla, que han estat jurat de les beques de recerca i experimentació artística 2019-2020), a establir una sèrie de lectures creuades sobre els diversos projectes desenvolupats al llarg del 2019, amb la intenció de crear un programa d'estudis no formals.

D'aquesta anàlisi, han aparegut les següents línies:

1. **L'art com a investigació.** (Acompanyament de Catarina Almirall) Aquesta línia de treball proposa explorar la pràctica artística com un lloc específic des del que desenvolupar projectes de recerca sobre multiplicitat de temàtiques. Aquests ens porten a intentar comprendre aspectes determinats de la nostra relació amb el món, o bé a generar discursos contrahegemònics amb els que proposar noves formes de pensar i de relacionar-nos.
2. **Instrucció, anomia i alienació del treball.** (Acompanyament de Daniel Gasol) Les condicions laborals amb ritmes estructurats i continuats amb els que els artistes han de treballar, combinant amb estudi, producció o estar informat, provoquen un malestar personal que poques vegades és compartit, entre d'altres raons, perquè la «feblesa» que se'n denotaria en compartir sensacions converteixen socialment al treballador en un ésser «dèbil» i poc preparat per a la vida professional. És per tant una necessitat per molts artistes, havent-se difós el límit entre feina i vida quotidiana, que el concepte «treball» en l'àmbit artístic sigui ampliar i revisat en un sistema institucional que pressiona a creadors en formes de fer i desenvolupar.
3. **Art i cultura material. La potència dels col·lectius.** (Acompanyament de Pablo Santa Olalla) Més enllà de l'àmbit metafòric de la personificació, els objectes no són subjectes. Si per qualsevol raó epistèmica encara considerem que el binomi subjecte-objecte té utilitat, només hauríem d'utilitzar-lo després de reconèixer que les coses hi eren abans que les persones i el seu llenguatge. Les necessitem: sense elles, nosaltres també som coses. Les coses actúen amb nosaltres, i nosaltres amb

elles, possibilitant els nostres modes de ser, estar i semblar. Només mitjançant ells arribem a ser persones, grups o societats. Per tant, tot i que els objectes no són com nosaltres, tampoc són entitats de qualitat inferior, als que podem mirar des de fora sense afectar-los ni sentir-nos afectats per ells. En termes de Bruno Latour, per tal d'entendre als no-humans, els humans hem d'entendre'ns en col·lectiu amb ells. Aquesta línia pretén obrir un espai en el què actuar amb la cultura material, ja sigui de manera física o intel·lectual. Amb quines coses establim mutualisme, ens acoplem, entrem en ressonància, fem col·lectius? Quines potències, espais, esferes, opcions, propietats assolim amb els objectes? Què fem, i què podem fer amb/en/entre/per ells?

4. **L'artista com a agent professional.** En paral·lel a les tres línies teòriques que estableixen lectures transversals entre els diversos projectes que cristalitzen a La Escocesa, el centre oferirà també una sèrie de sessions pràctiques pel desenvolupament de la professionalització de la pràctica artística. A través d'aquesta línia, s'abordaran qüestions metodològiques sobre els projectes artístics, o aspectes encara més pràctics com l'elaboració d'un pressupost o la comptabilitat.

La Escocesa oferirà al llarg del 2019 diverses beques de formació, adreçades a estudiants de grau i de master de diverses disciplines (belles arts, història de l'art, antropologia, filosofia,...). Els interessats hauràn de presentar una carta de motivació juntament amb un CV per entrar al procés de selecció del que en sortiran entre 15 i 20 beques.

Les beques donaran dret a gaudir de **tota la programació de La Escocesa** (que ja és gratuïta de base) d'una manera **tutoritzada**. És a dir, que els beneficiaris de les beques gaudiran d'una sèrie de sessions, guiades per Caterina Almirall, Daniel Gasol, Pablo Santa Olalla i Enric Puig, que serviran d'acompanyament als diversos fils conductors que s'establiran entre tots els projectes, de tal manera que totes les sessions puguin llegir-se en conjunt, oferint-se així com un complement formatiu a les diverses àrees de les que provinguin els estudiants beneficiaris.

L'objectiu d'aquestes beques és, a més d'**oferir una dimensió formativa a les derives públiques** dels projectes de recerca i experimentació, i en general a tota la programació del centre, generar un grup estable de **públic actiu que participi en les activitats**. S'aposta d'aquesta manera, a través de la **lectura múltiple de línies conceptuals** que es tracen al voltant de tota la programació, per la **qualitat de l'experiència**, conformant un grup de persones que no es limitin a assistir a la programació com a espectador, sinó que es converteixin en agents de les activitats, generant un intercanvi fructífer per ambdues parts.

Altiplans

Gilles Deleuze i Félix Guattari denominen "altiplà" a "qualsevol multiplicitat connectable amb altres mitjançant tiges subterrànies superficials, per tal de formar i estendre un rizoma". Afegeixen que "cada altiplà pot llegar-se per qualsevol lloc i posar-se en relació amb qualsevol altre". Amb aquesta idea desenvolupem els dimecres públics, oberts i gratuïts, de La Escocesa, on es presentaran projectes d'artistes, converses i píndoles formatives d'utilitat per la comunitat artística.

Cada dimecres, La Escocesa programa una col·lecció d'altiplans, "una sèrie de moments que vibren sobre si mateixos i que es desenvolupen evitant qualsevol orientació cap a un punt culminant i cap a un fi exterior". (Deleuze i Guattari, *Mille plateaux*).

Normalment els dimecres a les 19:00, tot i que de vegades en algun altre moment de la setmana, La Escocesa obre les seves portes al públic per presentar aturades momentànies dins del pensament rizomàtic, en forma de presentacions, converses, cursos i accions.

Els altiplans inclouen les següents tipologies d'esdeveniments:

- Presentacions d'artistes residents o externs que es troben desenvolupant un projecte a o per La Escocesa.
- Converses interdisciplinars sobre un projecte desenvolupat o una línia artística entre un artista i un agent extern que pugui aportar un punt de vista addicional al projecte.
- Sessions de formació dirigides a artistes, que explorin qüestions metodològiques o de contingut teòric o pràctic.
- Sessions participatives a càrrec d'un expert local o internacional en alguna matèria que pugui servir de suport als projectes artístics en fase de desenvolupament.

Alguns dels altiplans programats pel 2019 són:

25 de gener

Paracronismes (part I), a càrrec de Valentina Alvarado i Carlos Vásquez, artistes residents a La Escocesa

30 de gener

Sessió informativa sobre convocatòries de residència, a càrrec d'Enric Puig, director de La Escocesa

13 i 14 de febrer

Com generar noves formes d'interacció a partir de metodologies artístiques, a càrrec de Bernard Stiegler, director de l'Institut de Recherche et d'Innovation del centre Georges Pompidou

1 de març

Paracronismes (part II), a càrrec de Valentina Alvarado i Carlos Vásquez, artistes residents a La Escocesa

5 de març

Sessió informativa sobre convocatòries de recerca i experimentació, a càrrec d'Enric Puig, director de La Escocesa, i Ramon Parramon, director d'iDensitat

8 de maig

Diàleg entre Llapispanc, artista resident a La Escocesa, i Julià Guillamon, escriptor

15 de maig

Reflexions sobre la metodologia del projecte, a càrrec d'Antoni Muntadas, artista

22 de maig

Fermentar(se)-Brotar(nos), a càrrec d'Angelica Tognetti i Itxaso Corral, investigadores

29 de maig

Taller de construcció d'ídols, a càrrec de Lior Zisman, artista

5 de juny

Sessió oberta «Atuendo para devenir paisaje», a càrrec de Paula Bruna, artista

12 de juny

Sessió oberta «Caja negra/caja blanca», a càrrec de Juan David Galindo, artista

19 de juny

Implicar(se)-Complicar(nos), a càrrec d'Angelica Tognetti i Itxaso Corral

26 de juny

Sessió oberta «Caja negra/caja blanca», a càrrec de Juan David Galindo, artista

3 de juliol

Sessió oberta «Atuendo para devenir paisaje», a càrrec de Paula Bruna, artista

10 de juliol

Sessió oberta «Caja negra/caja blanca», a càrrec de Juan David Galindo, artista

17 de juliol

Conversa amb Natalia Calderón sobre investigació artística

24 de juliol

Comptabilitat per a artistes, a càrrec d'Isabel Sánchez

18 de setembre

Trobada sobre tecnologies fetitxistes, a càrrec de Maria Fernanda Moscoso

3 d'octubre

Rozar(se)-Salir(nos), a càrrec d'Angelica Tognetti i Itxaso Corral

9 d'octubre

Trobada sobre tecnologies fetitxistes, a càrrec de Duen Sacchi

16 d'octubre

Presentació «Atuendo para devenir paisaje», a càrrec de Paula Bruna, artista

23 d'octubre

Empapar(se)-Esponjar(nos), a càrrec d'Angelica Tognetti i Itxaso Corral

24 i 25 d'octubre

L'artista com a activador crític de la història, a càrrec de Remedios Zafra

30 d'octubre

Reflexions sobre el postfordisme, a càrrec de Jaron Rowan

6 de novembre

Reflexions sobre creació, a càrrec d'Ester Pujol

13 de novembre

Reflexions sobre la comunitat, a càrrec d'Alberto Peral

20 de novembre

Sessió sobre convocatòries d'art: com enfrontar-se a un formulari

27 de novembre

Presentació «Caja negra/caja blanca», a càrrec de Juan David Galindo, artista

4 de desembre

Teràpia psicoanalítica grupal per a artistes, a càrrec de Daniela Aparicio

11 de desembre

Presentació Ritual#, a càrrec de Mario Peinazo

18 de desembre

Presentació «ex-citades», a càrrec d'Angelica Tognetti i Itxaso Corral

(De)formacions

La Escocesa proposa una sèrie de tallers enfocats tant a formar com a deformat, és a dir, a posar en dubte allò que la formació reglada defineix com a inamovible. Per aconseguir aquest doble joc, els tallers es presenten sense una metodologia ni un calendari definit de sessions. Es presenten únicament amb un punt de partida des del que projectar col·lectivament, ja des de la primera sessió, els continguts que configuren cada taller.

L'objectiu d'aquests tallers és el d'aproximar-se a l'art des de la visió personal d'un artista, intentant reflexionar alhora sobre els motius i els conceptes motors de les seves trajectòries. Els tallers pretenen formar i deformat a la vegada, posant en dubte les metodologies emprades per la formació reglada i proposant marcs d'actuació en els que els participants decideixen conjuntament el rumb que prendrà el desenvolupament del taller.

Les (de)formacions tenen una durada de 3 o 4 sessions. Són gratuïtes, amb inscripció prèvia. S'aplica, a la primera sessió, un càrrec de 15€ per les despeses de material (i amb l'estratègia de crear un grau d'implicació i de compromís d'assistència).

Algunes de les deformacions tancades pels primers mesos de 2019 són les que es detallen a continuació.

La dansa espectral

A càrrec de Valentina Alvarado i Carlos Vásquez

12, 19 i 26 de febrer

Aquesta instància convida a reflexionar sobre la presència cada vegada més acusada de la projecció com a display en els espais artístics. La idea del taller és fer un repàs sobre artistes i pràctiques que han expandit els límits de la projecció com a dispositiu generant confluències entre el cinema, l'escultura, la pintura, la performance, la instal·lació i/o l'escriptura, així com també reflexionar i experimentar amb diferents dispositius de projecció.

El taller està estructurat en tres sessions. En la primera sessió plantejem un visionat de referents i considerar d'aquesta manera la projecció com una extensió del llenguatge propi de l'obra. I en la segona trobada programem una jornada pràctica de manipulació de diferents màquines de projecció -analògiques i digitals-, i desplegarem unitats de la performance Paracronismos I. Ombres projectades sobre el temps lineal, presentada en el Espai M de l'Escocesa (25/01/2019). La tercera sessió

serà una jornada de tancament amb discussions entorn de possibles formes d'exhibició de projectes pertanyents als assistents al taller.

Taller de risografia

A càrrec de DoThePrint

12, 19 i 26 de març, i 2 d'abril

Taller dedicat a artistes, per a experimentar i conèixer la tècnica de la risografia, el seu mecanisme i els seus processos.

Impartit per Do The Print, un segell editorial i estudi d'impressió en Risografia que s'estableix a Barcelona el 2012. La seva pràctica neix com a reflexió i debat sobre els processos d'edició i producció. Buscant un diàleg transversal entre la publicació, l'editor, l'autor i el procés d'impressió. On el mitjà es converteix en part del discurs.

Taller de fotografia analògica experimental

A càrrec de Carlos Torres

9, 16 i 23 d'abril

Taller dedicat a exprémer totes les possibilitats del laboratori de fotografia analògica que s'inaugurarà a La Escocesa aquest 2019. El taller pretén detectar totes les necessitats fotogràfiques des de les diverses disciplines artístiques, per tal d'implementar els usos del laboratori i extraure'n tot el profit possible per la experimentació.

Enquadernació de fanzines i llibres d'artista

A càrrec de Nono Rueda

Dates a determinar

Si vols aprendre tècniques d'enquadernació bàsiques per realitzar els teus propis projectes d'una forma totalment manual amb tècniques senzilles, eines assequibles ...

Nono Rueda va aprendre a enquadernar en 2010 durant un Erasmus a l'escola Artez de Zwolle, Països Baixos. Va tornar a Barcelona ansiosa per seguir enquadernant però es va trobar amb un conflicte: ¿ara com segueixo enquadernant a casa sense guillotina, ni premsadora, ni estampadora, ni plegadora, ni un súper taller? Així és

com, amb una mica de creativitat i alguna que altra "chapucilla casolana", va adaptar les tècniques tradicionals d'enquadernació a tècniques de collita pròpia i low cost. Enquadernar i va il·lustrar un munt de llibretes, les va vendre i es va fer d'or. Mentida, però sí que va ser l'inici d'una bonica història com artesana, artista i il·lustradora. Vuit anys després i gràcies a una campanya de crowdfunding, va autoeditar el seu primer llibre "Anar-se'n lluny per estar més a prop", imprès en Do The Print, que va incloure 100 exemplars enquadernats a mà.

Grup de dibuix inestable

A càrrec d'Alba Feito i altres

Dates a determinar

(Grup o dibuix) que no es manté invariable o inalterable en el mateix lloc, estat o situació.

La dibuixant Alba Feito ens proposa un espai per venir a dibuixar conjuntament fora de les lògiques productives artístiques. La idea és formar un grup inestable per practicar el dibuix de forma lliure. Les tres primeres sessions seran a La Escocesa. Només és necessari que portis els teus materials, no es requereix un coneixement concret sobre dibuix. Serà un espai per trobar-se en la pràctica.

Taller sobre malvidència

A càrrec de Laura Arensburg

2, 8, 15 i 29 d'octubre

Experiència poètica dirigida a gent malvident que no està acostumada a aquestes instàncies, a les que la comunitat artística està més predisposada. Això no impedeix, però, la participació d'artistes malvidents que contagiïn aquesta actitud cap a la sensibilitat poètica de les companyes participants.

Aquesta activitat és una acció contrahegemònica compartida per tal de reflexionar col·lectivament sobre la nostra condició de malvidents, sovint tan poc comentada, prendre posició i poder imaginar-la des de perspectives borroses. L'intercanvi que produeixin aquestes trobades podrà generar noves idees i accions respecte al fet d'estar en el món. Finalment, la instància d'exhibició dels materials realitzats al taller, proposada per l'últim dia, serà una altra forma de propagar aquest qüestionament sociopolític des de l'art.

Ritual: taller sobre roba interior

A càrrec de Mario Peinazo

22 d'octubre, 5, 12 i 19 de novembre

El primer taller serà de tipus introductori, es presentarà el procés, prenent com a punt de partida l'experiència personal dels Rituals#. També es compartiran els coneixements adquirits en el transcurs de la línia de recerca. Es tracta de mostrar un ampli ventall de possibles modificacions corporals a través del tèxtil, apuntant a diverses qüestions més de tipus físic o identitari, entenent que aquests dos camps són indissociables.

Després d'aquesta introducció, es realitzaran dinàmiques enfocades a l'elecció de la temàtica i de la peça de roba pròpia amb la que es treballarà en les següents sessions, començant a pensar en quins materials i tècniques seran les necessàries, sense perdre de vista quin ritual o performance es voldrà realitzar per tancar el procés. La segona i tercera sessions de tallers tindrà un caràcter més processual i experimental, i estarà enfocada a la realització de l'objecte ritual amb l'ajuda i supervisió de l'artista, ampliant la caixa d'eines de partida amb els coneixements i vivències de tots els participants.

El quart i últim taller se centra en el primer pas per a la creació del fanzine, juntar sota un format comú tots els processos. Així, es generaran unes fitxes que recullin imatges finals dels objectes rituals, els passos experimentats per a la seva creació (bens materials, bens vivencials) i una breu descripció del seu perquè, donant visibilitat a la temàtica tractada alhora que compartint les eines generades d'autoconeixement i resistència.

Seminari «El entre y el medio»

A càrrec d'Ivan Flores

26 de novembre, 3, 10 i 17 de desembre

La realització del projecte de recerca «El entre y el medio» contempla una sèrie de sessions de seminari, consistent en quatre sessions:

«El entre y el medio», conversa participativa entre Ivan Flores i Oriol Fontdevila.

«El entre y el cuerpo», conversa participativa entre Ivan Flores i Begonya Sáez.

«El entre y los aparatos», conversa participativa entre Ivan Flores i Paula Kuffer.

«El entre y la ciudad», conversa participativa entre Ivan Flores i Kathrin Golda-Pongratz.

En mig d'aquestes sessions de seminari, es planifica una intervenció col·lectiva, el format de la qual s'aproxima més a una conversa que a un seminari. Es tracta d'explorar un saber de l'entre en diverses variacions que afecten a la creació i als espais culturals. En aquest sentit, l'entre és menys un espai imaginari sobre el que parlar que l'espai real on té lloc la creació. Mentre Warburg va crear una disciplina que no té nom (la iconologia de l'interval), i el propòsit de la qual va ser articular les formes històriques del phatos humà (Phatosformeln) que adquireixen vida pòstuma (überleben) en imatges que succeeixen acronològicament, reunides en una mateixa atmòsfera visual negra, el que ens interessa és un saber que treballa amb i en l'entre abans de la seva reunió, una pràctica inestable amb les formes.

Projeccions de primavera i estiu

CICLE #1. CINE DE BARRI

Divendres 14, 21 i 28 de juny.

Es pot a/des de la ciutat capitalista pensar/imaginar altres formes de viure i construir l'espai urbà? Pot el cinema documental ser un motor d'imaginari més enllà de les nostres realitats? Aquest cicle és una activitat des del coneixement situat: a partir de pel·lícules locals, les artistes residents Catarina Botelho i Laura Arensburg es proposen reflexionar sobre les nostres quotidianitats urbanes per tal d'imaginar altres futurs possibles.

A les projeccions s'hi convidaran col·lectius, associacions i grups del barri de Poblenou i de la ciutat de Barcelona per tal de generar vincles de proximitat entre aquests sectors socials i la comunitat artística local, amb la intenció de poder aportar des de les diverses experiències (potser contradictòries) un debat inclusiu.

Les projeccions es realitzaran a l'aire lliure, en una pantalla disposada expressament per aquest cicle, i tindran lloc setmanalment durant els mesos de primavera i estiu.

A cada funció s'hi projectarà un llargmetratge documental d'entre 40 i 90 minuts de durada. La pel·lícula serà breument introduïda per les coordinadores del cicle. Quan finalitzi la projecció, es proposaran dinàmiques de debat adoptant principis feministes de discussió, amb pràctiques d'horitzontalitat i circulació de la paraula. Aquest debat s'estableix des d'una pràctica horitzontal i feminista, des de les narratives del sud de circulació de la paraula per tal de generar un espai d'escolta i confiança obert, en el que els assistents puguin relacionar-se de manera no formal en comú i amb el cinema.

CICLE #2. PRÀCTIQUES ARTÍSTIQUES A TRAVÉS DEL CINEMA

Divendres 24 i 31 de maig, i 7 de juny

El present cicle de cinema convida a artistes residents i usuaris de La Escocesa a què proposin una pel·lícula o una selecció de curtsmetratges que serveixin d'alguna manera com a eina per establir un diàleg amb la línia de treball que estan desenvolupant. Les projeccions són presentades en aquest context i, a l'acabar, s'enceta un diàleg al voltant de les relacions que es poden establir entre la projecció proposada i la línia artística de qui ha elaborat la proposta.

D'aquesta manera, són els propis artistes els qui vehiculen un discurs al voltant de la selecció de pel·lícules, que va ampliant-se a mida que el cicle avança, establint-se encreuaments entre les diferents propostes.

Arxiu(s)

A partir del 2019, s'està treballant en una renovació completa de la pàgina web de La Escocesa. Entre d'altres funcionalitats, la nova web comptarà amb un arxiu dedicat que recollirà totes les activitats realitzades des del 2017, amb un recull documental acurat dels textos, fotografies, àudios i vídeos que s'hagin anat generant. En paral·lel, subseccions del mateix arxiu serviran com a repositori per tal que els grups de recerca en actiu puguin anar generant un arxiu accessible a qualsevol persona que pugui estar interessada en els resultats generats.

PRIMER PLA

A banda, l'artista resident Marla Jacarilla realitzarà un arxiu amb una sèrie de vídeoentrevistes als convidats més representatius que passin per La Escocesa al llarg del 2019. La Escocesa, a més d'albergar tallers d'artistes, s'ha convertit en un punt de trobada i un lloc per a la reflexió al voltant de l'art i els aspectes culturals circundants. La intenció del projecte «primer pla» és aprofitar la visita de tots aquests agents per realitzar entrevistes al voltant de les seves pràctiques artístiques, comissarials, culturals, etc.

Es proposa un arxiu inicial d'unes 10 entrevistes d'entre 20 i 25 minuts de durada, realitzades en català, castellà o anglès i subtitulades. Aquestes entrevistes estaran disponibles online a l'arxiu web de La Escocesa, contribuint d'aquesta manera a ampliar el registre d'activitats realitzades al llarg de l'any.

PARLES PROPÍCIES: FRANQUEJANT ESQUERDES A TRAVÉS DE LES PARAULES

Projecte comissariat per Nicolas Koralsky

El projecte busca pensar altres modes de fer comissariat. Busca interpel·lar les pràctiques actuals de la curaduria, interrogar el sentit comú del fet comissarial en el món de l'art i donar comptes de com des de la curaduria i la mediació poden produir-se relacions estratègiques en el teixit (social) i, d'aquesta manera, fer vives les transformacions en diversos contextos.

El projecte parteix de la imatge caricaturitzada de dos dels agents de l'art: «artista» i «comissari». Desnaturalitza la seva essència en l'ecosistema de l'art i proposa la seva

desfetització, a l'hora que crida a reflexionar sobre altres elements que componen el camp: acadèmia, autor, autoria, crítica, mercat, museu, obra o públic.

1. Con-tacte. La primera instància consistirà en entrar en contacte amb la totalitat d'artistes de La Escocesa per tal de presentar la proposta. A través d'aquesta primera aproximació, s'avaluarà l'acollida general del projecte. Les primeres impressions seran recollides com l'inici del procés d'anàlisi organitzatiu.
2. Ciments i runes. Per tal d'entendre el terra institucional, en una segona etapa s'historitzaran les fites fundacionals de La Escocesa, interrogant-se sobre qüestions que es donen per assumides i ubicant-se en una posició de coordinació ignorant. Això permetrà comprendre les incidències fundacionals i els ecos que resideixen a l'espai. Tot buscant les esquerdes i les fragilitats presents a la constitució de l'organització, es deixa al descobert i es busca reparar. Durant aquesta fase, també s'aniran programant les visites individuals respectant els temps, les ganexes i la disponibilitat dels artistes.
3. Clínica d'obra. La tercera etapa es compon de les entrevistes amb artistes, a mode de «Clínica d'obra», on es pensin processos, interessos, vincles amb la institució, relacions de complicitat, implicacions amb el barri,... Es proposen entrevistes obertes i en profunditat, donant llicència al projecte de perdre els papers i ésser guiat per la dinàmica de la pròpia trobada amb artistes. Des d'aquí es presentaran les entrades possibles per pensar-se i pensar la institució. Després d'haver treballat aquests punts generals, s'aprofundirà en el lloc de la institució, posant l'eix en com la pensen, l'imaginari de La Escocesa, les regles implícites i explícites que la componen, el lloc que ocupa dins del teixit social i dins de l'art contemporani de Barcelona o el lloc de les futures generacions d'artistes.
4. Cartografia sentimental. En una quarta etapa es realitzarà una cartografia amb les problemàtiques insistents i existents, tant institucionals com personals i professionals.

El resultat d'aquest procés es projectarà a mode de petites peces al programa «Finestres» de BTB.

FANZINOTECA

La Escocesa està també en procés d'elaboració d'una fanzinoteca pròpia que reculli el material artístic i contracultural generat local i nacionalment des dels anys 90. La fanzinoteca de La Escocesa es nodreix de les donacions de diversos artistes, i al llarg de l'any en curs està en procés de catalogació dels volums. Es preveu la inauguració al setembre d'enguany, moment a partir del qual passarà a estar a disposició del públic.

A dia d'avui, la fanzinoteca compta amb les donacions dels arxius d'Alba Feito, sobre dibuix i disseny, de Zosen, sobre entorns polítics i socials alternatius, i de l'Arxiu Muntadas, que recull diversos materials artístics dels últims vint anys. Es preveu, a més, ampliar-la amb donacions d'altres arxius personals al llarg del 2019, amb la intenció que finalment esdevingui un punt de referència sobre la matèria per la consulta d'artistes i investigadors.

Edicions La Escocesa

A continuació es detallen les edicions que ha publicat La Escocesa fins el març del 2019. Al llarg de l'any, hi ha la intenció d'ampliar el catàleg de publicacions amb 4 o 5 més, en funció de les necessitats dels projectes de recerca que s'hi desenvolupin.

PABLO SANTA OLALLA. *DESBORDANDO EL ARCHIVO*

ISBN: 978-84-948853-0-3

Publicació resultant del taller Desbordando el archivo. La publicació recull diversos textos dels participants (Mireia C. Saladrigues, Daniel G. Andujar, Anna Dot), així com de l'equip que ha participat activament en la confecció d'un corpus de conceptes des del que pensar l'arxiu com a dispositiu d'acumulació. Inclou també diversos textos generats al voltant d'un simposi sobre l'arxiu celebrat el novembre del 2017 a la Universitat de Barcelona.

Format: A5, 2 tintes. 64 pgs. 200 exemplars.

VARIS AUTORS. *ERÓTICAS ESCRITURALES*

ISBN: 978-84-948853-1-0

Els textos d'aquest fanzine van ser produïts al taller Eróticas escriturales: experiències sensibles para la dissidència pedagògica, coordinat per Val Flores durant tres dies al MACBA en el marc del Seminari PEI Obert "Aprenent a imaginar-se". El taller va ser una invitació a escriure des de les teories i pràctiques feministes de la dissidència sexual, queer i decolonial. El taller es va proposar repensar les pràctiques pedagògiques en torn a sexualitats, gèneres, desigs i inventar sabers desobedients. Partint de tres consignes diferents, es van imaginar textos que es comparteixen de forma rizomàtica, traçada, acompanyada, des dels nostres cossos.

Format: A6, 1 tinta. 3 quaderns de 16 pàgines. 200 exemplars.

JOAN PALLÉ. *POLITICAL EDUCATION & UNDERGROUND PRESS*

ISBN: 978-84-948853-2-7

En aquest projecte d'investigació, Joan Pallé es proposa dibuixar una genealogia possible que explori un recorregut a través de diferents corrents, tant de pensament com estètics, que s'han servit de projectes editorials autogestionats com a eines de difusió d'idees vinculades a formes d'educació no hegemònica. Es tracta de fer una genealogia possible, éssent conscient que el tema és prou bast per tornar-se inabordable; aquest mètode no pretén establir una visió global acurada sinó més aviat indagar en la potència que connecta moviments emancipadors de diferents èpoques, fent-ho a través d'una eina de difusió tan bàsica, propera i pròspera com és la publicació.

DIANA RANGEL. *POLÍTICAS DE PEDAGOGÍA EN EL ARTE*

ISBN: 978-84-948853-3-4

La pedagogía en el arte enfrenta complejidades que rompen los paradigmas existentes sobre la enseñanza y la práctica artística. El artista como docente utiliza procesos pedagógicos para construir significados estéticos que, más allá de alcanzar la perfección académica de la técnica, se convierte en algo más, en una relación con un otro, en un intercambio de saberes; una producción de conocimientos activa que promueve, alimenta y enriquece la mirada crítica y despierta. La pedagogía del arte propone métodos que desmontan la rigidez de los modelos existentes, el artista utilizando estos métodos concibe la obra de arte como algo distinto, utilizando criterios que van más allá de lo técnico.

MARLA JACARILLA. *MECÁNICA DE LA DESIDIA*

ISBN: 978-84-616-5317-1

Novel·la experimental de l'artista resident Marla Jacarilla, publicada per la Art Barcelona (Associació de galeries d'art contemporani), primer Premi Art Nou 2012, que La Escocesa ha adquirit recentment per fer-ne la distribució.

ALÁN CARRASCO. SUPERMAX II: L'ORDRE DELS ESTATS NO TOLERA EL DESORDRE DELS CORS

(Sense ISBN)

Edició del text "Les mailles du pouvoir", conferència impartida per Michel Foucault a la Facultat de Filosofia a la Universitat de Salvador de Bahía el 1976. El text s'ha publicat en les seves traduccions al català i al castellà, i s'acompanya pel treball artístic d'Alán Carrasco realitzat en el marc de les beques de recerca i experimentació artística en el que s'ha treballat el text de Foucault traçant una genealogia de les lluites de la COPEL, coordinadora de presos espanyols en lluita en les presons com la de Carabanchel o la Model de Barcelona durant els últims dies del franquisme. COPEL va ser una coordinadora inspirada, precisament, pel "Grup d'information sur les presons" creat el 1971 a França, iniciativa del propi Michel Foucault.

Format: caixa que conté un llibre en A5 amb la traducció bilingüe del text, més l'edició d'una sèrie de planxes impreses sobre la investigació de la COPEL. Edició numerada de 200 exemplars.

MARLA JACARILLA, ENRIC PUIG PUNYET, ANGELICA TOGNETTI. RUINAS CONTEMPORÁNEAS

Edició en fanzine de la xerrada entre Marla Jacarilla, Enric Puig Punyet i Angelica Tognetti sobre el concepte de ruines contemporànies a l'escola de literatura Bloom i en el marc de l'exposició Esc-out a la Fabra i Coats.

DIEGO POSADA. RE-PÚBLICA RARITA

Aquest projecte sorgeix del desig desviat d'imaginar aquesta distopia de nació des del punt de vista de la dissidència sexual i de gènere, per construir una utopia molecular, una ficció de re-pública rara, on es foradin i desplacin les fronteres del règim heterosexual, on es qüestionin la seva veritat, i sobretot on crear una plataforma per resistir a la contrarevolució de la ideologia de gènere. Per això convoquem una sèrie de trobades en format de onzes, un berenar colombiana, en què areparem, menjarem les nostres arepas, beurem, parlarem i imaginarem col·lectivament la re-pública rara. Es convida a participar d'aquestes trobades a persones immigrants i a totes aquelles que se sentin en perill per l'amenaça bèl·lica de la ideologia de gènere i que vulguin pensar col·lectivament en formes de subvertir els seus discursos.

ANTONI MUNTADAS. REFLEXIONES SOBRE LA METODOLOGIA DEL PROYECTO

Traducció al castellà del text publicat en italià i anglès per l'editorial Monos, corresponent a la lliçó introductòria d'Antoni Muntadas pel laboratori de producció artística de la Laurea Magistrale en Teatre i Arti Visive de la universitat IUav de Venècia el gener del 2013.

És una nova edició del text original, dins del marc d'edicions La Escocesa i dissenyada per la col·laboradora Laia Guarro.

Espai de producció

La Escocesa en xarxa

Tal com s'ha explicat més amunt, el projecte de La Escocesa es presenta com una sèrie d'experiències comunitàries al voltant dels processos de recerca i d'experimentació artística. El centre s'entén, doncs, abans de res, com un espai processual d'experimentació en què el públic pot participar en els processos de creació, convertint-lo així en un públic actiu en un marc institucional co-construït que vol explorar la dimensió de la usabilitat.

Sovint, però, els processos generats a La Escocesa cristal·litzen en formes acabades, en obra susceptible de ser exposada. En alguns casos, és el propi Espai d'Experimentació de La Escocesa que acull aquest estat acabat dels projectes, especialment quan es tracta de formes senzilles, *low-cost*, que es poden exhibir en formats petits i curts.

Una línia estratègica de La Escocesa, però, és **establir contactes amb altres espais per tal de portar-hi els treballs produïts a la fàbrica**, on s'hi ha pogut veure i seguir la seva vessant prèvia, processual, experimental. La Escocesa, d'aquesta manera, actua com a espai de producció de propostes pròpies que en una última fase li serveixen institucionalment per **posicionar-se en xarxa a la ciutat** de Barcelona i per establir **lligams estratègics** amb les principals institucions culturals del territori.

Seguint aquest objectiu, La Escocesa ha establert nexes amb centres barcelonins com el MACBA, la Fabra i Coats, La Virreina Centre de la Imatge, la Fundació Tàpies, el Castell de Montjuïc o la Sala Beckett, i pel període 2019-2020 està treballant per ampliar la xarxa, seguint aquesta estratègia amb altres institucions locals com el CCCB, la Fundació Miró o el MNAC, i amb d'altres internacionals.

A continuació es detallen alguns dels centres amb els que La Escocesa desenvoluparà projectes concrets, ja tancats, al llarg del 2019. A mida que avanci l'any en curs, però, es vetllarà per establir més nexes amb altres institucions.

ESC-OUT: DESVIAMENTS DE LES PRÀCTIQUES ARTÍSTIQUES EN L'ESFERA PÚBLICA

Fabra i Coats + On Mediation (UB) + La Escocesa

6 febrer - 17 de març

Artistes participants: Valentina Alvarado, Ricard Casabayó, Juan Antonio Cerezuela, Carmen de Ayora, Daniel de la Barra, Juan David Galindo, Marla Jacarilla, Wioityuwoityuo, Guillermo Moreno, Marina Rubio, Carlos Vásquez, Tamara Zaitseva

Comissariat: Diego Ballestrasse, Blanca Fullana, Mónica González, Nicolás Koralsky, Helena Moreno, Eva Payá, Marina Ribot, Susana Pardo, Israel Pérez, Claudia Schafer-Tabraue, Angelica Tognetti

Esc-out és un projecte de l'equip curatorial d'On Mediation/6, emmarcat en la col·laboració entre el centre d'art contemporani de Barcelona Fabra i Coats i la fàbrica oberta de creació analògica La Escocesa. La iniciativa acull dotze propostes d'artistes residents a La Escocesa i té vocació interdisciplinària alhora que interinstitucional. Posa en relleu, a més, les possibilitats d'intersecció entre les diferents agents de l'ecosistema artístic.

La metodologia de treball pretén incidir en les tradicionals jerarquies de mediació proposant recorreguts que activin les produccions artístiques més enllà del sistema expositiu i les situïn en els múltiples afores del cercle de l'art.

Les peces de les artistes de La Escocesa es desvien del recorregut convencional i, abans d'arribar al centre expositiu, es dispersen en l'esfera pública. És allà on les artistes i les seves creacions prenen posició, bé a través de l'ocupació performativa dels espais, bé col·locant objectes en contextos dissonants.

El projecte ESC-OUT engloba un conjunt d'activacions artístiques que intenten obrir espais de diàleg i d'escolta fora del museu. En aquests exercicis de contacte, obres i públic posen a prova la seva resistència, és a dir, la capacitat que tenen per mantenir-se dretes juntes, físicament i conceptualment.

El resultat d'aquestes trobades als diferents espais exteriors s'ha documentat en forma de microrelats exposats al centre d'art contemporani de Barcelona Fabra i Coats. Aquestes narracions van acompanyades de peces físiques en tant que còmplices del procés de desviament. Aquí l'espectadora és testimoni de la convivència entre les memòries de les activacions realitzades i les obres que van ser objecte d'activació, dels vincles o conflictes que se'n deriven.

Activacions:

1. Debat entre Saida Palou i Jordi Borja sobre el concepte d'espai públic. 22 de febrer

2. Acció de Juan David Galindo «Umbral de disciplina». 22 de febrer
3. Xerrada sobre la noció d'espai públic amb Manuel Delgado i Enric Puig Punyet. 12 de març
4. Presentació de la publicació «Ruinas contemporáneas». 12 de març
5. Visita guiada + caminada + pícnic + presentació de la publicació Esc-out, coordinat per Nicolás Koralsky. 16 de març

Podcasts, a càrrec d'Eva Payá i Nicolás Koralsky:

1. El concepte de ruïna. 28 de febrer. Amb Juan Antonio Cerezuela, Marla Jacarilla, Guillermo Moreno.
2. El lloc de l'artista. 7 de març. Amb Juan David Galindo, Marina Rubio.
3. Generar recorreguts: viatge, exili, migració. 14 de març. Valentina Alvarado, Daniel de la Barra, Carlos Vásquez.

«DE LA GUERRA (NOTES AL PEU PEL SEGLE XXI)» AL CASTELL DE MONTJUIC

Dates a determinar

Després de les guerres napoleòniques, entre els anys 1816 i 1830, el filòsof i militar Carl von Clausewitz va escriure *De la guerra (Vom Kriege)*, una de les obres més conegudes sobre estratègia i tàctica bèlica que acabaria convertint-se en lectura obligatòria en nombroses acadèmies militars. L'obra es compon de 8 llibres en total: *Sobre la natura de la guerra, Sobre la teoria de la guerra, Sobre l'estratègia en general, El combat, Les forces militars, La defensa, L'atac i Plans de guerra*.

El present projecte consisteix en una lliure interpretació escenogràfica d'aquests textos per part de vuit actors i actrius, abordant mitjançant monòlegs els diversos aspectes de la guerra en la seva accepció més àmplia, i extrapolant-los al moment present: des de la utilització que es fa d'algunes estratègies per part de certes empreses fins al nostre propi comportament en l'àmbit privat o les diverses maniobres utilitzades pel sistema econòmic neoliberal.

Cada un dels textos tindrà una durada d'aproximadament uns 7 o 8 minuts. Es proposa que els monòlegs siguin repetits cada cert temps per tal que l'espectador pugui establir un recorregut entre tots ells.

Aquest és un projecte acollit pel Castell de Montjuic dins del marc d'una sèrie d'exposicions sobre la guerra. El Castell acollirà econòmicament la proposta, i La Escocesa n'assumirà la producció.

APROXIMACIONS BENJAMINIANES A PORTBOU

27, 28 i 29 de setembre

Dins del marc de la Escola d'Estiu Walter Benjamin 2019, dirigida per Pilar Parcerisas i celebrada a Portbou el setembre del 2019, un col·lectiu format per artistes residents a La Escocesa desenvoluparà una sèrie de projectes artístics al poble de Portbou que actuaran com a lectures benjaminianes dins del context socioeconòmic i fronterer del territori. Les accions s'activaran al llarg del cap de setmana en què l'escola tingui lloc, a finals de setembre, i crearan altres formes de diàleg amb alguns dels projectes ja desenvolupats individualment per residents i usuaris de La Escocesa.

Aquestes activacions es basaran en les lectures d'alguns textos de Walter Benjamin, com *El narrador* i les *Tesis de filosofia de la història*, que situen el treball artístic com a un activador crític de la història i dels contextos en que opera. D'aquestes lectures se'n derivaran una sèrie d'activacions que tindran lloc en tot el territori: al poble, però també als camins que connecten Espanya i França, i que van ser els recorreguts de múltiples migracions durant la Guerra Civil i la segona Guerra Mundial, alhora que el camí que va recórrer Walter Benjamin durant el seu exili forçós de França.

Finalment, a la sala d'aduanes de l'estació de Portbou s'hi realitzarà una exposició que recollirà tota la documentació que s'hagi generat d'aquestes accions, contextualitzant el projecte i mostrant-lo als habitants de Portbou i als visitants internacionals de l'Escola d'Estiu Walter Benjamin 2019.

BIENNAL CIUTAT I CIÈNCIA

Febrer del 2019

La ciutat de Barcelona s'ha convertit en un dels pols de coneixement, recerca i experimentació científica més importants d'Europa, i per això no pot quedar al marge d'aquestes inquietuds ni dels debats que generen. La Biennial Ciutat i Ciència, organitzada per l'Institut de Cultura de Barcelona, és una mirada àmplia sobre el coneixement científic i la implicació ciutadana, una Biennial que compta amb la col·laboració d'acadèmics, investigadors, educadors i científics de la ciutat, amb l'objectiu de reflexionar de manera oberta amb tothom que s'hi vulgui acostar.

La Biennial consisteix en activitats gratuïtes de més de 60 equipaments, adreçades a tots els públics i amb presència de tots els districtes de la ciutat. Més de 80 tallers, xerrades, exposicions i espectacles. 50 dies de reflexió per donar espai i temps a la ciència.

La Escocesa participa en la Biennial Ciutat i Ciència convidant a Bernard Stiegler, director de l'Institut de Recherche et d'Innovation del Centre Georges Pompidou de París i creador del grup de recerca interdisciplinar Ars Industrialis. La seva participació a la Biennial consisteix en un taller adreçat a un grup seleccionat d'investigadors interdisciplinars, sobre la pregunta «com poden contribuir les metodologies artístiques a crear noves formes d'interconnexió». La jornada té lloc a l'Aula 0 del MACBA, que cedeix l'espai a l'activitat.

A més, Bernard Stiegler realitza, també en el marc de la Biennial, una presentació pública a l'auditori Mayer del MACBA.

PROGRAMA EPHEMERAL AL SWAB

Setembre del 2019

Swab Barcelona és una fira internacional d'art que reuneix galeries de diferents parts del món, projectes comissariats i programes de col·leccionistes per a mostrar el talent jove i emergent del panorama de l'art contemporani.

Al 2018 Swab Barcelona celebra la seva dotzeava edició, a finals de setembre, donant la benvinguda a 80 galeries dels 5 continents, prop de 20.000 visitants i un gran número de programes comissariats, premis i activitats que traspassen els murs de la fira per a portar l'art als ciutadans de Barcelona.

La Escocesa participarà al programa Ephemeral, que presenta un conjunt d'obres basades en mitjans efímers com ara la instal·lació, la performance o el videojoc, que podrem trobar en diferents espais dins i fora de la fira potenciant la participació del públic amb les obres.

Swab Ephemeral 2019

Per tercera vegada Swab presenta el programa Ephemeral, una selecció d'obres instal·latives que potencien la interacció del públic amb les peces. Per aquesta edició d'Ephemeral, sota el nom de Softbodies, not ahead but inside, comptem amb la participació de la comissària Caterina Almirall, i la col·laboració de les Fàbriques de Creació de Barcelona: Hangar, L'Escocesa i Fabra i Coats. Softbodies, not ahead but inside, proposa un exercici d'imaginació mitjançant el llenguatge plàstic i a través de l'exploració material. La idea de cos remet al treball instal·latiu i escultòric de les artistes que es presenten en aquest programa, i que ofereixen una presència, una resistència o un espai en el qual circular. Aquests treballs proposen imaginar un univers que no és davant, sinó dins, en els plecs materials, textuais o virtuals d'aquest mateix món i dels cossos que l'habiten.

Activitats acollides

La Escocesa forma part de diverses xarxes professionals i del territori en el qual opera. Per una banda, el centre és membre de la Xarxa de Fàbriques de Creació de l'Ajuntament de Barcelona; XarxaProd, xarxa d'espais de producció d'arts visuals; i de Poblenou Crea! – Tallers Oberts de Poblenou. Totes aquestes són espais relacionals professional de l'àmbit de la creació cultural a diversos nivells, municipal, català o del barri. Per altra banda, La Escocesa també participa en diverses entitats col·lectives ciutadanes i veïnals de Poblenou i Sant Martí, com la Taula Eix Pere IV i la Coordinadora d'Entitats del Poblenou, i col·labora amb col·lectius més informals que es configuren al voltant del territori o de la pràctica artística.

Les relacions que s'estableixen amb aquestes xarxes tenen diferents nivells: en alguns casos la direcció o membres de la Junta de La Escocesa participen a les assemblees, trobades o conferències; en d'altres, són les xarxes que participen activament d'iniciatives pròpies de la Fàbrica. En algunes ocasions, es fan també cessions d'espai per a la celebració d'activitats.

A continuació es detallen algunes de les accions que, en col·laboració amb aquestes xarxes, acollirà La Escocesa al llarg del 2019, assistint també a la producció dels projectes que se'n deriven. Hi ha altres accions que depenen, però, de la flexibilitat de La Escocesa a l'hora d'acollir-les, i que per tant encara no es poden detallar al projecte d'enguany.

TALLERS OBERTS POBLENOU

14 i 15 de setembre

Els Tallers Oberts del Poblenou neixen l'any 1996 amb l'objectiu d'apropar el públic als artistes, obrint les portes dels seus tallers per mostrar les seves obres i espai de treball. Durant els últims vint anys i fins ara ha estat una iniciativa impulsada per diferents espai de creació i exposició ubicats al barri. Ha estat una iniciativa que ha obert les portes per conèixer racons del barri, mostrant l'esperit artístic i creatiu de moltíssims artistes, músics, programadors, performers, artesans i creadors.

Vint espais conformen la plataforma Poblenou Crea!: La Fundició del Poblenou, La Escocesa, Nauart, Zona. Factoria d'Art, Hangar.org, Gabriel Schmitz, Stay Hungry Stay Foolish, Hi-jauh USB?, Art Corner, MQ Creative Lab, Uno de 23, Chez Xefo, Jiser. Reflexions mediterrànies, Taller de Luz, Kind of Cyan, La Lope, L'estoc, Niu, Quadrat 9 i Can Tiana.

La Escocesa organitzarà obrir les portes del tallers dels artistes residents durant un cap de setmana coincidint amb la Festa Major de Poblenou. Els TOP suposen un cap de setmana d'obertura dels espais creatius del barri, un moment de creació de comunitat amb els veïns.

Hi participen tots els artistes residents de curta i llarga durada. Com altres anys, hi ha previst nodrir de programació tota la Fàbrica amb visites guiades, música, xerrades i algun projecte expositiu.

Enguany, el 20è aniversari de La Escocesa es farà coincidir amb els Tallers Oberts Poblenou (i en general la Festa Major del Poblenou) per tal d'aconseguir una major incidència al barri.

PARELLES ARTÍSTIQUES

Parelles Artístiques, experiències creatives per la salut mental és un projecte que es realitza des de l'any 2006 a Osonament, entitat sense ànim de lucre que té com a missió millorar la qualitat de vida de les persones amb problemes de salut mental i addiccions a la comarca d'Osona. Parelles artístiques consisteix, a grans trets, en generar un marc de treball conjunt entre usuaris vinculats a grups de salut mental i a artistes per a crear una obra o pràctica artística conjunta.

Parelles Artístiques és un projecte d'Osonament amb la col·laboració de Fundació Antiga Caixa Manlleu i BBVA CX.

Aquest treball artístic conjunt consisteix en la creació de tàndems de treball entre artistes residents de La Escocesa i usuaris del grup CHM de Salut Mental. Les parelles de ball organitzen sessions conjuntes de pràctica artística per a la creació d'una peça.

La Escocesa, al final del procés, oferirà els seus espais per exhibir-hi una mostra efímera que s'acompanyarà d'activitats performatives.

FESTIVAL 48H OPEN HOUSE

Octubre del 2019

www.48hopenhousebarcelona.org/

La Escocesa col·labora des de fa cinc anys amb el festival d'arquitectura 48h Open House, obrint les seves portes i organitzant visites guiades a càrrec d'arquitectes i artistes residents. Per al 2019, tornarà a obrir els espais de la Fàbrica per als amants de l'arquitectura.

LUCRECIA MARTEL, EN COL·LABORACIÓ AMB LA SELVA

De l'1 al 17 de juny del 2019, després de la presentació a Nova York d'un espectacle que està preparant amb Björk, Lucrecia Martel estarà desenvolupant un projecte a Barcelona titulat «Sons d'estiu». L'activitat principal és una trobada intensiva de creació amb 45 cineastes emergents que crearan un curtmetratge, cadascú, sota l'assessoria de la cineasta argentina.

Paral·lelament a aquesta activitat, la cooperativa de cinema La Selva organitzarà una presentació de la seva retrospectiva a la Filmoteca de Catalunya, una masterclass a una escola de cinema encara per definir, una xerrada pública i una roda de premsa.

La Escocesa acollirà la trobada de creació, una residència pràctica per a directors emergents, que es desenvoluparà juntament amb el suport de l'equip de producció de la fàbrica de creació.

La Selva Ecosistema Creatiu és un estudi de producció, amb seu a Barcelona, format per un grup de cineastes i productores iberoamericanes interessades en la renovació dels processos tradicionals de producció i difusió de pel·lícules. Aposten per narratives autèntiques i diverses fonamentals en la representació d'un món plural.

L'Acceleradora de Creació cinematogràfica és un programa que es realitza anualment gràcies a la trobada entre un cineasta consagrat i un grup de cineastes emergents seleccionats a través d'una convocatòria internacional. El 2019 dediquen l'acceleradora a una veu femenina, la directora argentina Lucrecia Martel que, a través de la seva experiència, guiarà un grup de 45 talents emergents en la recerca de les seves mirades sobre els personatges i el paisatge industrial de la societat catalana actual.

CAMPS DE CULTIU

6 d'abril

Camps de cultiu es concep com un lloc d'exploració i creixement d'activitats artístiques autogestionades. És també un recurs per fer emergir les arts que no entren normalment en els plantejaments de les institucions públiques i privades establertes. Camp de cultiu vol establir vincles entre diferents llenguatges artístics des de les seves formes de vida i treballar el desenvolupament del projecte com un procés de transferència conceptual. És una activitat de caràcter orgànic.

L'activitat consisteix en 4 concerts i intervencions artístiques per part d'Idoia Montón, Tamara Zaitseva, Sinead Spelman i Carmen de Ayora.

Els concerts aniran a càrrec de Ayankoko (França), Timpahn live a/v (França), Dantaure (Catalunya) i Perlita (Espanya).

La gestió de tota l'activitat es fa de manera horitzontal, juntament entre l'artista resident Carmen de Ayora i el col·lectiu «Ojalá esté mi bici», que s'encarreguen de gestionar la producció dels concerts venent menjar i beure. Organitzen també una recollida de donatius per tal de poder protegir als músics i cuidar el seu treball.

Un mes, un artista

El projecte Un mes, un artista posa a disposició de la creativitat dels artistes residents a La Escocesa alguns dels canals de comunicació dels que disposa per a la difusió de la seva obra. Més enllà dels requisits formals que imposen cadascun dels canals, no hi ha cap tipus de limitació: s'ofereix a l'artista un llenç en blanc en el que expressar les seves propostes.

Full de distribució mensual

Per una banda, s'ofereix als artistes residents que facin una intervenció lliure al revers del full de programació que es distribueix mensualment a 40 punts de Barcelona. El full s'autopublica al centre, amb la màquina de risografia de la que disposa, i se n'imprimeixen entre 800 i 1000 exemplars.

L'única condició que s'imposa a l'artista és que s'adapti a les quatre tintes planes de les que disposa actualment La Escocesa.

Pel 2019, s'han programat les següents intervencions:

- Gener: Valentina Alvarado i Carlos Vásquez
- Febrer: Juan Antonio Cerezuela
- Març: Carmen de Ayora
- Abril: Juan David Galindo
- Maig: Guillermo Moreno
- Juny: Llapispanc
- Juliol: Jose Caerols «Yisa»
- Setembre: Ariadna Guiteras
- Octubre: Laura Arensburg
- Novembre: Antonia Rossi
- Desembre: Marla Jacarilla

Instagram

S'ofereix també el canal d'Instagram de La Escocesa com a llenç per l'expressió dels artistes residents. La intenció és desinstitucionalitzar el canal i, alhora, oferir contingut de qualitat i variat als seus seguidors.

Hi ha el requisit formal de no introduir text i utilitzar únicament la possibilitat d'introduir fotografies al canal. Si algun artista vol utilitzar text, haurà de materialitzar-lo en algun format físic i fer-ne una fotografia. L'objectiu d'aquesta tàctica és forçar a una millor edició dels continguts sense la necessitat d'un control o imposició externa.

Cada mes, La Escocesa anuncia amb un gif animat la propera intervenció que seguirà al mes que s'enceta.

Pel 2019, s'han programat les següents intervencions:

- Gener: Juan Antonio Cerezuela
- Febrer: Julia Calvo
- Març: Juan David Galindo
- Abril: Francesc Ruiz
- Maig: José Caerols «Yisa»
- Juny: Carlos Vásquez
- Juliol: Carmen de Ayora
- Agost: Daniel de la Barra
- Setembre: Ariadna Guiteras
- Octubre: Laura Arensburg
- Novembre: Antonia Rossi
- Desembre: Marla Jacarilla

Projecte Billboard

Al llarg del 2019, La Escocesa treballa amb l'associació Rebobinart per tal d'instal·lar, a la façana principal de la fàbrica, una estructura de valla publicitària per tal d'allotjar projectes artístics de residents i usuaris de l'espai. Per tal d'assolir els costos de producció, s'està treballant en un acord amb Hewlett Packard per tal d'aconseguir la cessió d'un plotter que permeti la impressió a gran format per les intervencions al *billboard*.

Un cop estigui instal·lat, la dinàmica de participació serà la mateixa que la que ja està funcionant amb el full de distribució mensual i amb el canal d'Instagram de La Escocesa: se cedirà l'espai cada mes a un artista per tal que pugui desenvolupar-hi allà, com un llenç en blanc, el seu projecte determinat.

Espai d'internacionalització

Beques d'intercanvi

L'intercanvi d'artistes en centres de creació és imprescindible per un bon desenvolupament de les carreres artístiques. A través del contacte amb altres centres, el resident obté l'aprenentatge de noves metodologies i nous interlocutors a partir dels quals té l'oportunitat de fer créixer la seva obra i el seu discurs. A més, la xarxa de contactes i recursos que se li ofereix a l'artista és avui més necessària que mai pels processos de professionalització.

Durant el 2019, La Escocesa obrirà una línia de convocatòries de **6 beques d'intercanvi amb centres internacionals**: 3 destinades a artistes residents i 3 destinades a artistes no residents (externa), per anar als centres següents:

- Cité Internationale des Arts + Instituto Cervantes (París).
- Glogauair (Berlín)
- Islington Mill (Manchester)
- Kvaka 22 (Belgrado)
- Casa Planas (Palma de Mallorca)

Els artistes per a la residència són escollits pel centre de destí. A través de la línia de beques, La Escocesa sufragarà les despeses de viatge, transport d'obra i allotjament de l'artista seleccionat.

La Escocesa acull també a un resident de cada centre amb el que té conveni, amb condicions equivalents a les que aquests ofereixen. Durant aquest període hi ha previst rebre un artista d'Anglaterra i un altre d'Alemanya.

Al llarg del 2019 es treballarà en establir, entre els centres amb els que s'està desenvolupant aquesta prova pilot, una xarxa internacional sòlida amb la intenció de crear un grup estable d'intercanvi de residències artístiques i presentar-se

conjuntament a una línia de subvenció europea. Aquest és un projecte compartit i acceptat per totes les institucions membre, i que s'està treballant des de diverses bandes per tal d'ampliar la xarxa i poder vehicular conjuntament el projecte.

Per part de La Escocesa, s'ha encarregat a Pablo Santa Olalla, investigador de la Universitat de Barcelona amb una àmplia experiència en coordinació de projectes, que porti el lideratge del projecte, amb la intenció de fer de La Escocesa un pol important del projecte de cara a la presentació al 2020 de la xarxa coordinada.

Participació en projectes internacionals

Al llarg del 2019, La Escocesa participarà en **dos projectes europeus**, que s'establiran, a diferents nivells com a proves pilot d'una relació sòlida i continuada a partir del 2020.

Per una banda, la participació al projecte **Genève2020** té la finalitat de situar una línia de recerca activa a La Escocesa en el marc d'un projecte d'escala europea, i contribuir-hi establint la pròpia fàbrica de creació com un dels pols locals integrants del projecte, a partir de l'establiment d'un laboratori de participació ciutadana sobre formes alternatives d'interacció social i econòmica, utilitzant metodologies artístiques i portant-les a altres escales.

Per altra banda, La Escocesa contribuirà també a una **prova pilot** desenvolupada a Itàlia, per tal de reforçar un **nou centre de residències** impulsat des de Barcelona per agents afins a la fàbrica de creació, amb la intenció de formalitzar la relació entre aquest centre i La Escocesa de cara al 2020.

GENÈVE2020

A partir de la invitació de Bernard Stiegler a Barcelona (dirigida i coordinada per La Escocesa, acollida al MACBA i dins del marc de la biennial Ciutat i ciència), La Escocesa està treballant per convertir-se en un dels pols locals, l'únic a l'Estat espanyol, del projecte europeu Genève2020, dirigit per Ars Industrialis (París). El nucli conceptual i teòric l'està desenvolupant a través del grup de recerca continuat «Metodologies artístiques i economies contributives»; alhora, tant aquest grup com, en general, l'equip de treball de La Escocesa, està estudiant com formalitzar aquesta relació de cara al 2020, per tal de poder-se constituir formalment com a una peça d'aquest projecte europeu i poder optar a les subvencions europees corresponents.

Genève2020 és un objectiu assignat al grup de treball Ars Industrialis i a l'Institut de Recherche et d'Innovation del centre Georges Pompidou en relació al projecte europeu «*Plaine commune territoire apprenant contributif*», que consisteix en commemorar a Ginebra, al llarg del 2020 i en el marc de l'Organització de les Nacions Unides, un *memorandum of understanding* exposant, per una banda, la necessitat de reconsiderar la història centenària de la Societat de les Nacions i de l'Organització de les Nacions Unides a la llum de l'anàlisi, fet per primer cop per Marcel Mauss el 1920, del futur de les relacions entre nacions, del dret internacional i del que ell va denominar la internació, afirmant la no-solubilitat de les localitats nacionals.

Per altra banda, es reivindicarà en aquest marc la necessitat d'inscriure aquesta qüestió de l'internació en l'era de l'antropocè, en vistes a projectar-hi la performativitat d'una nova macroeconomia a l'escala del que, en relació a la consideració de la biosfera el 1926 per Vernadsky, es pot considerar la tecnoesfera, és a dir, l'era de l'antropocè.

Aquesta macroeconomia està caracteritzada pel fet de tenir com a criteris d'avaluació (com a valors d'ús i valors de canvi) la lluita contra l'entropia, el que significa també revaloritzar completament els sabers (que són els únics que permeten bifurcacions antiantropiques) i les localitats (l'antiantropia i la negantropia només pot produir-se a nivell local).

La Escocesa, a través del grup de recerca actiu «Metodologies artístiques i economies contributives», confeccionarà al llarg del 2019 un pol local barceloní dins de la pròpia fàbrica, entesa com un laboratori d'alternatives socials i econòmiques que revaloritzi els sabers i els reivindiqui en una escala local. Serà aquest l'experiment que es presentarà dins del marc de Genève2020 i que es presentarà, conjuntament amb la resta de proves pilot locals europees, a l'Organització de les Nacions Unides al llarg del 2020.

ARCADIA: FORA DE CAMP

«Fora de camp» és un projecte curatorial ideat dins del Programa d'Estudis Independents del MACBA per un col·lectiu format per Angelica Tognetti i Laura Bono Gabarró. El projecte proposa generar un espai expositiu i de residència artística a Arcadia, una antiga masia que es troba a Cutrofiano (Puglia, Itàlia). La masia, rodejada per un camp de quatre hectàries, se situa en un territori culturalment conegut com Salento, una regió abraçada per tres mars a la punta del taló de la península italiana.

El projecte curatorial proposa una col·laboració entre els artistes de la fàbrica oberta de creació analògica La Escocesa i institucions, associacions i artistes que resideixen a la localitat salentina amb la finalitat d'establir ponts, canals de comunicació i transmissió entre les cultures, les herències i els imaginaris dels que cadascú prové amb les tradicions del Sud d'Itàlia. Compartir projectes, creacions i dissenys per tal d'establir diàlegs entre territoris locals presents i futurs.

La metodologia curatorial reprèn el concepte de «fora de camp» que a terminologia fílmica i fotogràfica utilitza per designar l'espai de realitat que queda exclòs de la visió de la càmera, fora de l'enquadrament. El concepte s'apropia per tal d'abstraure'l del seu marc semàntic habitual i poder pensar amb ell espais i corporalitats que s'enquadren en els límits dels marcs establerts, més enllà del que està legitimat.

La masia Arcadia serà l'espai de residència artística, i el camp que la rodeja i els seus voltants (tant el propi camp com els pobles propers) es convertiran en espais eventuais d'exposició i d'activació de les diverses materialitats artístiques.

La particularitat d'aquesta proposta curatorial consisteix en que l'exhibició de les creacions artístiques no es realitzarà en un espai tancat que protegeixi les peces de les intempèries, la brutícia de l'exterior i els possibles canvis climàtics, sinó a l'aire lliure. L'espai expositiu serà un espai efímer on s'hi disposaran peces també efímeres que puguin embrutar-se, trencar-se i desaparèixer.

El projecte tindrà lloc durant el mes d'agost, un mes de particular efervescència cultural al territori salentí. Durant aquest mes se celebra el Festival della Pizzica, un dels festivals més grans d'Itàlia i una de les manifestacions més significatives de cultura popular a Europa. Aquest festival està dedicat específicament al descobriment i a la valorització tant de la tradició gastronòmica com de la música i el ball popular del Salento i la seva fusió amb els altres llenguatges artístics.

2019: prova pilot

La intenció és formalitzar aquesta relació pel 2020, establint un programa d'intercanvi de residències entre La Escocesa i Arcadia que estigui subvencionat per les dues bandes. A l'agost del 2019, però s'establirà una prova pilot que serveixi per establir

futures relacions i veure com poden funcionar diverses metodologies de treball. Per realitzar-la, Arcadia oferirà gratuïtament els seus espais als artistes de La Escocesa que vulguin participar en la prova pilot, demanant-los a canvi un petit retorn en l'avaluació del projecte i dels resultats.

En aquesta prova pilot, serà cada artista qui farà front a les despeses de viatge i de manutenció. La Escocesa, però, com aposta pel projecte, destinarà una petita partida enfocada a la producció dels projectes resultants que s'hi puguin desenvolupar al llarg de l'estada.

Comunicació i públics

Pla de comunicació

Amb la incorporació de la nova direcció el mes de juny del 2017 i el consegüent disseny i posada en marxa del nou projecte programàtic i conceptual pel centre, s'ha renovat el pla de comunicació de La Escocesa.

Per a preparar la implementació del nou pla de comunicació, durant la segona meitat del 2017 es van fer diverses accions rellevants a nivell comunicatiu. L'objectiu d'aquestes ha estat preparar la nova imatge i els canals propis de difusió de la Fàbrica.

Per fer això, es va dissenyar tota una nova identitat visual incorporant el nou lema (Fàbrica oberta de creació analògica). L'estudi de Laia Guarro va ser l'encarregat de la nova creació de marca, proposant amb el concepte d'identitat líquida un logotip que els artistes poden intervenir.

La nova imatge de La Escocesa reflecteix aquesta voluntat d'autoproducció analògica mitjançant la línia d'identitats flexibles o líquides, corrent contemporània del disseny gràfic que minimitza els elements identitaris visuals per donar lloc a la variació en cadascuna de les seves aplicacions. A mode d'exemple, serà el propi artista qui entrarà de ple en el disseny de la seva pròpia cartelleria, emprant la maquinària disponible a La Escocesa per la seva impressió.

També s'han simplificat les seccions del web laescocesa.org i s'ha adaptat el disseny a la nova imatge gràfica, optant per una estètica més minimalista i elegant. Actualment, La Escocesa es troba en fase de **renovació de la seva web**, que adquirirà un disseny renovat i una navegació més senzilla, alhora que s'implementaran tant els apartats d'agenda i actualitat com els d'arxiu.

La Escocesa treballa amb un **element de comunicació primari** del que es deriven elements secundaris i, finalment, elements terciaris que depenen dels dos primers. L'element de comunicació fonamental és un **full mensual**, imprès amb la màquina de risografia de La Escocesa, que **es distribueix en punts culturals** clau de la ciutat de Barcelona.

Aquest full, similar a un full de diari, té un format dinA3 i inclou al vers tota la programació mensual de La Escocesa. El revers es deixa en blanc per tal que cada mes pugui utilitzar-lo un artista resident (o un usuari quan escaigui) amb una proposta pròpia. El full es plega fins a la mida d'una postal que es deixa als punts de difusió que es determina amb l'empresa de distribució Marc Martí, amb qui La Escocesa ha arribat a un acord.

L'element de comunicació secundari són el lloc **web de La Escocesa** i la seva **newsletter**, que mostren en versió digital la programació que es reflexa al full mencionat, amb les variacions i els annexes que es puguin produir d'última hora.

Finalment, l'element de comunicació terciari són les **xarxes socials**. En particular, Facebook es destina a reproduir els materials que es van generant a l'apartat «actualitat» del lloc web.⁹

Altres xarxes socials com Instagram es deixen a disposició temporal dels artistes residents, usuaris o artistes becats que estiguin desenvolupant els seus projectes al marc de La Escocesa, per tal d'utilitzarlos com espais lliures d'intervenció per promocionar la seva pròpia obra o fer accions específiques pel format.

En paral·lel, s'està treballant en generar un arxiu de vídeo, àudio i textos de totes les activitats que es produeixin a La Escocesa, que es penjaran al canal de Vimeo del centre i a l'apartat «arxiu» del lloc web, que funcionarà com un blog amb etiquetes.

⁹ Val a dir que La Escocesa té un posicionament crític respecte a l'ús institucional d'aquest tipus de xarxes i que, a través de diversos grups de recerca actius, està treballant en la manera de trobar eines digitals alternatives de difusió de continguts que obrin possibilitats de no utilització dels oligopolis que representen les xarxes socials digitals majoritàries. Mentre no hi hagi, però, aquesta alternativa, la fàbrica es veu obligada a fer ús d'aquestes xarxes, tot i que d'una manera el més responsable i poc invasiva possible.

Canals de difusió

Per comunicar el projecte, La Escocesa disposa de diversos canals de difusió propis:

1. Web propi, en vies de renovació, laescocesa.org
2. Perfils a Facebook, Instagram i Vimeo.
3. Newsletter mensual amb sistema Mailchimp amb més de 3.500 subscriptors (diverses llistes especialitzades: periodistes, premsa cultural, artistes i públic especialitzat) per a l'enviament de newsletters i notes de premsa.
4. Creació d'un fulletó mensual d'activitats distribuït a més de 30 punts a la ciutat i pòsters. Tots dos elements, produïts mitjançant una impremta pròpia de risografia. Aquest fulletó mensual té per una cara informació de les activitats mensuals i un text editorial i per l'altra la reproducció de l'obra d'algun artista resident. D'aquesta manera es recolza la difusió de l'obra del creador o creadora. Aquest nou element pretén ser l'eix vertebrador de la comunicació externa de La Escocesa. Realitzat amb risografia, pretèn així col·laborar en posicionar la imatge de 'Fàbrica Oberta de Creació analògica'.
5. Edició de pòsters, fulls de sala o programes de mà.

Pel que fa a la comunicació interna entre artistes, equip tècnic i Junta Directiva existeixen diverses eines de comunicació:

1. 'Mailing lists' per a la comunicació entre artistes i artistes i equip i junta directiva.
2. Pissarra informativa a l'espai polivalent.
3. Bústia a la porta de cada taller on els residents reben notificacions importants en paper periòdicament.

Campanya de comunicació i accions concretes

Per a cadascuna de les activitats de La Escocesa es defineix una campanya de comunicació específica tenint en compte les prioritats i l'impacte del projecte en qüestió. Les accions que se'n deriven de cada esdeveniment són:

1. Enviament de nota de premsa a mitjans especialitzats i a associacions sectorials de la cultura i també del món acadèmic.
2. Inclusió de l'element a fulletó mensual i al newsletter.
3. Difusió a xarxes socials
4. Documentació audiovisual de l'esdeveniment.
5. Difusió de la documentació audiovisual i dels textos generats a través del bloc específic del projecte.

Per al 2019, La Escocesa ha plantejat les següents accions concretes d'execució del pla de comunicació:

1. Premsa. Al llarg de la primera meitat del 2018 es va realitzar una presentació pública a la premsa de la 'nova Escocesa', amb l'objectiu de presentar a la premsa cultural i especialitzada les noves línies estratègiques del centre i la nova programació. Passat aquest termini, s'aprofitarà l'esdeveniment del 20è aniversari de La Escocesa, al setembre, per tal d'acabar de posicionar la fàbrica en els entorns culturals de la ciutat i, en general, al barri de Poblenou.
2. Web. Renovació de web, amb nou disseny, facilitat de navegació i desenvolupament d'agendes i arxius. Activació del blog-arxiu de La Escocesa. Aquest bloc tindrà videos dels projectes programats, textos curatorials i/o versió digital de les publicacions de Edicions La Escocesa. L'objectiu final és el de crear un 'arxiu digital' que serveixi com a corpus de coneixement de tots els projectes generats o en col·laboració al centre.
3. Bases de dades (sistema mailchimp). Ampliació de la base dades de periodistes i mitjans del sector artístic i de mitjans generalistes de Barcelona i Catalunya. Ampliació de registre de subscriptors al newsletter mitjançant la implementació de formularis de registre en paper durant les activitats obertes del centre.
4. Instagram: 'artist takeover' Potenciar l'ús d'aquest mitjà social de manera participativa per part dels artistes residents. Per això, cada mes un dels creadors en

residència al centre és l'encarregat de mantenir i actualitzar el perfil instagram de La Escocesa amb contingut lliure sobre la seva o projecte en desenvolupament. El requisit mínim és la no utilització de text i l'ús de diverses etiquetes.

5. Canal propi a 'Vimeo'. La Escocesa obrirà un canal propi de video on poder bolcar les peces audiovisuals que es vagin generant a partir de la programació. La idea és generar petits audiovisuals que i·lustren i registrin de manera puntual dels programes desenvolupats.
6. Risografia per als elements de difusió. Potenciar l'ús de cartells artístics per a la difusió de les activitats, fets amb la màquina de risografia de La Escocesa. Amb aquesta tècnica es pretén generar marca i posicionament com a 'centre de creació analògic'.
7. Distribució. Millorar i ampliar el circuit de distribució de cartelleria i del full mensual d'activitats de La Escocesa en llocs estratègics culturals i acadèmics de Barcelona per a la millor difusió dels esdeveniments.